

Міністерство освіти і науки України
Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління»
Міністерство освіти і науки України
Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління»

Кваліфікаційна наукова праця
на правах рукопису

МЕЛЬНИКОВ ОЛЕКСАНДР ВАЛЕРІЙОВИЧ

УДК 338.4:[004+070+654.19+655.1]:338.1-026.16](477)

ДИСЕРТАЦІЯ
**РЕГУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ**

ТОМ 2

Додатки до дисертації

Спеціальність 08.00.03 — економіка та управління національним господарством
08 — економічні науки

Подається на здобуття науковго ступеня доктора економічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ О. В. Мельников

Науковий консультант: Котляревський Ярослав Вікторович, доктор економічних наук, професор

Київ — 2019

ЗМІСТ

	Стор.
ДОДАТОК А. Основні показники трансформаційних процесів в економіці України	4
ДОДАТОК Б. Основні показники трансформаційних процесів в інформаційній сфері України	7
ДОДАТОК В. Методика експертного оцінювання впливу стримуючих і стимулюючих факторів сталого розвитку інформаційної сфери	26
ДОДАТОК Д. Комп'ютерна програма «Імітаційне моделювання в системному аналізі методом бінарних порівнянь»	35
ДОДАТОК Ж. Оцінка впливу стримуючих і стимулюючих факторів на сталий розвиток інформаційної сфери України	49
ДОДАТОК З. Основні показники діяльності Публічного акціонерного товариства «Державна акціонерна компанія «Українське видавничо-поліграфічне об'єднання»	63
ДОДАТОК К. Державна допомога суб'єктам видавничої та поліграфічної діяльності	80
ДОДАТОК Л. Методика відбору книжкових видань до випуску за програмою «Українська книга»	89
ДОДАТОК М. Орієнтовні норми часу на наукові дослідження та розробки, виконувані в установах, що займаються науковою та науково-технічною діяльністю	151
ДОДАТОК Н. Основні показники медіагалузей країн з найбільшим ВВП у своєму регіоні	189
ДОДАТОК О. Приклад оцінки ресурсного забезпечення розвитку суб'єкту інформаційної сфери України	192

	Стор.
ДОДАТОК П. Концепція забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України (проект)	200
ДОДАТОК Р. Розрахунки індексу сталого розвитку інформаційної сфери	211
ДОДАТОК С. Список опублікованих праць за темою дисертації	227
ДОДАТОК Т. Апробація результатів дисертаційної роботи	246
ДОДАТОК У. Довідки та акти впровадження (використання) результатів дисертаційної роботи	251

ДОДАТОК А.

Основні показники трансформаційних процесів в економіці України

Таблиця А.1

Чисельність працівників наукових організацій

Роки	Працівники основної діяльності	У тому числі фахівці, зайняті науковою та науково-технічною роботою		
		всього	у тому числі	
			доктори наук	кандидати наук
1991	449,8	295,0	3,4	27,8
1995	293,1	179,8	4,1	22,9
2000	188,0	120,8	4,1	17,9
2005	170,6	105,5	4,2	17,0
2007	155,5	96,8	4,4	17,0
2008	149,7	94,1	4,5	17,1
2009	146,8	92,4	4,4	17,1
2010	141,1	89,6	4,5	17,0
2011	134,7	85,0	4,4	16,1
2012	129,9	82,0	4,5	15,9
2013	123,2	77,9	4,5	15,9
2014	109,6	69,4	4,3	14,7
2015	101,6	63,9	4,1	13,9
2016

Джерело: Наукова інноваційна діяльність України : Статист. зб. / відп. за вип. О. О. Карамзіна. — К.: Державна служба статистики України, 2016. — С. 29.

Таблиця А.2

Обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами наукових організацій, за галузями наук, тис. грн.

Показник	2000	2005	2007	2008
Всього	1978409,8	4818580,9	6700711,1	8538939,4
%	100,0	100,0	100,0	100,0
природничі науки	374032,5	1236477,7	1885694,8	2571642,3
%	18,91	25,66	28,14	30,12
технічні науки	1440625,2	3133321,2	3990686,3	4894095,5
%	72,82	65,03	59,56	57,32
гуманітарні науки	14160,8	35024,9	72690,8	94030,3
%	0,72	0,73	1,08	1,1
суспільні науки	63857,0	184710,8	326548,3	426648,3
%	3,23	3,83	4,87	4,99
наукові установи та вузи, що мають багатогалузевий профіль	85734,3	229046,3	425090,9	552523,0
%	4,32	4,75	6,34	6,47

Закінчення табл. А.2

Показник	2010	2014	2015	2016
Всього	9867092,4	10950679,9	12610970,1	...
%	100,0	100,0	100,0	100,0
природничі науки	2741098,0	3382756,3	3416552,4	...
%	27,78	30,89	27,1	...
технічні науки	601992000222 7,1	6427960,1	8051356,6	...
%	61,01	58,7	63,85	...
гуманітарні науки	134718,8	192988,3	201013,7	...
%	1,37	1,77	1,6	...
суспільні науки	466065,7	491018,4	470621,8	...
%	4,73	4,49	3,74	...
наукові установи та вузи, що мають багатогалузевий профіль	505282,8	455956,8	471425,6	...
%	5,12	4,17	3,74	...

Джерело: Наукова інноваційна діяльність України : Статист. зб. / відп. за вип. О. О. Карамзіна. — К.: Державна служба статистики України, 2016. — С. 80.

Таблиця А.3

Інноваційна діяльність в Україні у 1999–2014 рр.

Показник	1999	2000	2003	2004	2005	2006
К-ть промислових підприємств, що займалися інноваційною діяльністю	1808	1705	1496	1359	1193	1118
Питома вага промислових підприємств, що займалися інноваційною діяльністю, %	18,1	18,0	15,1	13,7	11,9	11,2

*починаючи з 2015 р. — юридичні особи видів економічної діяльності промисловості з кількістю працюючих 50 і більше осіб.

Продовження табл. А.3

Показник	2007	2008	2009	2010	2013	2014
К-ть промислових підприємств, що займалися інноваційною діяльністю	1472	1397	1411	1462	1715	1609
Питома вага промислових підприємств, що займалися інноваційною діяльністю, %	14,2	13,0	12,8	13,8	16,8	16,1

Продовження табл. А.3

Показник	2015*	2016*
К-ть промислових підприємств, що займалися інноваційною діяльністю	824	834
Питома вага промислових підприємств, що займалися інноваційною діяльністю, %	17,3	18,9

Джерело: Наукова інноваційна діяльність України : Статист. зб. / відп. за вип. О. О. Карамзіна. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 85.

ДОДАТОК Б.
Основні показники трансформаційних процесів
в інформаційній сфері України

Таблиця Б.1

Кількість суб'єктів господарювання, кількість зайнятих та найманих у них працівників в інформаційній сфері за видами економічної діяльності

Вид діяльності	Код за КВЕД-2010	Роки	К-ть суб'єктів		К-ть зайнятих працівників		З них к-ть найманих працівників	
			усього, од.	з них ФОП, од.	усього, од.	з них ФОП, тис. осіб	усього, од.	з них ФОП, тис. осіб
поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	18	2013	5172	3194	30,5	4,9	26,8	1,7
		2014	5699	3889	29,7	6,3	25,5	2,4
		2015	5815	4032	25,1	5,2	20,5	1,2
		2016	5323	3755	23,9	5,1	19,9	1,3
видавнича діяльність	58	2013	9086	5157	37,2	6,6	31,0	1,4
		2014	9527	6121	33,9	8,0	26,9	1,9
		2015	8567	5291	27,8	6,0	21,4	0,7
		2016	7958	5273	25,7	6,2	19,7	0,9
виробництво кіно- та відео-фільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів	59	2013	2376	1290	14,0	1,8	12,4	0,5
		2014	2687	1731	12,9	2,1	11,0	0,3
		2015	3093	2172	11,6	2,4	9,1	0,2
		2016	2851	2086	14,0	2,3	11,7	0,2
діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення	60	2013	1370	191	18,2	0,4	17,8	0,2
		2014	1221	199	15,3	0,4	14,9	0,2
		2015	1292	274	15,8	0,4	15,4	0,1
		2016	1109	207	15,3	0,4	15,0	0,2
телекомунікації (електро- зв'язок)	61	2013	2956	1002	100,7	2,1	99,3	1,1
		2014	3075	1381	90,7	2,8	88,8	1,4
		2015	3287	1495	71,9	2,4	69,9	0,9
		2016	3443	1727	64,8	2,9	62,6	1,2

Закінчення табл. Б.1

Вид діяльності	Код за КВЕД-2010	Роки	К-ть суб'єктів		К-ть зайнятих працівників		З них к-ть найманих працівників	
			усього, од.	з них ФОП, од.	усього, од.	з них ФОП, тис. осіб	усього, од.	з них ФОП, тис. осіб
комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	62	2013	56018	51477	90,7	54,6	38,2	3,2
		2014	78249	74055	114,6	80,6	39,6	6,5
		2015	79657	75199	110,2	77,9	33,7	2,7
		2016	91782	87786	123,3	91,1	34,6	3,3
надання інформаційних послуг	63	2013	14571	12375	37,2	14,4	24,3	2,0
		2014	19596	17549	38,9	19,7	20,9	2,2
		2015	20240	18088	37,8	19,6	19,0	1,5
		2016	22561	20693	39,7	22,8	18,5	2,1

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 73, 97

Таблиця Б.2

Кількість підприємств, кількість зайнятих та найманих працівників в інформаційній сфері

Роки	К-ть підприємств, од.	К-ть зайнятих працівників, тис. осіб	З них к-ть найманих працівників, тис. осіб
2010	15081	254,5	251,7
2011	16142	253,8	250,9
2012	15119	243,0	239,3
2013	16863	243,8	239,8
2014	15129	216,1	212,6
2015	15400	186,3	181,7
2016	13500	176,0	172,8

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 93, 489–490

Таблиця Б.3

Кількість підприємств, кількість зайнятих та найманих працівників на підприємствах за видом економічної діяльності в інформаційній сфері

Вид діяльності	Код за КВЕД-2010	Роки	К-ть підприємств, од.	К-ть зайнятих працівників, тис. осіб	З них к-ть найманих працівників, тис. осіб
поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	18	2010	1892	21,0	20,7
		2011	1770	22,4	22,1
		2012	1671	23,5	23,1
		2013	1978	25,7	25,2
		2014	1810	23,4	23,0
		2015	1783	19,9	19,4
		2016	1568	18,9	18,6
поліграфічна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг	18.1	2010	1815	20,7	20,4
		2011	1699	22,2	21,9
		2012	1629	23,3	22,9
		2013	1931	24,6	24,1
		2014	1771	23,2	22,8
		2015	1751	19,8	19,3
		2016	1547	18,8	18,5
тиражування звуко-, відео-записів і програмного забезпечення	18.2	2010	77	0,3	0,3
		2011	71	0,2	0,2
		2012	42	0,2	0,2
		2013	47	1,1	1,1
		2014	39	0,2	0,2
		2015	32	0,1	0,1
		2016	21	0,1	0,1
видавнича діяльність	58	2010	3865	39,1	38,6
		2011	4154	39,4	38,9
		2012	3822	33,5	32,6
		2013	3929	30,6	29,6
		2014	3406	25,9	25,0
		2015	3276	21,8	20,7
		2016	2685	19,6	18,8

Продовження табл. Б.3

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	К-ть підприємств, од.	К-ть зайнятих працівників, тис. осіб	З них к-ть найманих працівників, тис. осіб
видання книг, періодичних видань та інша видавнича діяльність	58.1	2010	3261	34,4	34,0
		2011	3634	35,3	34,9
		2012	3427	31,0	30,1
		2013	3542	28,1	27,2
		2014	3048	24,0	23,2
		2015	2921	19,9	18,9
		2016	2376	17,6	16,9
видання програмного забезпечення	58.2	2010	604	4,7	4,6
		2011	520	4,1	4,0
		2012	395	2,5	2,5
		2013	387	2,5	2,4
		2014	358	1,9	1,8
		2015	355	1,9	1,8
		2016	309	2,0	1,9
виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів	59	2010	1367	19,0	18,7
		2011	1446	20,3	19,9
		2012	956	11,2	10,9
		2013	1086	12,2	12,0
		2014	956	10,8	10,6
		2015	921	9,2	8,9
		2016	765	11,6	11,5
виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм	59.1	2010	929	15,6	15,3
		2011	1128	16,5	16,2
		2012	839	10,1	9,9
		2013	993	11,9	11,7
		2014	876	10,6	10,4
		2015	847	9,0	8,7
		2016	711	11,4	11,3
видання звукозаписів	59.2	2010	438	3,4	3,4
		2011	318	3,8	3,7
		2012	117	1,1	1,0
		2013	93	0,3	0,3
		2014	80	0,2	0,2
		2015	74	0,2	0,2
		2016	54	0,2	0,2

Продовження табл. Б.3

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	К-ть підприємств, од.	К-ть зайнятих працівників, тис. осіб	З них к-ть найманих працівників, тис. осіб
діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення	60	2010	1105	12,0	11,7
		2011	1108	13,3	13,1
		2012	1066	18,0	17,8
		2013	1179	17,8	17,5
		2014	1022	14,9	14,7
		2015	1018	15,4	15,2
		2016	902	15,0	14,8
діяльність у сфері радіомовлення	60.1	2010	399	3,0	2,9
		2011	459	3,9	3,9
		2012	352	1,9	1,8
		2013	392	1,9	1,8
		2014	335	1,6	1,6
		2015	336	1,4	1,3
		2016	297	1,6	1,6
діяльність у сфері телевізійного мовлення	60.2	2010	706	9,0	8,8
		2011	649	9,4	9,2
		2012	714	16,1	16,0
		2013	787	15,9	15,7
		2014	687	13,3	13,1
		2015	682	14,0	13,9
		2016	605	13,4	13,2
телекомунікації (електрозв'язок)	61	2010	1856	121,6	121,2
		2011	1964	112,8	112,4
		2012	1824	104,1	103,5
		2013	1954	98,6	98,1
		2014	1694	87,9	87,4
		2015	1792	69,5	69,0
		2016	1716	61,9	61,4
комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	62	2010	2990	23,7	23,1
		2011	3567	29,0	28,3
		2012	3842	34,4	33,5
		2013	4541	36,1	35,1
		2014	4194	34,0	33,1
		2015	4458	32,3	31,0
		2016	3996	32,1	31,3

Закінчення табл. Б.3

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	К-ть підприємств, од.	К-ть зайнятих працівників, тис. осіб	З них к-ть найманих працівників, тис. осіб
надання інформаційних послуг	63	2010	2006	18,1	17,7
		2011	2133	16,6	16,2
		2012	1938	18,3	17,9
		2013	2196	22,8	22,3
		2014	2047	19,2	18,8
		2015	2152	18,2	17,5
		2016	1868	16,9	16,4

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 93, 489–490

Таблиця Б.4

Кількість підприємств за їх розмірами в інформаційній сфері

Роки	Великі підприємства		Середні підприємства		Малі підприємства		З них мікропідприємства	
	одиниць	у % до заг. к-ті	одиниць	у % до заг. к-ті	одиниць	у % до заг. к-ті	одиниць	у % до заг. к-ті
2010	10	0,0	484	3,2	14587	96,8	12250	82,0
2011	11	0,0	496	3,1	15635	96,9	13166	81,6
2012	13	0,0	490	3,2	14616	96,8	12018	80,0
2013	13	0,0	490	2,9	16360	97,1	13856	83,0
2014	8	0,0	450	3,0	14671	97,0	12560	83,0
2015	8	0,0	405	3,0	14987	97,0	12991	84,4
2016	8	0,0	393	3,0	13099	97,0	11196	82,9

Джерело : Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємства. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 251–252, 479.

Таблиця Б.5

Кількість підприємств за їх розмірами за видом економічної діяльності в інформаційній сфері

Вид діяльності	Код за КВЕД-2010	Роки	Великі підприємства		Середні підприємства		Малі підприємства		З них мікропідприємства	
			од.	у % до заг. показника відповідного виду діяльності	од.	у % до заг. показника відповідного виду діяльності	од.	у % до заг. показника відповідного виду діяльності	од.	у % до заг. показника відповідного виду діяльності
поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	18	2010	1	0,0	75	4,0	1816	96,0	1522	80,4
		2011	1	0,0	67	3,8	1702	96,2	1418	80,1
		2012	–	–	79	4,7	1592	95,3	1253	75,0
		2013	1	0,1	84	4,2	1893	95,7	1552	78,5
		2014	2	0,1	76	4,2	1732	95,7	1447	79,9
		2015	2	0,1	67	3,8	1714	96,1	1461	81,9
		2016	6	0,0	331	2,8	1595	97,2	9933	83,2
видавнича діяльність	58	2010	1	0,0	106	2,8	3758	97,2	3139	81,2
		2011	2	0,0	106	2,6	4046	97,4	3401	81,9
		2012	–	–	87	2,3	3735	97,7	3127	81,8
		2013	–	–	80	2,0	3849	98,0	3323	84,6
		2014	–	–	68	2,0	3338	98,0	2940	86,3
		2015	–	–	55	1,7	3221	98,3	2850	87,0
		2016	–	–	45	1,7	2640	98,3	2301	85,7
виробництво кіно-та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів	59	2010	2	0,1	54	4,0	1311	95,9	1095	80,1
		2011	1	0,1	49	3,4	1396	96,5	1171	81,0
		2012	1	0,1	49	5,1	906	94,8	734	76,8
		2013	–	–	43	4,0	1043	96,0	875	80,6
		2014	–	–	41	4,3	915	95,7	793	83,0
		2015	–	–	34	3,7	887	96,3	772	83,8
		2016	–	–	37	4,8	728	95,2	615	80,4
діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення	60	2010	1	0,1	35	3,2	1069	96,7	855	77,4
		2011	1	0,1	38	3,4	1069	96,5	853	77,0
		2012	2	0,2	53	5,0	1011	94,8	763	71,6
		2013	3	0,3	46	3,9	1130	95,8	886	75,1
		2014	–	–	44	4,3	978	95,7	789	77,2
		2015	1	0,1	38	3,7	979	96,2	787	77,3
		2016	1	0,1	32	3,6	869	96,3	681	75,5

Закінчення табл. Б.5

Вид діяльності	Код за КВЕД-2010	Роки	Великі підприємства		Середні підприємства		Малі підприємства		З них мікропідприємства	
			од.	у % до заг. показника відповідного виду діяльності	од.	у % до заг. показника відповідного виду діяльності	од.	у % до заг. показника відповідного виду діяльності	од.	у % до заг. показника відповідного виду діяльності
телекомунікації (електро-зв'язок)	61	2010	5	0,3	97	5,2	1754	94,5	1374	74,0
		2011	4	0,2	100	5,1	1860	94,7	1497	76,2
		2012	8	0,4	69	3,8	1747	95,8	1365	74,8
		2013	7	0,3	68	3,5	1879	96,2	1506	77,1
		2014	6	0,4	65	3,8	1623	95,8	1297	76,6
		2015	5	0,3	54	3,0	1733	96,7	1427	79,6
		2016	5	0,3	56	3,3	1655	96,4	1368	79,7
комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	62	2010	–	–	62	2,1	2928	97,9	2569	85,9
		2011	1	0,0	79	2,2	3487	97,8	3025	84,8
		2012	1	0,0	95	2,5	3746	97,5	3159	82,2
		2013	1	0,0	107	2,4	4433	97,6	3837	84,5
		2014	–	–	102	2,4	4092	97,6	3524	84,0
		2015	–	–	99	2,2	4359	97,8	3805	85,4
		2016	–	–	111	2,8	3885	97,2	3360	84,1
надання інформаційних послуг	63	2010	–	–	55	2,7	1951	97,3	1696	84,5
		2011	1	0,0	57	2,7	2075	97,3	1801	84,4
		2012	1	0,0	58	3,0	1879	97,0	1617	83,4
		2013	1	0,1	62	2,8	2133	97,1	1877	85,5
		2014	–	–	54	2,6	1993	97,4	1770	86,5
		2015	–	–	58	2,7	2094	97,3	1889	87,8
		2016	–	–	50	2,7	1818	97,3	1608	86,1

Джерело : Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємства. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 251–252, 479.

Таблиця Б.6

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств в інформаційній сфері, млн.грн

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
За інституціональним підходом	65925,6	74348,2	79354,9	80410,4	84103,6	100590,4	117407,2
За функціональним підходом	66015,1	74035,0	78478,5	79291,7	83191,0	99656,5	116264,5

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 307, 311, 513–514

Таблиця Б.7

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за видом економічної діяльності в інформаційній сфері, млн. грн

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	За інституціональним підходом	За функціональним підходом
поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	18	2010	4980,7	4958,6
		2011	4470,3	4352,2
		2012	6732,6	7108,7
		2013	7858,7	8057,4
		2014	8726,2	8266,6
		2015	10785,8	10599,0
		2016	13309,7	13097,5
поліграфічна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг	18.1	2010	4843,5	4844,1
		2011	4416,0	4290,3
		2012	6692,8	7060,8
		2013	7485,1	7691,3
		2014	8705,0	8249,2
		2015	10774,9	10507,5
		2016	13299,9	13088,7
тиражування звуко-, відеозаписів і програмного забезпечення	18.2	2010	137,2	114,5
		2011	54,3	61,9
		2012	39,8	47,9
		2013	373,6	366,1
		2014	21,2	17,4
		2015	10,9	91,5
		2016	9,8	8,8

Продовження табл. Б.7

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	За інституціональним підходом	За функціональним підходом
видавнича діяльність	58	2010	7345,3	7218,3
		2011	8934,2	8771,6
		2012	8016,4	7696,6
		2013	6272,2	6031,4
		2014	5338,1	4919,7
		2015	5369,1	5077,7
		2016	6331,7	6330,1
видання книг, періодичних видань та інша видавнича діяльність	58.1	2010	5983,2	6342,1
		2011	7070,5	6785,6
		2012	7112,2	6716,1
		2013	5565,3	5298,4
		2014	4721,2	4302,2
		2015	4552,0	4240,1
		2016	4996,1	4944,3
видання програмного забезпечення	58.2	2010	1362,1	876,2
		2011	1863,7	1986,0
		2012	904,2	980,5
		2013	706,9	733,0
		2014	616,9	617,5
		2015	817,1	837,6
		2016	1335,6	1385,8
виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів	59	2010	8937,7	8728,7
		2011	9337,7	9236,1
		2012	3228,8	3172,3
		2013	3139,9	3076,4
		2014	3212,0	3118,2
		2015	3859,5	3757,0
		2016	5439,7	5180,4
виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм	59.1	2010	6088,1	6018,1
		2011	8358,5	8337,1
		2012	3127,7	3048,6
		2013	3073,7	2985,7
		2014	3140,5	3023,4
		2015	3798,7	3655,5
		2016	5341,4	5059,2

Продовження табл. Б.7

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	За інституціональним підходом	За функціональним підходом
видання звукозаписів	59.2	2010	2849,6	2710,6
		2011	979,2	899,0
		2012	101,1	123,7
		2013	66,2	90,7
		2014	71,5	94,8
		2015	60,8	101,5
		2016	98,3	121,2
діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення	60	2010	2284,3	2258,4
		2011	3990,4	3940,8
		2012	6760,6	6750,2
		2013	6817,9	6828,9
		2014	6287,2	6294,2
		2015	5854,4	5885,2
		2016	6351,1	6295,9
діяльність у сфері радіомовлення	60.1	2010	290,9	301,6
		2011	650,2	429,6
		2012	265,0	340,5
		2013	213,2	280,4
		2014	235,0	291,1
		2015	233,9	289,0
		2016	335,9	339,1
діяльність у сфері телевізійного мовлення	60.2	2010	1993,4	1956,8
		2011	3340,2	3511,2
		2012	6495,6	6409,7
		2013	6604,7	6548,5
		2014	6052,2	6003,1
		2015	5620,5	5596,2
		2016	6015,2	5956,8
телекомунікації (електрозв'язок)	61	2010	38651,9	38666,5
		2011	41366,7	40979,4
		2012	44574,5	44424,6
		2013	44088,7	44188,3
		2014	44832,7	44750,8
		2015	47650,8	47566,3
		2016	50766,2	50350,0

Закінчення табл. Б.7

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	За інституціональним підходом	За функціональним підходом
комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	62	2010	4987,9	5521,3
		2011	6750,6	6693,3
		2012	11654,2	11296,1
		2013	14486,9	13725,9
		2014	18547,3	18282,0
		2015	29670,6	28987,4
		2016	38988,0	38485,3
надання інформаційних послуг	63	2010	3718,5	3621,9
		2011	3968,6	4413,8
		2012	5120,4	5138,7
		2013	5604,8	5440,8
		2014	5886,3	5826,1
		2015	8186,0	8382,9
		2016	9530,4	9622,8

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 307, 311, 513–514

Таблиця Б.8

Фінансові результати до оподаткування підприємств в інформаційній сфері,

млн.грн

Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
2010	4101,4	59,0	8168,5	41,0	4067,1
2011	4440,7	61,1	9774,6	38,9	5333,9
2012	6300,1	63,6	11641,6	36,4	5341,5
2013	6817,6	63,4	11668,3	36,6	4850,7
2014	-15373,9	64,8	11256,5	35,2	26630,4
2015	-10166,6	71,0	12057,3	29,0	22223,9
2016	4197,9	68,7	12450,0	31,3	8252,1

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 346, 350, 515–516.

Таблиця Б.9

Фінансові результати до оподаткування підприємств за видом економічної діяльності в інформаційній сфері, млн.грн

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
				у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	18	2010	222,0	64,6	356,4	35,4	134,4
		2011	2,2	67,7	190,0	32,3	187,8
		2012	228,2	67,9	463,5	32,1	235,3
		2013	273,8	65,6	483,4	34,4	209,6
		2014	-1184,0	66,4	317,5	33,6	1501,5
		2015	-999,0	79,2	625,0	20,8	1624,0
		2016	650,7	76,2	1042,4	23,8	391,7
поліграфічна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг	18.1	2010	215,4	64,9	345,7	35,1	130,3
		2011	2,6	67,7	186,7	32,3	184,1
		2012	227,2	67,8	458,9	32,2	231,7
		2013	268,7	65,6	477,1	34,4	208,4
		2014	-1179,2	66,5	317,2	33,5	1496,4
		2015	-999,0	79,4	624,9	20,6	1623,9
		2016	648,9	76,2	1040,4	23,8	391,5
тиражування звуко-, відео-записів і програмного забезпечення	18.2	2010	6,6	58,3	10,7	41,7	4,1
		2011	-0,4	69,0	3,3	31,0	3,7
		2012	1,0	71,9	4,6	28,1	3,6
		2013	5,1	68,3	6,3	31,7	1,2
		2014	-4,8	61,1	0,3	38,9	5,1
		2015	0,0	70,4	0,1	29,6	0,1
		2016	1,8	75,0	2,0	25,0	0,2
видавнича діяльність	58	2010	240,1	64,0	577,4	36,0	337,3
		2011	87,6	61,1	619,0	38,9	531,4
		2012	51,9	65,7	549,2	34,3	497,3
		2013	140,4	63,8	522,6	36,2	382,2
		2014	-1216,8	66,7	416,7	33,3	1633,5
		2015	-496,9	72,3	399,2	27,7	896,1
		2016	194,9	70,2	485,2	29,8	290,3
видання книг, періодичних видань та інша видавнича діяльність	58.1	2010	140,0	64,4	443,9	35,6	303,9
		2011	-35,6	60,3	463,2	39,7	498,8
		2012	79,9	65,5	491,3	34,5	411,4
		2013	103,6	62,9	460,2	37,1	356,6
		2014	-1216,0	66,2	368,3	33,8	1584,3
		2015	-543,8	72,2	317,2	27,8	861,0
		2016	87,2	70,9	341,6	29,1	254,4

Продовження табл. Б.9

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
				у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
видання програмного забезпечення	58.2	2010	100,1	61,5	133,5	38,5	33,4
		2011	123,2	66,9	155,8	33,1	32,6
		2012	-28,0	67,9	57,9	32,1	85,9
		2013	36,8	72,2	62,4	27,8	25,6
		2014	-0,8	71,1	48,4	28,9	49,2
		2015	46,9	73,2	82,0	26,8	35,1
		2016	107,7	64,9	143,6	35,1	35,9
виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів	59	2010	-355,8	55,5	420,1	44,5	775,9
		2011	9,7	56,5	530,8	43,5	521,1
		2012	-174,6	55,7	154,1	44,3	328,7
		2013	-213,6	57,1	124,5	42,9	338,1
		2014	-1000,2	58,7	93,2	41,3	1093,4
		2015	-777,4	65,2	166,3	34,8	943,7
		2016	-375,4	60,7	260,6	39,3	636,0
виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм	59.1	2010	-242,8	53,1	360,0	46,9	602,8
		2011	-161,4	53,8	252,3	46,2	413,7
		2012	-149,2	55,1	142,6	44,9	291,8
		2013	-95,4	56,0	117,2	44,0	212,6
		2014	-1006,9	57,4	84,9	42,6	1091,8
		2015	-782,1	63,8	159,9	36,2	942,0
		2016	-380,0	59,7	253,7	40,3	633,7
видання звукозаписів	59.2	2010	-113,0	60,9	60,1	39,1	173,1
		2011	171,1	64,5	278,5	35,5	107,4
		2012	-25,4	61,7	11,5	38,3	36,9
		2013	-118,2	69,1	7,3	30,9	125,5
		2014	6,7	73,2	8,3	26,8	1,6
		2015	4,7	82,5	6,4	17,5	1,7
		2016	4,6	73,5	6,9	26,5	2,3
діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення	60	2010	-476,5	55,5	169,7	44,5	646,2
		2011	-1181,4	50,4	55,3	49,6	1236,7
		2012	-1186,2	59,9	447,3	40,1	1633,5
		2013	-1113,8	53,2	585,9	46,8	1699,7
		2014	-7463,4	58,8	145,7	41,2	7609,1
		2015	-6749,7	67,6	144,6	32,4	6894,3
		2016	-1370,2	63,0	254,1	37,0	1624,3

Закінчення табл. Б.9

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
				у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
діяльність у сфері радіомовлення	60.1	2010	-3,7	57,2	46,2	42,8	49,9
		2011	-524,4	47,9	14,3	52,1	538,7
		2012	-6,1	62,5	12,4	37,5	18,5
		2013	-18,7	52,2	8,5	47,8	27,2
		2014	-28,7	63,9	9,7	36,1	38,4
		2015	-2,7	73,0	14,0	27,0	16,7
		2016	-3,3	73,3	16,0	26,7	19,3
діяльність у сфері телевізійного мовлення	60.2	2010	-472,8	54,6	123,5	45,4	596,3
		2011	-657,0	51,8	41,0	48,2	698,0
		2012	-1180,1	58,6	434,9	41,4	1615,0
		2013	-1095,1	53,7	577,4	46,3	1672,5
		2014	-7434,7	56,4	136,0	43,6	7570,7
		2015	-6747,0	64,9	130,6	35,1	6877,6
		2016	-1366,9	57,9	238,1	42,1	1605,0
телекомунікації (електро-зв'язок)	61	2010	4539,5	57,8	6340,8	42,2	1801,3
		2011	5725,0	61,2	7581,0	38,8	1856,0
		2012	7309,3	63,8	9368,2	36,2	2058,9
		2013	7245,9	64,1	8678,6	35,9	1432,7
		2014	-5859,9	64,1	7991,0	35,9	13850,9
		2015	-2071,8	71,1	7548,4	28,9	9620,2
		2016	2675,9	72,0	7249,2	28,0	4573,3
комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	62	2010	135,2	57,2	397,1	42,8	261,9
		2011	-357,1	65,9	646,3	34,1	1003,4
		2012	124,0	65,8	754,1	34,2	630,1
		2013	559,5	67,3	1161,6	32,7	602,1
		2014	253,7	67,2	2120,2	32,8	1866,5
		2015	34,1	72,5	3128,8	27,5	3094,7
		2016	2927,9	70,5	3484,1	29,5	556,2
надання інформаційних послуг	63	2010	18,9	58,0	263,4	42,0	244,5
		2011	156,9	62,1	342,2	37,9	185,3
		2012	175,7	60,2	368,7	39,8	193,0
		2013	199,2	62,5	595,1	37,5	395,9
		2014	-87,3	63,2	489,7	36,8	577,0
		2015	-104,9	69,6	670,0	30,4	774,9
		2016	144,8	65,6	716,8	34,4	572,0

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 346, 350, 515–516

Таблиця Б.10

Чистий прибуток (збиток) підприємств за видом економічної діяльності в інформаційній сфері, млн.грн

Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
2010	2068,6	59,1	7376,9	40,9	5308,3
2011	3739,1	61,4	9103,8	38,6	5364,7
2012	4881,5	62,1	9710,8	37,9	4829,3
2013	-17137,1	63,5	9446,2	36,5	26583,3
2014	-12590,2	70,4	9832,4	29,6	22422,6
2015	1750,6	68,0	10015,2	32,0	8264,6
2016					

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 358, 362, 517–518

Таблиця Б.11

Чистий прибуток (збиток) підприємств за видом економічної діяльності в інформаційній сфері, млн.грн

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
				у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	18	2010	150,4	62,3	285,4	37,7	135,0
		2011	-39,9	65,6	152,9	34,4	192,8
		2012	108,1	65,3	372,4	34,7	264,3
		2013	177,2	64,4	389,7	35,6	212,5
		2014	-1237,6	65,3	271,1	34,7	1508,7
		2015	-1086,1	78,8	532,0	21,2	1618,1
		2016	496,0	75,9	888,9	24,1	392,9
поліграфічна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг	18.1	2010	146,2	62,6	276,5	37,4	130,3
		2011	-38,5	65,4	150,5	34,6	189,0
		2012	109,2	65,3	369,9	34,7	260,7
		2013	173,2	64,3	384,4	35,7	211,2
		2014	-1232,8	65,4	270,8	34,6	1503,6
		2015	-1086,1	78,9	531,8	21,1	1617,9
		2016	494,4	75,9	887,0	24,1	392,6

Продовження табл. Б.11

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
				у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
тиражування звуко-, відеозаписів і програмного забезпечення	18.2	2010	4,2	55,0	8,9	45,0	4,7
		2011	-1,4	69,0	2,4	31,0	3,8
		2012	-1,1	65,6	2,5	34,4	3,6
		2013	4,0	65,9	5,3	34,1	1,3
		2014	-4,8	61,1	0,3	38,9	5,1
		2015	0,0	70,4	0,2	29,6	0,2
		2016	1,6	75,0	1,9	25,0	0,3
видавнича діяльність	58	2010	113,6	61,7	463,3	38,3	349,7
		2011	22,0	59,0	485,9	41,0	463,9
		2012	-82,4	63,9	425,0	36,1	507,4
		2013	38,5	62,6	430,6	37,4	392,1
		2014	-1274,2	65,2	360,1	34,8	1634,3
		2015	-542,0	72,0	356,9	28,0	898,9
		2016	116,8	69,6	413,2	30,4	296,4
видання книг, періодичних видань та інша видавнича діяльність	58.1	2010	45,8	62,1	360,7	37,9	314,9
		2011	-58,8	58,2	369,4	41,8	428,2
		2012	-42,0	63,7	378,3	36,3	420,3
		2013	12,4	61,8	378,1	38,2	365,7
		2014	-1266,1	64,9	316,2	35,1	1582,3
		2015	-578,8	72,0	284,5	28,0	863,3
		2016	38,7	70,4	298,8	29,6	260,1
видання програмного забезпечення	58.2	2010	67,8	59,1	102,6	40,9	34,8
		2011	80,8	64,2	116,5	35,8	35,7
		2012	-40,4	65,9	46,7	34,1	87,1
		2013	26,1	70,2	52,5	29,8	26,4
		2014	-8,1	67,7	43,9	32,3	52,0
		2015	36,8	72,0	72,4	28,0	35,6
		2016	78,1	63,5	114,4	36,5	36,3
виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів	59	2010	-446,4	53,5	331,6	46,5	778,0
		2011	-74,4	54,3	450,6	45,7	525,0
		2012	-232,2	53,8	122,6	46,2	354,8
		2013	-235,5	55,8	105,1	44,2	340,6
		2014	-1016,6	58,0	78,7	42,0	1095,3
		2015	-796,7	64,8	148,0	35,2	944,7
		2016	-410,3	60,1	227,0	39,9	637,3

Продовження табл. Б.11

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
				у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм	59.1	2010	-324,6	51,3	277,5	48,7	602,1
		2011	-224,0	51,1	192,6	48,9	416,6
		2012	-204,0	53,2	113,8	46,8	317,8
		2013	-115,8	54,8	99,3	45,2	215,1
		2014	-1021,5	56,6	72,3	43,4	1093,8
		2015	-799,4	63,4	142,8	36,6	942,2
		2016	-413,5	59,1	221,4	40,9	634,9
видання звукозаписів	59.2	2010	-121,8	58,6	54,1	41,4	175,9
		2011	149,6	63,9	258,0	36,1	108,4
		2012	-28,2	59,3	8,8	40,7	37,0
		2013	-119,7	66,7	5,8	33,3	125,5
		2014	4,9	73,2	6,4	26,8	1,5
		2015	2,7	81,0	5,2	19,0	2,5
		2016	3,2	73,5	5,6	26,5	2,4
діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення	60	2010	-508,8	53,5	139,9	46,5	648,7
		2011	-1201,5	49,1	44,4	50,9	1245,9
		2012	-1270,7	58,0	360,6	42,0	1631,3
		2013	-1056,4	52,2	574,3	47,8	1630,7
		2014	-7375,3	57,4	131,4	42,6	7506,7
		2015	-6930,7	66,9	135,7	33,1	7066,4
		2016	-1470,8	62,7	244,5	37,3	1715,3
діяльність у сфері радіомовлення	60.1	2010	-14,7	54,9	35,7	45,1	50,4
		2011	-528,0	45,5	11,5	54,5	539,5
		2012	-9,6	59,8	9,3	40,2	18,9
		2013	-20,6	50,8	7,0	49,2	27,6
		2014	-30,2	62,3	8,5	37,7	38,7
		2015	-4,9	71,7	11,8	28,3	16,7
		2016	-6,2	72,9	13,5	27,1	19,7
діяльність у сфері телевізійного мовлення	60.2	2010	-494,1	52,7	104,2	47,3	598,3
		2011	-673,5	51,2	32,9	48,8	706,4
		2012	-1261,1	57,2	351,3	42,8	1612,4
		2013	-1035,8	52,9	567,3	47,1	1603,1
		2014	-7345,1	55,0	122,9	45,0	7468,0
		2015	-6925,8	64,6	123,9	35,4	7049,7
		2016	-1464,6	57,7	231,0	42,3	1695,6

Закінчення табл. Б.11

Вид діяльності	Код за КВЕД–2010	Роки	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
				у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат	у % до заг. к-ті підприємств	фінансовий результат
телекомунікації (електрозв'язок)	61	2010	2925,7	56,3	4712,1	43,7	1786,4
		2011	3752,2	59,9	5617,3	40,1	1865,1
		2012	5307,9	61,4	7337,2	38,6	2029,3
		2013	5701,7	63,3	7150,7	36,7	1449,0
		2014	-7213,2	63,0	6661,0	37,0	13874,2
		2015	-3697,0	70,7	5926,6	29,3	9623,6
		2016	1145,3	71,5	5625,4	28,5	4480,1
комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	62	2010	33,5	54,8	309,0	45,2	275,5
		2011	-499,1	63,5	519,1	36,5	1018,2
		2012	-71,4	63,1	570,5	36,9	641,9
		2013	345,9	65,7	960,5	34,3	614,6
		2014	-77,5	65,7	1811,3	34,3	1888,8
		2015	-430,9	71,6	2676,7	28,4	3107,6
		2016	2360,9	69,6	2922,1	30,4	561,2
надання інформаційних послуг	63	2010	-35,8	56,0	214,4	44,0	250,2
		2011	69,4	59,9	259,6	40,1	190,2
		2012	87,9	58,4	287,9	41,6	200,0
		2013	87,3	60,9	489,6	39,1	402,3
		2014	-180,3	62,0	403,7	38,0	584,0
		2015	-192,9	69,2	588,5	30,8	781,4
		2016	8,7	64,9	583,0	35,1	574,3

Джерело : Діяльність суб'єктів господарювання. 2016 : Статист. зб. / за ред. М. С. Кузнецової. — К.: Державна служба статистики України, 2017. — С. 358, 362, 517–518.

ДОДАТОК В.

Методика експертного оцінювання впливу стримуючих і стимулюючих факторів сталого розвитку інформаційної сфери¹

Прізвище, ім'я та по-батькові експерта: _____

Назва суб'єкта підприємницької діяльності, органу державної влади чи наукової установи (навчального закладу), де працює експерт: _____

Категорія експерта:

- представник суб'єкта підприємницької діяльності
- представник органів державної влади
- представник наукової установи чи навчального закладу

Експертам для оцінювання впливу стримуючих і стимулюючих факторів сталого розвитку інформаційної сфери надається вихідна інформація що характеризує їх (перелік факторів *див.* табл. 1).

¹Методи експертного оцінювання ділять на дві групи: індивідуальні та групові. У першому випадку робота з кожним експертом проводиться окремо, що дозволяє експерту висловлювати свою думку незалежно від інших. У другому випадку робота експертів проходить в групах. Це вимагає узгодження думок всіх експертів і розробку загального експертного висновку на основі єдиної позиції. Групові методи краще з точки зору підвищення надійності експертизи, але є більш складними з підготовки та проведення.

Таблиця 1

Стримуючі та стимулюючі фактори сталого розвитку інформаційної сфери України

Стримуючі	a_n	Стимулюючі	b_n
Стан державного управління	a_1	Зміни інформаційних потреб населення	b_1
Інформаційна асиметрія	a_2	Висока додана вартість інформаційної продукції та послуг	b_2
Якість інформаційної продукції	a_3	Інформаційний суверенітет	b_3
Платоспроможність населення	a_4	Електронне врядування	b_4

Фактори порівнюють між собою по групах (стримуючі окремо, а стимулюючі окремо) за наступною шкалою в балах:

- 1 — об'єкти порівняння рівноцінні;
- 3 — один об'єкт дещо переважає інший;
- 5 — один об'єкт переважає інший об'єкт;
- 7 — один об'єкт значно переважає інший;
- 9 — один об'єкт абсолютно переважає інший;
- 2, 4, 6, 8 — проміжні значення оцінювання об'єктів за важливістю.

В процесі оцінки експертом заповнюються таблиці, в яких він порівнює дію стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери протягом 2018–2019 рр. і порівнюючи прогнозує їх вплив на процес в коротко- (2020–2022) та середньостроковій (2023–2027) перспективі.

Нижче наведені таблиці (табл. 2–8), що заповнюються експертом при порівнянні стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери.

Таблиця 2

Матриця парних порівнянь стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2018–2019 рр.

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1			
a_2		1		
a_3			1	
a_4				1

Заповнення цієї та наступної матриць відбувається наступним чином: для двох факторів розвитку, які порівнюються між собою залежно від їх міри впливу на процес проставляються бали від 1 до 9, що становлять відповідний елемент матриці парних порівнянь у позиції (a_i, a_j) . Цей бал є оцінкою важливості порівнюваних факторів. Діагональні елементи матриці дорівнюють одиниці, а нижня її частина заповнюється оберненими значеннями.

Для коротко- (2020–2022) та середньострокової (2023–2027) перспективи розвитку інформаційної сфери прогнози здійснюються за трьома групами:

реалістичний прогноз, що характеризує тенденції та перспективи розвитку системи у майбутньому;

песимістичний — характеризує найвірогідніший стан;

оптимістичний — характеризує бажаний стан системи.

Таблиця 3

Матриця парних порівнянь стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2020–2022 рр. (реалістичний розвиток подій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1			
a_2		1		
a_3			1	
a_4				1

Таблиця 4

Матриця парних порівнянь стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2020–2022 рр. (писимістичний розвиток подій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1			
a_2		1		
a_3			1	
a_4				1

Таблиця 5

Матриця парних порівнянь стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2020–2022 рр. (оптимістичний розвиток подій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1			
a_2		1		
a_3			1	
a_4				1

Таблиця 6

Матриця парних порівнянь стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2023–2027 рр. (реалістичний розвиток подій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1			
a_2		1		
a_3			1	
a_4				1

Таблиця 7

Матриця парних порівнянь стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2023–2027 рр. (писимістичний розвиток подій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1			
a_2		1		
a_3			1	
a_4				1

Таблиця 8

Матриця парних порівнянь стримуючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2023–2027 рр. (оптимістичний розвиток подій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1			
a_2		1		
a_3			1	
a_4				1

Далі аналогічним чином експерт заповнює відповідні таблиці (табл. 9–15), в яких він порівнює дію стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери протягом 2018–2019 рр. і порівнюючи прогнозує їх вплив на процес в коротко- (2020–2022) та середньостроковій (2023–2027) перспективі. Оцінка на коротко- та середньострокову перспективу здійснюється за трьома варіантами розвитку подій.

Таблиця 9

Матриця парних порівнянь стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2018–2019 рр.

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1			
b_2		1		
b_3			1	
b_4				1

Таблиця 10

Матриця парних порівнянь стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2020–2022 рр. (реалістичний розвиток подій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1			
b_2		1		
b_3			1	
b_4				1

Таблиця 11

Матриця парних порівнянь стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2020–2022 рр. (писимістичний розвиток подій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1			
b_2		1		
b_3			1	
b_4				1

Таблиця 12

Матриця парних порівнянь стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2020–2022 рр. (оптимістичний розвиток подій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1			
b_2		1		
b_3			1	
b_4				1

Таблиця 13

Матриця парних порівнянь стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2023–2027 рр. (реалістичний розвиток подій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1			
b_2		1		
b_3			1	
b_4				1

Таблиця 14

Матриця парних порівнянь стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2023–2027 рр. (писимістичний розвиток подій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1			
b_2		1		
b_3			1	
b_4				1

Таблиця 15

Матриця парних порівнянь стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України, на період 2023–2027 рр. (оптимістичний розвиток подій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1			
b_2		1		
b_3			1	
b_4				1

У даному випадку через неможливість зібрати експертів разом² був застосований змішаний метод експертного оцінювання, тобто експерти індивідуально заповнювали вищенаведені таблиці. До відома експертів доводилися результати оцінювання. Експертів, чиї оцінки суттєво різнилися від основної маси просили аргументувати свою точку зору. Зважаючи на отримані пояснення розроблявся узагальнений висновок на основі єдиної узгодженої

²У процесі оцінювання зверталися до фахівців Головного департаменту інформаційної політики Адміністрації Президента України; Державного комітету телебачення і радіомовлення України; Інституту модернізації змісту освіти МОНУ; Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана; Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця; Львівського національного університету ім. Івана Франка; Національного авіаційного університету України; Національного лісотехнічного університету України; Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. акад. Всеволода Лазаряна; Української академії друкарства; Українського науково-дослідного інституту спеціальних видів друку.

позиції.

Отримані результати опрацьовувалися. Для кожної з матриць визначали суми елементів стовпців матриці та її рівень узгодженості.

У випадку отримання належної узгодженості експертних суджень відносно вагових значень факторів за сумами елементів стовпців матриць ранжувалися оцінювані фактори, щодо важливості їх впливу на аналізований процес.

ДОДАТОК Д.
Комп'ютерна програма
«Імітаційне моделювання в системному аналізі методом бінарних
порівнянь»

Продовження Додатку Д

УКРАЇНА

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ

СВІДОЦТВО
про реєстрацію авторського права на твір

№ 41832

Комп'ютерна програма "Імітаційне моделювання в системному аналізі методом бінарних порівнянь"

(вид, назва твору)

Автор(и) **Гілета Іван Васильович, Сеньківський Всеволод Миколайович, Мельников Олександр Валерійович**

(повне ім'я, псевдонім (за наявності))

Дата реєстрації 17.01.2012

Голова Державної служби
інтелектуальної
власності України
М.В. Паладій

Продовження Додатку Д

КОМП'ЮТЕРНА ПРОГРАМА
«ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В СИСТЕМНОМУ АНАЛІЗІ
МЕТОДОМ БІНАРНИХ ПОРІВНЯНЬ»

Призначенням пропонованої програми є проведення імітаційного (комп'ютерного) моделювання в системному аналізі методом бінарних порівнянь. Для дослідження технологічного процесу важливе значення має виокремлення у ньому сукупності факторів, що його характеризують і встановлення ваги впливу кожного з них. Оцінку переваги одного фактора над іншим отримують використовуючи експертні оцінки. Нерідко через наявність великої кількості факторів різної природи експерту складно дати реальну оцінку кожному з них. Тому порівнюють попарно два фактори між собою і віддають перевагу тому чи іншому.

Зазначений метод дозволяє порівнювати два фактори між собою і виражати результат порівняння в ранговій шкалі. Коли є більше ніж два фактори, то, використовуючи цей метод можна порівнювати кожен пару факторів і одержати ряд результатів порівнянь. Результат записують у матрицю попарних порівнянь, кожен елемент якої встановлює перевагу одного фактора над іншим. Важливою властивістю матриці є її узгодженість. Для міри узгодженості матриці попарних порівнянь використовують показник відношення узгодженості. Вимагається, щоб відношення узгодженості не перевищувало одну десяту. Коли умова не виконується експерту рекомендують переглянути свої судження і відредагувати матрицю парних порівнянь.

Для реалізації імітаційного процесу методом попарних порівнянь розроблено інтерфейс (рис. 1), де відображено всі проміжні параметри моделювання.

Спочатку вводиться кількість критеріїв технологічного процесу. Після натиснення кнопки «задати», переходимо до етапу задання мнемонічних назв критеріїв. Далі переходимо до задання експертних оцінок переваг у матриці попарних порівнянь, клікнувши на кнопці «застосувати». Введення експертних оцінок переваг критеріїв необхідне лише для 1-го рядка. Для решти програма заповнить сама, після натиснення кнопки «обчислити коефіцієнти 2-*n* рядка», використовуючи для цього властивість оберненої симетричності матриці. Застосовуємо введені значення натиском кнопки «застосувати автозаповнення». Далі наступає етап моделювання. Він полягає у досягненні необхідного значення (менше одної десятої) відношення узгодженості. У випадку коли шукане значення відношення узгодженості не було досягнуто відбувається перегляд суджень експертів про переваги критеріїв. Для проведення вказаних дії використовується кнопка «обрахунок».

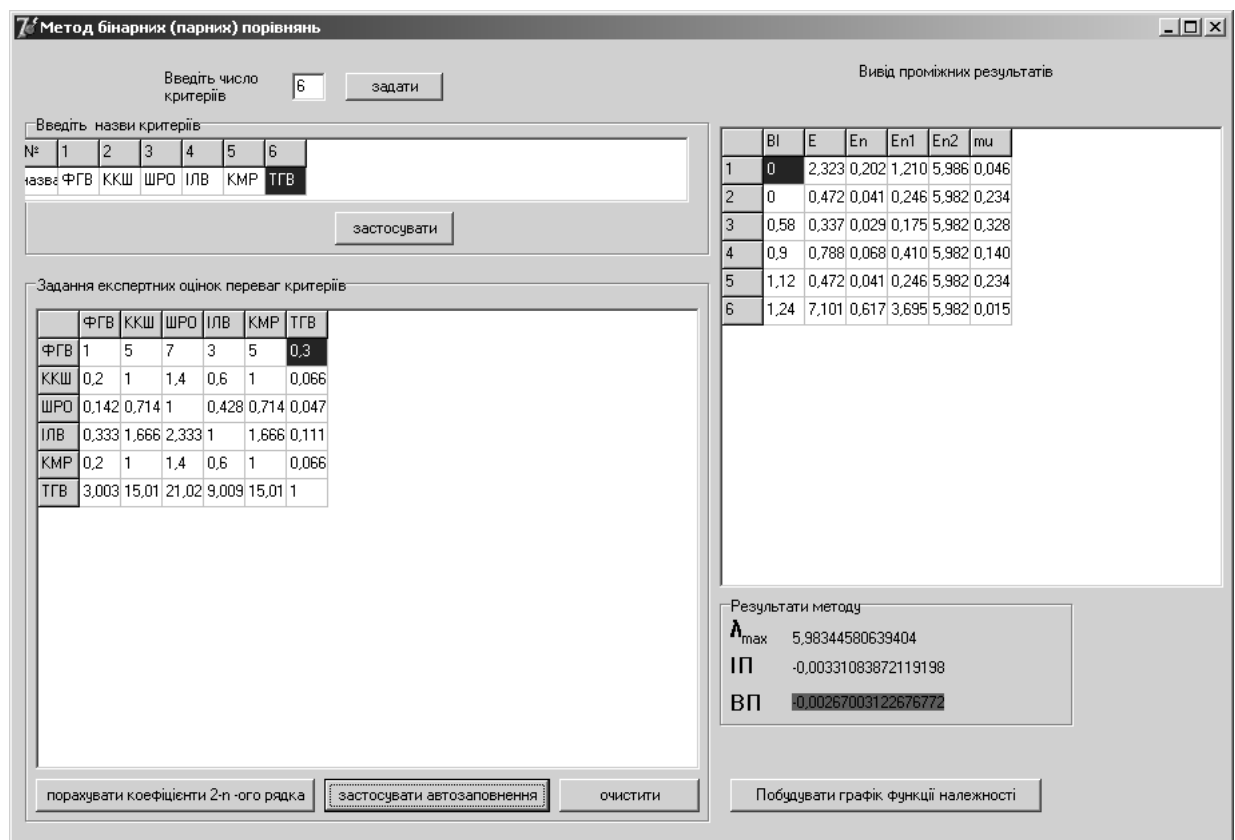

Рис 1. Інтерфейс програми аналізу методом бінарних порівнянь

Ще одним можливим способом використання програми для побудови функції належності лінгвістичної змінної. Нехай певний фактор технологічного процесу розглядається як лінгвістична змінна X , визначена на універсальній множині U . Для оцінки X використовується терм S^* , який задається нечіткою множиною у вигляді сукупності пар

$$S^* = \left\{ \frac{\mu_S(u_1)}{u_1}, \frac{\mu_S(u_2)}{u_2}, \dots, \frac{\mu_S(u_n)}{u_n} \right\},$$

де $u_i \in U$ — універсальна множина, на якій задається нечітка множина, $S^* \subset U$;

$\mu_S(u_i)$ — ступінь належності елемента u_i до нечіткої множини S^* .

Необхідно визначити значення $\mu_S(u_i)$ для всіх $i = \overline{1, n}$. Сукупність цих значень буде утворювати функцію належності.

Метод, що пропонується для розв'язку задачі, ґрунтується на ідеї розподілу ступенів належності елементів універсальної множини відповідно до їх рангів. Під рангом елемента u_i приймають число $r_S(u_i)$, що характеризує важливість (або вагу) елемента у формуванні властивості, яка описується нечітким термом S . Ступінь належності $\mu_S(u_i)$ елементів $u_i \in U$ до нечіткого терму S обчислюється за відносними оцінками рангів $\frac{r_i}{r_j} = a_{ij}$ ($i, j = \overline{1, n}$), що утворюють матрицю попарних порівнянь A .

Програмна реалізація зазначених дій відбувається наступним чином. На початку задається число n — розмірність терму S . Далі проводиться задання відносних оцінок рангів елемента u_i для першого рядка матриці парних порівнянь. Знову ж, виходячи з властивостей зазначеної матриці, добудовуються відносні оцінки рангів для наступних рядків і обчислюють

значення функції належності $\mu_s(u_i)$. При натиску на кнопки побудувати графік в окремому вікні будується графік функції належності для терму S .

Для створення програми вибрано програмне середовище *Borland Delphi* 7. Вихідний виконавчий файл методу попарних порівнянь *mpp.exe* і займає обсяг пам'яті 608 кб. Передбачається використання програми в середовищі операційної систем *Windows*.

Розроблену програму можна використати в наукових дослідженнях пов'язаних з аналізом параметрів технологічного процесу для проектування системи та для багатокритеріальної задачі теорії прийняття рішення вибору по вибору альтернативи.

Лістинг основної програми

```
program Project1;  
  
uses  
  Forms,  
  Unit1 in 'Unit1.pas' {Form1},  
  Unit2 in 'Unit2.pas' {Form2};  
  
{ $R *.res }  
  
begin  
  Application.Initialize;  
  Application.CreateForm(TForm1, Form1);  
  Application.CreateForm(TForm2, Form2);  
  Application.Run;  
end.
```


Лістинг модуля Unit1

```
unit Unit1;

interface

uses
    Windows, Messages, SysUtils, Variants, Classes, Graphics, Controls, Forms,
    Dialogs, ComCtrls, StdCtrls, Grids;

type
    TForm1 = class(TForm)
        Label1: TLabel;
        Edit1: TEdit;
        Button1: TButton;
        StringGrid3: TStringGrid;
        GroupBox1: TGroupBox;
        Label7: TLabel;
        Label6: TLabel;
        Label8: TLabel;
        Label9: TLabel;
        Label11: TLabel;
        Label10: TLabel;
        Label12: TLabel;
        Label13: TLabel;
        GroupBox4: TGroupBox;
        Button4: TButton;
        StringGrid2: TStringGrid;
```

```
Label5: TLabel;  
GroupBox3: TGroupBox;  
Button5: TButton;  
StringGrid1: TStringGrid;  
Button2: TButton;  
Button3: TButton;  
Button6: TButton;
```

```
procedure Button1Click(Sender: TObject);  
procedure Button4Click(Sender: TObject);  
procedure Button5Click(Sender: TObject);  
procedure Button2Click(Sender: TObject);  
procedure Button3Click(Sender: TObject);  
procedure Button6Click(Sender: TObject);
```

```
private  
    { Private declarations }  
public  
    { Public declarations }  
end;
```

```
var  
    Form1: TForm1;  
    n:word;
```

```
implementation  
    uses Unit2;  
    {$R *.dfm}
```

```

procedure TForm1.Button1Click(Sender: TObject);
var i,k:word;
begin
  k:=StrToInt(Edit1.Text)+1;
  StringGrid2.ColCount:=k;
  for i:=1 to k do StringGrid2.Cells[i,0]:=IntToStr(i);
    StringGrid2.Cells[0,0]:=' 1 ';
    StringGrid2.Cells[0,1]:='îàçââ';
end;

```

```

procedure TForm1.Button4Click(Sender: TObject); {Процедура застосування
числа критерії та їх мнемонічних назв }

```

```

var i:word;
begin
  n:=StrToInt(Edit1.Text);
  StringGrid1.ColCount:=n+1;
  StringGrid1.RowCount:=n+1;
  for i:=1 to n do
  begin
    StringGrid1.Cells[i,0]:=StringGrid2.Cells[i,1];
    StringGrid1.Cells[0,i]:=StringGrid2.Cells[i,1];
    StringGrid1.Cells[i,i]:='1';
  end;
end;

```

```

procedure TForm1.Button5Click(Sender: TObject); {Процедура обрахунок}

```

```

var i,j:word;
begin

```

```

for i:=1 to n do for j:=1 to n do
  if i<>j then StringGrid1.Cells[i,j]:=“”;

end;

  {Заповнення коефіцієнтами 2-го і.т. рядків}
procedure TForm1.Button2Click(Sender: TObject);
var i,j:integer;

    m:array[1..15,1..15] of real;

begin
  for i:=1 to n do
    for j:=2 to n do
      begin
        StringGrid1.Cells[i,j]:=FloatToStr(StrToFloat(StringGrid1.Cells[i,1])/
          strtofloat(StringGrid1.Cells[j,1]));

          end;

end;

end;

  { Процедура автозаповнення}
procedure TForm1.Button3Click(Sender: TObject);
var i,j,p,p1,k1,k:word;lambdai,vp,s:real;
vi:array[1..15] of real;
    m:array[1..15,1..15] of real;
    e,en,e1n,e2n,mu:array[1..15] of extended; suma,suma2:real;

```

```

begin
    {Задання початкових даних }
    suma:=0;
    for i:=1 to n do e[i]:=1;

vi[1]:=0; vi[2]:=0; vi[3]:=0.58; vi[4]:=0.9; vi[5]:=1.12;
vi[6]:=1.24; vi[7]:=1.32; vi[8]:=1.41; vi[9]:=1.45; vi[10]:=1.49;
vi[11]:=1.51; vi[12]:=1.48; vi[13]:=1.56; vi[14]:=1.57;vi[15]:=1.59;

StringGrid3.ColCount:=7;
StringGrid3.RowCount:=n+1;
for i:=1 to n do StringGrid3.Cells[0,i]:=IntToStr(i);
StringGrid3.Cells[1,0]:='B1';
for i:=1 to n do StringGrid3.Cells[1,i]:=FloatToStr(vi[i]);

for i:=1 to n do for j:=1 to n do

    m[i,j]:=StrToFloat(StringGrid1.Cells[i,j]);

for i:=1 to n do
    for j:=1 to n do
        e[j]:=e[j]*m[i,j];

for i:=1 to n do e[i]:=exp((1/n)*ln(e[i]));
StringGrid3.Cells[2,0]:='E';
for i:=1 to n do StringGrid3.Cells[2,i]:=FloatToStr(e[i]);

```

```

for i:=1 to n do suma:=suma+e[i];

for i:=1 to n do en[i]:=e[i]/suma;
StringGrid3.Cells[3,0]:='En';
for i:=1 to n do StringGrid3.Cells[3,i]:=FloatToStr(en[i]);

for i:=1 to n do
  begin e1n[i]:=0;

    for j:=1 to n do
      e1n[i]:=e1n[i]+m[j,i]*en[j];
    end;

    StringGrid3.Cells[4,0]:='En1';
  for i:=1 to n do StringGrid3.Cells[4,i]:=FloatToStr(e1n[i]);

  for i:=1 to n do
    e2n[i]:=e1n[i]/en[i];
    StringGrid3.Cells[5,0]:='En2';
  for i:=1 to n do StringGrid3.Cells[5,i]:=FloatToStr(e2n[i]);

    StringGrid3.Cells[6,0]:='mu';
    for i:=1 to n do
  begin s:=0;
    for j:=1 to n do
  begin
    s:=s+m[j,i];

  end; StringGrid3.Cells[6,i]:=FloatToStr(1/s);

```

```

end;

suma2:=0;
for i:=1 to n do
suma2:=suma2+e2n[i];
lambda:=suma2/n;
ip:=(lambda-n)/(n-1);
vp:=ip/vi[n];
if abs(vp)<0.1 then Label10.Color:=clGreen else Label10.Color:=clRed ;
Label9.Caption:= floattostr(lambda) ;
Label11.Caption:= floattostr(ip) ;
Label10.Caption:= floattostr(vp) ;
end;

procedure TForm1.Button6Click(Sender: TObject); { процедура очистки}
var i:integer;
begin Form2.Visible:=true;
for i:=1 to n do
begin
Form2.Series1.Add(StrToFloat(StringGrid3.Cells[6,i]),'');
end;
end;

end.

```

Лістинг модуля Unit2

```
unit Unit2;

interface

uses
  Windows, Messages, SysUtils, Variants, Classes, Graphics, Controls, Forms,
  Dialogs, TeEngine, Series, ExtCtrls, TeeProcs, Chart;

type
  TForm2 = class(TForm)
    Chart1: TChart;
    Series1: TLineSeries;
  private
    { Private declarations }
  public
    { Public declarations }
  end;

var
  Form2: TForm2;

implementation

{$R *.dfm}

end.
```


ДОДАТОК Ж.

Оцінка впливу стримуючих і стимулюючих факторів на сталий розвиток інформаційної сфери України

Таблиця Ж.1

Матриця парних порівнянь S_j стримуючих факторів розвитку
інформаційної сфери України протягом 2018–2019 рр.

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1	3	5	1/3
a_2	1/3	1	3	1/5
a_3	1/5	1/3	1	1/7
a_4	3	5	7	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.2

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

a_i	a_1	a_2	a_3	a_4
S_j	0,263	0,117	0,055	0,563

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.3

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,117	0,039	0,043

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.4

Матриця парних порівнянь S_j стримуючих факторів розвитку
інформаційної сфери України протягом 2020–2022 рр.
(реалістичний сценарій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1	3	5	1/3
a_2	1/3	1	3	1/5
a_3	1/5	1/3	1	1/7
a_4	3	5	7	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.5

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

a_i	a_1	a_2	a_3	a_4
S_j	0,263	0,117	0,005	0,563

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.6

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,117	0,039	0,043

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.7

Матриця парних порівнянь S_j стримуючих факторів розвитку
інформаційної сфери України протягом 2020–2022 рр.
(писимістичний сценарій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1	1/3	5	3
a_2	3	1	7	5
a_3	1/5	1/7	1	1/3
a_4	1/3	1/5	3	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.8

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

a_i	a_1	a_2	a_3	a_4
S_j	0,263	0,563	0,055	0,117

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.9

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,117	0,039	0,043

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.10

Матриця парних порівнянь S_j стримуючих факторів розвитку
інформаційної сфери України протягом 2020–2022 рр.
(оптимістичний сценарій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1	1/3	1/7	1/5
a_2	3	1	1/5	1/3
a_3	7	5	1	3
a_4	5	3	1/3	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.11

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

a_i	a_1	a_2	a_3	a_4
S_j	0,055	0,117	0,563	0,263

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.12

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,117	0,039	0,043

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.13

Матриця парних порівнянь S_j стримуючих факторів розвитку
інформаційної сфери України протягом 2023–2027 рр.
(реалістичний сценарій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1	3	5	1/3
a_2	1/3	1	3	1/5
a_3	1/5	1/3	1	1/7
a_4	3	5	7	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.14

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

a_i	a_1	a_2	a_3	a_4
S_j	0,263	0,117	0,055	0,563

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.15

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,117	0,039	0,043

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.16

Матриця парних порівнянь S_j стримуючих факторів розвитку
інформаційної сфери України протягом 2023–2027 рр.
(писимістичний сценарій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1	1/3	3	1/5
a_2	3	1	5	1/3
a_3	1/3	1/5	1	1/7
a_4	5	3	7	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.17

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

a_i	a_1	a_2	a_3	a_4
S_j	0,117	0,263	0,055	0,563

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.18

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,117	0,039	0,043

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.19

Матриця парних порівнянь S_j стримуючих факторів розвитку
інформаційної сфери України протягом 2023–2027 рр.
(оптимістичний сценарій)

a_i/a_j	a_1	a_2	a_3	a_4
a_1	1	1/5	1/7	1/3
a_2	5	1	1/3	3
a_3	7	3	1	5
a_4	3	1/3	1/5	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.20

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

a_i	a_1	a_2	a_3	a_4
S_j	0,055	0,263	0,563	0,117

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.21

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,117	0,039	0,043

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.22

Матриця парних порівнянь S_j стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України протягом 2018–2019 рр.

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1	7	4	5
b_2	1/7	1	1/3	1/5
b_3	1/4	3	1	1/3
b_4	1/5	5	3	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.23

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

b_i	b_1	b_2	b_3	b_4
S_j	0,595	0,054	0,122	0,227

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.24

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,256	0,085	0,095

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.25

Матриця парних порівнянь S_j стимулюючих факторів розвитку
інформаційної сфери України протягом 2020–2022 рр.
(реалістичний сценарій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1	5	4	7
b_2	1/5	1	3	5
b_3	1/4	1/3	1	3
b_4	1/7	1/5	1/3	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.26

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

b_i	b_1	b_2	b_3	b_4
S_j	0,595	0,227	0,122	0,054

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.27

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,256	0,085	0,0095

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.28

Матриця парних порівнянь S_j стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України протягом 2020–2022 рр. (писимістичний сценарій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1	1/5	5	2
b_2	5	1	7	3
b_3	1/5	1/7	1	1/3
b_4	1/2	1/3	3	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.29

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

b_i	b_1	b_2	b_3	b_4
S_j	0,214	0,577	0,056	0,151

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.30

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,202	0,067	0,075

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.31

Матриця парних порівнянь S_j стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України протягом 2020–2022 рр. (оптимістичний сценарій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1	1/7	1/5	1/3
b_2	7	1	4	5
b_3	5	1/4	1	2
b_4	3	1/5	1/2	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.32

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

b_i	b_1	b_2	b_3	b_4
S_j	0,054	0,598	0,218	0,128

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.33

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,122	0,041	0,045

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.34

Матриця парних порівнянь S_j стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України протягом 2023–2027 рр. (реалістичний сценарій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1	1/2	2	5
b_2	2	1	5	7
b_3	1/2	1/5	1	4
b_4	1/5	1/7	1/4	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.35

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

b_i	b_1	b_2	b_3	b_4
S_j	0,273	0,528	0,145	0,053

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.36

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,095	0,031	0,035

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.37

Матриця парних порівнянь S_j стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України протягом 2023–2027 рр. (писимістичний сценарій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1	1/4	5	2
b_2	4	1	7	6
b_3	1/5	1/7	1	1/3
b_4	1/2	1/6	3	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.38

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

b_i	b_1	b_2	b_3	b_4
S_j	0,213	0,612	0,053	0,120

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.39

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,133	0,044	0,049

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.40

Матриця парних порівнянь S_j стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери України протягом 2023–2027 рр. (оптимістичний сценарій)

b_i/b_j	b_1	b_2	b_3	b_4
b_1	1	1/7	1/5	1/3
b_2	7	1	5	3
b_3	5	1/5	1	2
b_4	3	1/3	1/2	1

Джерело: Складено автором.

Таблиця Ж.41

Суми елементів стовпців матриці парних порівнянь S_j

b_i	b_1	b_2	b_3	b_4
S_j	0,056	0,577	0,214	0,151

Джерело: Розраховано автором.

Таблиця Ж.42

Визначення рівня неузгодженості матриці парних порівнянь S_j

Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
4,202	0,067	0,075

Джерело: Розраховано автором.

ДОДАТОК 3.

Основні показники діяльності ДАК «Укрвидавполіграфія»

Таблиця 3.1

Перелік підприємств, що входять до ДАК «Укрвидавполіграфія»

Н/п	Повна назва підприємства	Скорочена назва
1	ПрАТ «Український науково-дослідний інститут спеціальних видів друку»	УНДІСВД
2	ПрАТ «Український науково-дослідний інститут поліграфічної промисловості ім. Т. Г. Шевченка»	УНДІПП ім. Т. Г. Шевченка
3	ПрАТ «Проектний і науково виробничий центр «Поліном»	ПНВЦ «Поліном»
4	ПрАТ «Львівська книжкова фабрика «Атлас»	ЛКФ «Атлас»
5	ПрАТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»	ХКФ «Глобус»
6	ПрАТ «Харківська книжкова фабрика ім. М. В. Фрунзе»	ХКФ ім. М. В. Фрунзе
7	ПрАТ Видавництво «Київська правда»	Вид-во «Київська правда»
8	ПрАТ «Видавництво «Вільна Україна»	Вид-во «Вільна Україна»
9	ПрАТ «Видавництво «Зоря»	Вид-во «Зоря»
10	ПрАТ «Видавництво «Харків»	Вид-во «Харків»
11	ПрАТ «Видавництво «Лугань»	Вид-во «Лугань»
12	ПрАТ «Видавництво «Поділля»	Вид-во «Поділля»
13	ПрАТ «Вид-во «Наддніпрянська правда»	Вид-во «Наддніпрянська правда»
14	ПрАТ «Видавництво «Закарпаття»	Вид-во «Закарпаття»
15	ПрАТ «Видавництво «Полтава»	Вид-во «Полтава»
16	ПрАТ «Кіровоградське видавництво»	Кіровоградське вид-во
17	ПрАТ «Волинська обласна друкарня»	Волинська обласна друкарня
18	ПрАТ «Чернівецька обласна друкарня»	Чернівецька обласна друкарня
19	ПрАТ «Сумська обласна друкарня»	Сумська обласна друкарня
20	ПрАТ «Харківська друкарня №2»	Харківська друкарня №2
21	ПрАТ «Поліграфкнига»	Поліграфкнига
22	ПрАТ «Видавництво «Прапор»	Вид-во «Прапор»
23	ВАТ «Донбаскнига»	Донбаскнига
24	ПрАТ «Галицька книга»	Галицька книга
25	ПрАТ «Укрполіграфпостач»	Укрполіграфпостач
26	ПрАТ «Львівполіграфпостач»	Львівполіграфпостач

Джерело: Складено автором

Таблиця 3.2

Динаміка основних показників діяльності ДАК «Укрвидавполіграфія»

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
ПраТ «Український науково-дослідний інститут спеціальних видів друку»										
Чистий дохід від реалізації	1842	1265	1133	1241	1381	2165	2971	2680		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,69	0,9	1,06	1,11	1,57	1,38	0,91		
Чистий прибуток	18	26	307	692	37	71	58	408		
Середньорічна вартість активів	28669	28596	27588,0	26366,5	25721,5	26944,5	34350,5	41347,0		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		1,0	0,96	0,96	0,98	1,05	1,28	1,21		
Рентабельність продукції, %	0,77	8,03	4,81	23,78	30,53	18,44	21,57	16,0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,72	0,73	0,78	0,83	0,84	0,83	0,5	0,55		
Коефіцієнт обороту активів	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,09	0,09	0,07		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,37	0,37	0,37	0,39	0,4	0,41	0,26	0,28		
Середньорічна чисельність працівників	48	46	38	30	25	25	42	42		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,96	0,83	0,79	0,83	1,0	1,68	1,0		
ПраТ «Український науково-дослідний інститут поліграфічної промисловості ім. Т. Г. Шевченка»										
Чистий дохід від реалізації	617	464	310	16	29	29	18	2		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,75	0,67	0,05	1,81	1,0	0,62	0,12		
Чистий прибуток	-139	-136	-160	4	1	4	9	47		
Середньорічна вартість активів	6170,0	6055,6	6075,5	5993,0	5900,0	5679,5	5564,0	5652,5		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,98	1,0	0,99	0,98	0,96	0,98	1,02			
Рентабельність продукції, %	3,87	5,94	8,77	14,29	45,0	61,12	80,0	100,0			
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,95	0,9	0,892	0,9	0,92	0,97	0,96	0,95			
Коефіцієнт обороту активів	0,1	0,08	0,05	0,003	0,005	0,01	0,01	0,0			
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,17	0,17	0,15	0,15	0,15	0,16	0,17	0,18			
Середньорічна чисельність працівників	38	34	30	16	12	11	20	19			
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,89	0,88	0,53	0,75	0,92	1,82	0,95			
ПРАТ «Проектний і науково виробничий центр «Поліном»											
Чистий дохід від реалізації	0	0	0	0	0	0	0	0			
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0	0	0	0	0	0	0			
Чистий прибуток	-171	-229	-246	-233	-134	-12	-72	-150,0			
Середньорічна вартість активів	1432,6	1363,0	1211,5	1049,5	934	842,5	709,0	619,8			
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,95	0,89	0,87	0,89	0,91	0,85	0,88			
Рентабельність продукції, %	0	0	0	0	0	0	0	0			
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,62	0,5	0,36	0,15	0,05	0,04	-0,07	-0,07			
Коефіцієнт обороту активів	0	0	0	0	0	0	0	0			
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,49	0,56	0,56	0,71	0,71	0,73	0,75	0,74			
Середньорічна чисельність працівників	1	1	1	1	1	1	1	1			
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		1	1	1	1	1	1	1			

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
ПрАТ «Львівська книжкова фабрика «Атлас»										
Чистий дохід від реалізації	9390	7030	12021	10586	3113	2602	2685	651		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,75	1,71	0,88	0,29	0,84	0,86	0,25		
Чистий прибуток	-973	-2905	24	-1436	-1050	-424	5	18		
Середньорічна вартість активів	7696,7	6112,5	6099	7064	6318,5	4823,0	4021,0	3473,5		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,79	1,0	1,16	0,89	0,77	0,83	0,87		
Рентабельність продукції, %	10,13	-16,38	42,75	2,38	-6,29	9,5	17,15	-52,83		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,77	0,42	0,34	0,12	-0,03	-0,14	-0,17	0,18		
Коефіцієнт обороту активів	1,22	1,15	1,97	1,49	0,49	0,54	0,67	0,19		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,69	0,71	0,74	0,77	0,793	0,8	0,79	0,8		
Середньорічна чисельність працівників	165	145	122	68	57	17	23	22		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,88	0,84	0,56	0,84	0,3	1,36	0,96		
ПрАТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»										
Чистий дохід від реалізації	70515	41671	41372	34416	36471	62379	112255	121066		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,59	0,99	0,83	1,06	1,71	1,8	1,08		
Чистий прибуток	2051	-1896	-1978	0,0	-4834	-2775	1993	1006		
Середньорічна вартість активів	36412,2	35349,0	39685,5	42728,0	44863,0	42777,5	47770,5	56488,5		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,97	1,12	1,08	1,05	0,95	1,12	1,19		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Рентабельність продукції, %	31,24	13,26	11,03	8,17	4,25	10,05	10,0	2,71		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,68	0,53	0,53	0,41	0,29	0,27	0,42	0,41		
Коефіцієнт обороту активів	1,94	1,18	1,04	0,81	0,81	1,46	2,35	2,15		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,74	0,74	0,74	0,88	0,88	0,9	0,87	0,82		
Середньорічна чисельність працівників	361	345	323	312	293	231	220	209		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,96	0,94	0,97	0,94	0,79	0,96	0,95		
ПРАТ «Харківська книжкова фабрика ім. М. В. Фрунзе»										
Чистий дохід від реалізації	6484	3099	0	0	0	0	0	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,48	0	0	0	0	0	0		
Чистий прибуток	-3899	-4752	-275	-25	-32	-43	4	5		
Середньорічна вартість активів	6218,5	5414,5	4168,0	3187,5	3039,5	2924,0	2816,5	2715,0		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,87	0,77	0,76	0,95	0,97	0,97	0,97		
Рентабельність продукції, %	-18,2	-48,74	0	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	-0,69	-1,73	-2,78	-2,92	-3,07	-3,19	-3,33	-3,43		
Коефіцієнт обороту активів	1,04	0,57	0	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,8	0,8	0,72	0,74	0,77	0,8	0,83	0,86		
Середньорічна чисельність працівників	187	187	40	7	3	0	2	2		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		1	0,21	0,18	0,43	0	0	1,0		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
ПрАТ «Видавництво «Київська правда»										
Чистий дохід від реалізації	17651	15096	16832	8005	1804	1376	7783	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,86	1,12	0,48	0,23	0,77	5,66	0		
Чистий прибуток	-558	-3152	-82	-671	26	-737	98,0	255,0		
Середньорічна вартість активів	28936,1	27781	25311	23748	22406	21895	21862,5	21950		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,96	0,91	0,94	0,94	0,98	1,0	1,01		
Рентабельність продукції, %	2,65	-10,3	0,38	-1,71	5,75	170,3	123,78	0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,81	0,81	0,84	0,89	0,92	0,9	0,89	0,91		
Коефіцієнт обороту активів	0,61	0,54	0,66	0,34	0,08	0,07	0,36	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,36	0,37	0,42	0,45	0,49	0,26	0,39	0,41		
Середньорічна чисельність працівників	131	127	69	7	7	9	10	11		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,97	0,54	0,1	1	1,29	1,12	1,1		
ПрАТ «Видавництво «Вільна Україна»										
Чистий дохід від реалізації	1349	818	326	0	0	0	0	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,61	0,4	0	0	0	0	0		
Чистий прибуток	-468	-217	-53	-122	6	8	6	46		
Середньорічна вартість активів	7712,7	7689,5	7446,0	7454,0	7618,5	7754,0	7731,0	7667,5		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		1,0	0,97	1,0	1,0	1,02	1,0	1,0		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Рентабельність продукції, %	-24,17	-25,97	-10,68	0	0	0	0	0	0	0
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,91	0,92	0,93	0,89	0,87	0,87	0,88	0,89		
Коефіцієнт обороту активів	0,17	0,11	0,04	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,39	0,41	0,43	0,42	0,42	0,43	0,45	0,47		
Середньорічна чисельність працівників	51	49	33	17	18	20	19	20		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,96	0,67	0,52	1,06	1,12	0,95	1,06		
ПрАТ «Видавництво «Зоря»										
Чистий дохід від реалізації	15146	9736	3115	0	0	0	0	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,64	0,32	0	0	0	0	0		
Чистий прибуток	-2996	-6558	-1518	-1310	-1094	-659	-649	-312		
Середньорічна вартість активів	27754	26672	23480,0	20999	21197,0	22876,5	20856,5	17977,0		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,96	0,88	0,89	1,01	1,08	0,92	0,87		
Рентабельність продукції, %	12,67	-44,32	0,52	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,59	0,41	0,38	0,37	0,28	0,24	0,06	0,05		
Коефіцієнт обороту активів	0,55	0,37	0,13	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,59	0,72	0,68	0,71	0,69	0,73	0,75	0,75		
Середньорічна чисельність працівників	152	141	33	23	16	10	8	13		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,93	0,23	0,7	0,7	0,63	0,8	1,63		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
ПрАТ «Видавництво «Харків»»										
Чистий дохід від реалізації	7998	8501	1628	1618	1012	512	1636	453		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		1,06	0,19	0,99	0,63	0,51	3,2	0,28		
Чистий прибуток	-821	-697	-4822	-2275	-433	-300	47	49		
Середньорічна вартість активів	17324,0	16887,0	15188,0	11916,5	11018	10843,5	10321,5	9488,5		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,97	0,9	0,78	0,92	0,99	0,96	0,92		
Рентабельність продукції, %	-2,81	-4,98	-25,8	59,57	50,81	25,49	20,3	94,0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,61	0,53	0,34	0,181	0,163	0,14	0,13	0,14		
Коефіцієнт обороту активів	0,46	0,5	0,11	0,02	0,09	0,05	0,16	0,05		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,48	0,48	0,54	0,59	0,54	0,56	0,55	0,56		
Середньорічна чисельність працівників	144	137	48	50	36	37	23	25		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,95	0,35	1,04	0,72	1,03	0,63	1,09		
ПрАТ «Видавництво «Поділля»»										
Чистий дохід від реалізації	1366	1219	63	7	171	419	12	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,89	0,1	0,11	24,43	2,45	0,03	0		
Чистий прибуток	-548	-198	-11	-92	-97	-44	-293	2		
Середньорічна вартість активів	12543,7	11939,0	13078,5	12984,0	12718,5	12465,0	12159,5	12042,5		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,95	1,1	1,0	0,98	0,98	0,98	0,99		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
Рентабельність продукції, %	-0,35	-26,78	-57,43	-58,82	6,21	18,0	9,09	0			
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,62	0,65	0,65	0,66	0,66	0,68	0,67	0,67			
Коефіцієнт обороту активів	0,11	0,1	0,005	0,001	0,01	0,04	0	0			
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,59	0,49	0,5	0,51	0,48	0,49	0,5	0,5			
Середньорічна чисельність працівників	65	62	35	32	30	28	23	23			
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,95	0,56	0,91	0,94	0,94	0,83	1,0			
ПрАТ «Видавництво «Надніпрянська правда»											
Чистий дохід від реалізації	30	35	2	0	0			
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		1,17	0,1	00	000			
Чистий прибуток	-201	-127	-115	-119	-34			
Середньорічна вартість активів	8515,0	8297,0	8110,0	8038,0	7945,0			
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,97	0,98	0,99	0,99			
Рентабельність продукції, %	-74,14	-58,89	-33,33	0	0			
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,88	0,89	0,89	0,88	0,89			
Коефіцієнт обороту активів	0,004	0,004	0,0002	0	0			
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,45	0,46	0,47	0,48	0,48			
Середньорічна чисельність працівників	13	14	14	14	14			
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		1,08	1	1	1			

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
ПраТ «Видавництво «Закарпаття»										
Чистий дохід від реалізації	4041	2464	2536	2266	2380	4708	4715	4829		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,61	1,03	0,89	1,05	1,98	1,01	1,03		
Чистий прибуток	125	-635	-471	-572	8	4	-255	-604		
Середньорічна вартість активів	11267,8	11460,5	10811,5	10221,0	9942,5	10046	9955,5	9458,0		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		1,2	0,94	0,95	0,97	1,01	0,99	0,95		
Рентабельність продукції, %	8,75	-22,89	-16,52	-18,49	-7,65	4,0	-2,71	-5,63		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,95	0,96	0,96	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96		
Коефіцієнт обороту активів	0,36	0,22	0,23	0,22	0,24	0,47	0,48	0,51		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,65	0,66	0,68	0,69	0,7	0,72	0,72	0,73		
Середньорічна чисельність працівників	89	86	71	67	65	62	60	48		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,97	0,83	0,94	0,97	0,96	0,97	0,8		
ПраТ «Видавництво «Полтава»										
Чистий дохід від реалізації	1748	314	0	0	0	0	0	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,18	0	0	0	0	0	0		
Чистий прибуток	-577	-323	-213	0	-154	-32	-188	2		
Середньорічна вартість активів	2492	2494	2479,0	2478,5	2462,5	2330,5	2192,0	2192,5		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		1,0	1,0	1,0	1,0	0,95	0,94	1,0		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Рентабельність продукції, %	-8,24	-18,02	0	0	0	0	0	0	0	0
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,22	0,15	0,1	0,03	-0,04	-0,06	-0,15	-0,14		
Коефіцієнт обороту активів	0,7	0,13	0	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,68	0,7	0,69	0,71	0,72	0,74	0,75	0,76		
Середньорічна чисельність працівників	8	7	4	4	1	1	1	1		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,88	0,57	1,0	0,25	1	1	1		
ПрАТ «Кіровоградське видавництво»										
Чистий дохід від реалізації	3106	2104	1051	0	0	1032	0	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,68	0,5	0	0	0	0	0		
Чистий прибуток	-18	-658	-283	-208	-168	-234	-131	11		
Середньорічна вартість активів	7342,5	7287,0	6272,5	5797,0	5381,0	5139,5	4979,0	4889,0		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,99	0,86	0,92	0,93	0,96	0,97	0,98		
Рентабельність продукції, %	29,04	-1,4	31,05	0	0	4,78	0	0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,86	0,87	0,89	0,93	0,96	0,95	0,95	0,95		
Коефіцієнт обороту активів	0,42	0,29	0,17	0	0	0,2	0	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,39	0,39	0,41	0,43	0,46	0,48	0,5	0,52		
Середньорічна чисельність працівників	27	26	6	6	6	5	5	5		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,96	0,23	1	1	0,84	1	1		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
ПрАТ «Волинська обласна друкарня»										
Чистий дохід від реалізації	8619	7130	6893	5462	6191	6257	2783	2614		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,83	0,97	0,79	1,13	1,01	0,44	0,94		
Чистий прибуток	17	-366	-521	-746	-1152	-233	-27	8		
Середньорічна вартість активів	9768,5	9345,0	8914,5	8027,5	6845,0	6677,0	6866,0	7560,5		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,96	0,95	0,9	0,85	0,98	1,03	1,11		
Рентабельність продукції, %	26,88	18,58	15,27	6,51	-4,06	8,0	1,61	-10,61		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,75	0,75	0,72	0,76	0,69	0,66	0,61	0,55		
Коефіцієнт обороту активів	0,88	0,76	0,77	0,68	0,9	0,94	0,41	0,35		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,47	0,49	0,52	0,55	0,64	0,58	0,6	0,63		
Середньорічна чисельність працівників	127	113	97	68	55	50	40	38		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,89	0,86	0,7	0,81	0,91	0,8	0,95		
ПрАТ «Чернівецька обласна друкарня»										
Чистий дохід від реалізації	2395	820	1	0	0	1827	0	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,34	0	0	0	0	0	0		
Чистий прибуток	-921	-1494	-487	-25	-42	1	0	2		
Середньорічна вартість активів	7533,6	7451,5	6880,0	6525,5	6345,0	6174,5	6020,5	5977,0		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,99	0,92	0,95	0,97	0,98	0,98	1,0		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Рентабельність продукції, %	-13,22	-55,68	0	0	0	0	0	0	0	0
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,69	0,55	0,51	0,54	0,53	0,29	0,47	0,47	0,47	0,47
Коефіцієнт обороту активів	0,32	0,11	0	0	0	0,3	0	0	0	0
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,49	0,51	0,41	0,42	0,44	0,45	0,45	0,45	0,45	0,46
Середньорічна чисельність працівників	45	43	11	9	10	10	10	10	10	10
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,96	0,26	0,82	1,11	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ПрАТ «Сумська обласна друкарня»										
Чистий дохід від реалізації	1754	918	759	454	443	376	519	313	313	313
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,52	0,83	0,6	0,98	0,85	1,38	0,61	0,61	0,61
Чистий прибуток	25	-388	-256	-192	-63	-253	-115	0	0	0
Середньорічна вартість активів	3533,6	3457,5	3096,0	2851,0	2704,5	2576,0	2416,0	2297,0	2297,0	2297,0
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,98	0,89	0,92	0,95	0,96	0,94	0,95	0,95	0,95
Рентабельність продукції, %	34,0	-3,47	-7,66	31,59	46,2	54,74	31,0	29,0	29,0	29,0
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,4	0,34	0,29	0,24	0,22	0,14	0,1	0,1	0,1	0,1
Коефіцієнт обороту активів	0,49	0,27	0,24	0,16	0,16	0,15	0,22	0,14	0,14	0,14
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,63	0,67	0,71	0,73	0,75	0,77	0,77	0,78	0,78	0,78
Середньорічна чисельність працівників	28	25	12	9	7	9	7	7	7	7
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,89	0,48	0,75	0,78	1,29	0,78	0,78	0,78	1,0

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
ПрАТ «Харківська друкарня №2»										
Чистий дохід від реалізації	32	103	132	0	0
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		3,22	1,28	0	0
Чистий прибуток	-12	-550	-172	-264	0
Середньорічна вартість активів	1498	1079	515	300,5	0
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,72	0,48	0,58	0
Рентабельність продукції, %	-21,95	-41,14	62,96	0	0
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,51	0,55	0,42	-0,57	0
Коефіцієнт обороту активів	0,02	0,1	0,26	0	0
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,98	0,99	0,96	1	0
Середньорічна чисельність працівників	4	3	1	2	2
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,75	0,33	2,0	1,0
ПрАТ «Поліграфкнига»										
Чистий дохід від реалізації	24317	11830	812	1081	437	0	0	0	0	0
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,49	0,07	1,33	0,4	0	0	0	0	0
Чистий прибуток	-2733	-4728	-4620	-13	-355	-177,5	5,9	724,3		
Середньорічна вартість активів	46743,0	45520,5	38719	32061	28271,5	27887,5	28392,8	28225,9		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,97	0,85	0,83	0,88	0,99	1,02	1,0		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Рентабельність продукції, %	-10,92	-33,94	-42,0	21,19	7,64	0	0	0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,49	0,46	0,42	0,51	0,52	0,72	0,69	0,75		
Коефіцієнт обороту активів	0,52	0,26	0,02	0,03	0,02	0	0	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,68	0,69	0,57	0,59	0,58	0,59	0,6	0,62		
Середньорічна чисельність працівників	111	108	28	12	30	35	38	25		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,97	0,26	0,43	2,5	1,17	1,09	0,66		
ПрАТ «Видавництво «Прапор»										
Чистий дохід від реалізації	96,8	400,8	475,6	0	0	0	0	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		4,14	1,19	0	0	0	0	0		
Чистий прибуток	-354,6	-50,7	-0,8	-32,3	-58,8	-109,6	-45,2	3,8		
Середньорічна вартість активів	1822,6	1756,8	1462,2	1045,8	949,8	814,1	738,75	719,65		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,96	0,83	0,72	0,91	0,86	0,91	0,98		
Рентабельність продукції, %	114,63	10,75	36,5	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,59	0,5	0,87	0,88	0,95	0,98	0,94	0,98		
Коефіцієнт обороту активів	0,1	0,23	0,33	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,59	0,62	0,64	0,66	0,65	0,67	0,68	0,7		
Середньорічна чисельність працівників	8	8	6	1	1	1	1	1		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,89	0,75	0,17	1	1	1	1		

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
ПрАТ «Галицька книга»											
Чистий дохід від реалізації	147,1	179,4	164,1	105,4	0	0	0	0	0	0	0
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		1,22	0,91	0,64	0	0	0	0	0	0	0
Чистий прибуток	-21,8	-17,3	-66,7	-82,7	0	0	0	0	0	0	0
Середньорічна вартість активів	362,4	358,2	327,8	251,2	0	0	0	0	0	0	0
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,99	0,92	0,77	0	0	0	0	0	0	0
Рентабельність продукції, %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,91	0,85	0,81	0,76	0	0	0	0	0	0	0
Коефіцієнт обороту активів	0,41	0,5	0,51	0,42	0	0	0	0	0	0	0
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,84	0,86	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Середньорічна чисельність працівників	7	7	4	2	0	0	0	0	0	0	0
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		1	0,57	0,5	0	0	0	0	0	0	0
ПрАТ «Укрполіграфлостач»											
Чистий дохід від реалізації	1782	15983	9992	2143	32630	18466	24414	15274			
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		8,97	0,63	0,21	15,23	0,57	1,33	0,63			
Чистий прибуток	-101	-77	-829	-60	25	-506	93	-292			
Середньорічна вартість активів	4965,5	5071,0	5216,5	9649,5	14282,5	15472,0	16403,0	14466,5			
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		1,02	1,03	1,85	1,48	1,09	1,06	0,89			

Продовження табл. 3.2

Показник	Роки									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Рентабельність продукції, %	99,55	7,03	15,5	144,91	9,53	5,0	3,0	6,0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,91	0,87	0,87	0,92	0,89	0,76	0,76	0,97		
Коефіцієнт обороту активів	0,36	3,15	1,92	0,22	2,28	1,2	1,49	1,06		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,15	0,16	0,11	0,22	0,25	0,26	0,29	0,34		
Середньорічна чисельність працівників	29	28	24	22	17	20	15	12		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		0,97	0,86	0,92	0,77	1,18	0,75	0,8		
ПрАТ «Львівполіграфстач»										
Чистий дохід від реалізації	303	189,1	135,7	150,4	0	0	0	0		
Темп приросту чистого доходу від реалізації до попереднього періоду		0,62	0,72	1,11	0	0	0	0		
Чистий прибуток	-42	-11,2	-46,5	-0,7	0	0	0	0		
Середньорічна вартість активів	151,4	149,7	121,85	99,15	0	0	0	0		
Темп приросту середньорічної вартості активів до попереднього періоду		0,99	0,81	0,81	0	0	0	0		
Рентабельність продукції, %	54,59	30,96	0	0	0	0	0	0		
Коефіцієнт автономії, к.р.	0,37	0,32	-0,004	-0,01	0	0	0	0		
Коефіцієнт обороту активів	2,0	1,26	1,11	1,52	0	0	0	0		
Коефіцієнт зносу ОЗ, к.р.	0,59	0,56	0,55	0,44	0	0	0	0		
Середньорічна чисельність працівників	4	4	2	2	0	0	0	0		
Темп приросту середньорічної чисельності працівників до попереднього періоду		1	0,5	1	0	0	0	0		

Джерело: дані АРІФРУ

ДОДАТОК К.
Державна допомога суб'єктам видавничої та поліграфічної діяльності

Таблиця К.1

Ставки податку на додану вартість для видавців у країнах ЄС, 2016 р.

Країна	Загальна ставка, %	Ставка на друковані неперіодичні видання, % (для електронних видань)	Ставка на періодичні видання, % (для електронних видань)	Коментар
Республіка Австрія	20	10 (20)	10 (20)	
Королівство Бельгія	21	6 (21)	0 (21)	ставка 6% застосовується до журнальної продукції
Республіка Болгарія	20	20 (20)	20	
Республіка Хорватія	25	5 (25)	5 (13)	пільгові ставки для періодичних видань стосуються газет, що випускаються видавцями, які мають статус медіакомпаній та не відносяться до таких видань, що мають понад 50% рекламної інформації

Продовження табл. К.1

Країна	Загальна ставка, %	Ставка на друковані неперіодичні видання, % (для електронних видань)	Ставка на періодичні видання, % (для електронних видань)	Коментар
Республіка Кіпр	19	5 (19)	5 (19)	
Чеська Республіка	21	10 (21)	10 (21)	
Королівство Данія	25	25 (25)	0 (25)	
Естонська Республіка	20	9 (20)	9 (20)	особливі ставки 10% застосовуються до передплатних газет. Ставка 24% застосовується до видань, що розповсюджуються за електронною передплатою
Фінляндська Республіка	24	10 (24)	10 (24)	особливі ставки у 10% застосовуються до передплатних газет. Ставка 24% застосовується до видань, що розповсюджуються за електронною передплатою
Французька Республіка	20	5,5 (5,5)	2,1 (2,1)	ставка 20% застосовується до газет, що містять переважно рекламну інформацію, оголошення або матеріали еротичного характеру

Продовження табл. К.1

Країна	Загальна ставка, %	Ставка на друковані неперіодичні видання, % (для електронних видань)	Ставка на періодичні видання, % (для електронних видань)	Коментар
Федеративна Республіка Німеччина	19	7 (19)	7 (19)	
Грецька Республіка	24	6 (24)	6 (24)	
Угорщина	27	5 (27)	5 (27)	
Ірландія	23	0 (23)	9 (23)	
Італійська Республіка	22	4 (4)	4 (22)	ставка 4% застосовується до газет та електронних видань, яким присвоєно ISBN або ISSN. Ставка 22% застосовується до каталогів, що не є бібліотечними інформаційними виданнями, нотних видань та карт, видань, що містять матеріали еротичного характеру
Латвійська Республіка	21	12 (21)	12 (21)	

Продовження табл. К.1

Країна	Загальна ставка, %	Ставка на друковані періодичні видання, % (для електронних видань)	Ставка на періодичні видання, % (для електронних видань)	Коментар
Литовська Республіка	21	9 (21)	9 (21)	
Велике Герцогство Люксембург	17	3 (17)	3 (17)	
Республіка Мальта	18	5 (18)	5 (18)	
Королівство Нідерландів	21	6 (21)	(21)	
Республіка Польща	23	5 (23)	8 (23)	ставка 8% застосовується до газет із ISSN, за виключенням видань, що містять оплачену або безкоштовну рекламу понад 67% поверхні
Португальська Республіка	23	6 (23)	6 (23)	ставка 23% застосовується до періодичних видань, що містять переважно рекламну інформацію, оголошення або матеріали еротичного характеру

Закінчення табл. К.1

Країна	Загальна ставка, %	Ставка на друковані неперіодичні видання, % (для електронних видань)	Ставка на періодичні видання, % (для електронних видань)	Коментар
Румунія	20	5 (20)	5 (20)	
Словацька Республіка	20	10 (20)	20 (20)	
Республіка Словенія	22	9,5 (22)	9,5 (22)	
Королівство Іспанія	21	4 (21)	4 (21)	ставка 4% застосовується до газет, що отримують менш ніж 75% від обсягу надходжень від реклами
Королівство Швеція	25	6 (25)	6 (25)	
Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	20	0 (20)	0 (20)	

Джерело: Узагальнено на основі даних IPA (Міжнародна асоціація видавців), <https://www.internationalpublishers.org/>, FEP (Федерація європейських видавців) і WAN-IFRA (Всесвітня газетна асоціація), <http://www.wan-ifa.org/>

Таблиця К.2

Загальні характеристики програми «Українська книга» за 2013–2016 рр.

№ п/п	Розділи програми	2013		2014		2015		2016	
		К-ть видань	Планова вартість, млн грн	К-ть видань	Планова вартість, млн грн	К-ть видань	Планова вартість, млн грн	К-ть видань	Планова вартість, млн грн
I	Видання для дітей та юнацтва	45	4,299	21	2,615	66	9,871	44	6,348
II	Твори класиків української літератури та сучасних українських авторів (у тому числі твори лауреатів Нац. премії ім. Тараса Шевченка, за які вони отримали	38	5,421	25	4,368	86	12,095	79	12,071
III	Твори класиків зарубіжної літератури (в перекладі українською мовою)	22	2,950	7	0,865	24	3,427	24	3,850
IV	Науково-популярні, довідкові та інформаційні видання (енциклопедії, довідники, словники тощо)	67	10,729	36	7,442	123	23,913	84	18,538

Закінчення табл. К.2

№ п/п	Розділи програми	2013		2014		2015		2016	
		К-ть видань	Планова вартість, млн грн	К-ть видань	Планова вартість, млн грн	К-ть видань	Планова вартість, млн грн	К-ть видань	Планова вартість, млн грн
V	Видання мовами національ-них меншин України	16	2,191	8	1,403	9	1,558	5	0,768
	Усього	188	25,591	97	16,692	308	50,865	236	41,576

Джерело: Складено на основі : Переліку книжкових видань, передбачених до випуску за програмою «Українська книга» на 2013 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=106295 (Ост. звертання 02.01.2018 р.) ; Переліку книжкових видань, передбачених до випуску за програмою «Українська книга» на 2014 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=112383&cat_id=34138 (Ост. звертання 02.01.2018 р.) ; Наказ Держкомтелерадіо України «Про реалізацію рішення колегії Держкомтелерадіо від 02.10.2014 р. №5/21» від 06.10.2014 р. № 131 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=115542&cat_id=34138 (Ост. звертання 02.01.2018 р.) ; Додаткового переліку книжкових видань передбачених до випуску за програмою «Українська книга», схваленого колегією Держкомтелерадіо 8 квітня 2015 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=119795&cat_id=34138 (Ост. звертання 02.01.2018 р.) ; Переліку книжкових видань передбачених до випуску за програмою «Українська книга», схвалений колегією Держкомтелерадіо 24 березня 2015 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=119791&cat_id=34138 (Ост. звертання 02.01.2018 р.) ; Наказу Держкомтелерадіо України «Про реалізацію рішення колегії Держкомтелерадіо від 29.03.2016 р. № 3/8» від 31.03.2016 р. № 76 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=128206&cat_id=34138 (Ост. звертання 02.01.2018 р.).

Таблиця К.3

Організації, що надають підтримку суб'єктам видавничої справи
в деяких країнах ЄС

Організація	Ство- рено	Сфера діяльності	Фінансування
Французька Республіка			
Національний центр книги (фр. <i>Centre National du Livre</i>)	1946	допомога всім суб'єктам видавничої справи (авторам, перекладачам, видавцям, книгарням, бібліотекам, організаторам літературних подій). Частина бюджету витрачається на переклади творів іноземних авторів французькою мовою	близько 29 млн євро щороку виділяється урядом Франції
Міжнародне бюро французького книговидання (фр. <i>Bureau International de l'Édition Française</i>)	1873	допомага французьким видавцям з виходу на міжнародний ринок та налагодження співпраці з іноземними видавцями	бюро субсидіює Національний центр книги (див. вище), також підтримку надає Міністерство закордонних справ Франції
Федеративна Республіка Німеччина			
Інститут Гете (англ. <i>Goethe-Institut</i>)	1951	популяризація німецької мови і літератури за кордоном спільно з літературними та книготорговельними організаціями, бібліотеками, музеями, тощо	у 2013/14 звітному році бюджет інституту склав 351 млн євро: 208 надав уряд, 143 млн — власні кошти

Продовження табл. К.3

Організація	Створено	Сфера діяльності	Фінансування
Королівство Швеція			
Шведська рада мистецтв (англ. <i>Swedish Arts Council</i>)	1974	підтримка перекладів творів шведських авторів (перевага надається сучасним) мовою, відмінною від скандинавських. Рада також здійснює стипендіальну програму для іноземних видавців і перекладачів	приблизно 194 млн євро щороку йде на гранти, які Рада надає представникам різних видів мистецтв, у тому числі літератури
Фінляндська Республіка			
Центр фінської літератури (англ. <i>Finnish Literature Exchange</i>)	1977	підтримка створення й публікація перекладів фінською, шведською та саамською мовами, а також сприяння перекладам іноземних авторів цими мовами	неурядова та неприбуткова організація, яка щорічно надає гранти на загальну суму 600 тис. євро
Центр просування фінського мистецтва (англ. <i>Art Promotion Centre Finland</i>)	1977	популяризація фінського мистецтва на національному та міжнародному рівнях. Цей орган опікується різними видами мистецтва, зокрема й літературою	щорічно за рахунок коштів державного бюджету центр надає гранти на загальну суму 32 млн євро
Республіка Польща			
Інститут книги (англ. <i>The Polish Book Institute</i>)	2003	популяризація польської літератури на міжнародному рівні та читання всередині країни	фінансування здійснюється з бюджету Міністерства культури Польщі

Джерело: Котляревський Я. В. Розвиток видавничої діяльності в контексті вдосконалення регулювання конкурентної політики та державної допомоги / Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, Р. В. Єрмоличев, В. В. Деревянкін, А. М. Штангрет // Наук. пр. Науководослід. фін. ін-ту. — 2017. — Вип. 4 (81). — С. 104–127.

ДОДАТОК Л.

**Методика відбору книжкових видань до випуску за програмою
«Українська книга»**

Продовження Додатку Л

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО
про реєстрацію авторського права на твір

№ 78876

Науково-практичний твір "Методика відбору книжкових видань до випуску за програмою "Українська книга"
(вид, назва твору)

Автор(и) Мельников Олександр Валерійович, Котляревський Ярослав Вікторович, Сеньківський Всеволод Миколайович, Штангрет Андрій Михайлович, Ратушняк Юрій Володимирович
(повне ім'я, псевдонім (за наявності))

Дата реєстрації 08.05.2018

Державний секретар Міністерства економічного розвитку і торгівлі України О. Ю. Перевезенцев

Продовження Додатку Л

**МЕТОДИКА ВІДБОРУ
КНИЖКОВИХ ВИДАНЬ ДО ВИПУСКУ ЗА ПРОГРАМОЮ
«УКРАЇНСЬКА КНИГА»**

Київ

2018

ЗМІСТ

1 Вступ	
2. Сфера застосування.....	
3. Нормативні посилання.....	
4. Терміни та визначення	
5. Загальні положення	
6. Етапи формування проекту переліку видань	
7. Затвердження Переліку видань.....	
Додаток № 1. Примірна форма Заявки на включення до Переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга»	
Додаток №2. Плановий кошторис витрат	
Додаток № 3. Заключення щодо відповідності (невідповідності) заявки на включення до Переліку видань вимогам щодо її змісту	

Додаток №4. Індивідуальна анкета для оцінювання відповідності книжкових видань встановленим критеріям відбору книжкової продукції

Додаток №5. Експертне заключення про проведення оцінювання відповідності книжкового видання встановленим критеріям відбору книжкової продукції

Додатки

Додаток А. Порядок виконання програми «Випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга» (проект)

Додаток Б. Положення про експертну раду Українського інституту книги з формування переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга» (проект)

Додаток В. Типовий договір про закупівлю послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкового видання за програмою «Українська книга»

1 ВСТУП

Збірник містить методику відбору книжкових видань до випуску за програмою «Українська книга» та документи, які разом із запропонованою методикою мають сприяти подальшому удосконаленню методологічних та практичних засад реалізації цієї програми.

При розробці методики було враховано попередній досвід реалізації програми «Українська книга» та зауваження та рекомендації, що до виконання цієї програми відповідних органів державної влади.

Розробники :

Мельников О. В., канд. техн. наук; Котляревський Я. В., д-р екон. наук, проф. (ДННУ «Академія фінансового управління»);

Сеньківський В. М., д-р техн. наук, проф.; Штангрет А. М., д-р екон. наук, проф.; Ратушняк Ю. В., канд. техн. наук (Українська академія друкарства);

2 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

2.1 Дана Методика визначає процедуру оцінювання та відбору книжкових видань для включення до проекту переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга» (далі — проект Переліку видань, Програма).

2.2 Методика призначена для використання співробітниками Державної установи «Український інститут книги» (далі — Інститут книги) та членами експертної ради з формування проекту Переліку видань (далі — Експертна рада) для оцінювання відповідності заявлених книжкових видань встановленим критеріям відбору книжкової продукції, що має стати підставою для включення пропозицій суб'єктів видавничої справи до проекту Переліку видань.

3 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Правовою базою Методики є наступні законодавчі та нормативні акти:

Закон України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» від 06.03.2003 р. № 601-IV;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування державного замовлення на випуск видавничої продукції та її розповсюдження» від 12.09.2012 р. № 850;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для випуску книжкової продукції за програмою «Українська книга» від 09.08.2017 р. № 562;

Наказ Міністерства культури України «Про затвердження Порядку виконання програми «Випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга» від _____ 20__ р. № _____.

Наказ Міністерства культури України «Про затвердження Положення про експертну раду Українського інституту книги з формування переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга» від _____ 20__ р. № _____.

Наказ Міністерства культури України «Про затвердження Типового договору про закупівлю послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкового видання за програмою «Українська книга» від _____ 20__ р. № _____.

4 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

У даній Методиці використано терміни та визначення подані в Порядку виконання програми «Випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга», затвердженої наказом Міністерства культури України від _____ 20__ р. № _____.

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Заявлені книжкових видання повинні відповідати наступними тематичним розділам Програми:

- видання для дітей та юнацтва;
- твори класиків української літератури та сучасних українських авторів;
- твори видатних зарубіжних авторів;
- науково-популярні видання;
- видання мовами національних меншин України;
- переклади творів українських авторів іноземними мовами;
- видання військово-патріотичного спрямування;
- довідкові та інформаційні видання (енциклопедії, довідники, словники);
- видання, створені в аудіоформаті з можливістю адаптації у спеціальний цифровий формат для осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією;
- видання, надруковані рельєфно-крапковим шрифтом (шрифтом Брайля).

5.2 Проект Переліку видань формується відповідно до таких критеріїв відбору книжкової продукції:

- автор (авторський колектив, упорядник) видання заявленого для включення до Програми;
- актуальність заявленого видання;
- соціальна значущість видання;
- тематична спрямованість видання;
- читацький попит;
- ціна видання заявленого для включення до Програми;
- наявність обладнання та матеріально-технічної бази в суб'єкта видав-

ничої справи, що подавав заявку на випуск видання за Програмою;

наявність працівників відповідної кваліфікації в суб'єкта видавничої справи, що подавав заявку на випуск видання за Програмою.

5.3 Заявлені книжкові видання оцінюють окремо по кожному критерію в балах за наступною шкалою:

5 балів — видання дуже бажане для включення до Програми;

4 бали — видання бажане для включення до Програми;

3 бали — складно визначити бажане чи небажане видання для включення до Програми;

2 бали — видання небажане для включення до Програми;

1 бал — видання у край небажане для включення до Програми.

6 ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТУ ПЕРЕЛІКУ ВИДАНЬ

6.1 Для оцінювання та відбору книжкових видань необхідні наступні вихідні дані:

заявка на включення до Переліку видань (Додаток № 1 до цієї Методики);

відомості про суб'єкта видавничої справи та реалізовані ним видавничі проекти;

плановий кошторис витрат (Додаток № 2 до цієї Методики);

нотаріально засвідчена копія документа (документів), що підтверджує (підтверджують) наявність у суб'єкта видавничої справи виключного майнового права на використання твору;

копія свідоцтва про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру України видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції;

документи, що підтверджують платоспроможність суб'єкта видавничої справи.

6.2 Формування проекту Переліку видань відбувається в три етапи:

6.2.1 Прийом від суб'єктів видавничої справи заявок на включення до Переліку видань (Додаток № 2 до цієї Методики), що полягає в:

6.2.1.1 перевірці заявки на відповідність встановленим вимогам;

6.2.1.2 видачі заключення про відповідність (невідповідність) заявки встановленим вимогам щодо її змісту (Додаток № 3 до цієї Методики).

6.2.2 Оцінка попередньо відібраних книжкових видань, що полягає в:

6.2.2.1 ознайомленні членів Експертної ради із виданнями;

6.2.2.2 заповненні кожним експертом індивідуальної анкети оцінювання відповідності книжкових видань встановленим критеріям відбору книж-

кової продукції (Додаток № 4 до цієї Методики), шляхом проставлення балів від 1 до 5.

6.2.3 Формування проекту Переліку видань, що полягає в:

6.2.3.1 розрахунку сумарних значень критеріїв відбору для кожного з оцінюваних видань в балах на основі заповнених індивідуальних анкет експертів (Додаток № 4 до цієї Методики);

6.2.3.2 визначенні середньої кількості балів, що отримало кожне з оцінюваних видань окремо, яке відбувається шляхом сумування кількості балів, які були присвоєні їм кожним експертом, і ділення отриманої суми на кількість залучених експертів;

6.2.3.3 ранжуванні видань шляхом порівняння середньої кількості балів, що отримало кожне з оцінюваних видань.

6.2.3.4 підготовці експертного заключення (Додаток № 5 до цієї Методики) для кожного з оцінюваних видань із зазначенням набраної ними середньої кількості балів.

Примітка. Для підготовки експертного заключення проводиться засідання експертної ради за особистої участі кожного експерта. До відома експертів доводяться результати оцінювання із зазначенням середнього балу, що отримало кожне з оцінюваних видань та його місце у рейтингу. Експертів, чії оцінки суттєво різняться від середнього балу отриманого кожним з оцінюваних видань, просять аргументувати свою точку зору. Зважаючи на отримані пояснення шляхом голосування приймається рішення про затвердження результатів ранжування або проводиться повторне оцінювання (процедура повторного оцінювання аналогічна описаній в п. 5.2.2.2).

7 ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИДАНЬ

7.1 Сформований на основі експертних оцінок проект переліку видань затверджується на засіданні Експертної ради.

7.2 Інститут книги подає на розгляд колегії Мінкультури проект Переліку видань сформованого на підставі висновків Експертної ради.

7.3 Перелік видань розглядається колегією Мінкультури, схвалюється її рішенням та затверджується наказом Мінкультури.

Додаток № 1 до Методики
відбору книжкових видань
до випуску за програмою
«Українська книга»

ПРИМІРНА ФОРМА ЗАЯВКИ

на включення до Переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску
за програмою «Українська книга»

Суб'єкт видавничої справи _____

пропонує включити до проекту переліку книжкової продукції, передбаченої
до випуску за програмою «Українська книга» видання (назва): _____

Мова (мови), якою (якими) пропонується випускати видання _____

Нове, перероблене, доповнене видання _____

Автор(и), упорядник(и) (прізвище, ім'я, по-батькові) _____

Перекладач(и) (прізвище, ім'я, по-батькові) _____

Художник(и) (прізвище, ім'я, по-батькові) _____

Вчене звання, науковий ступінь, звання (народний, заслужений) автора(ів),
упорядника(ів), перекладача(ів), художника(ів) _____

Місце роботи, посада (місто, область) автора(ів), упорядника(ів), переклада-
ча(ів), художника(ів) _____

Тематичний розділ _____

Коротка анотація _____

Стан підготовки видання до випуску (рукопис, верстка, макет) _____

Тираж видання _____ тисяч примірників

Загальна вартість видання _____ грн

Заявник (найменування
посадової особи суб'єктів
видавничої справи, що подав
заявку)

(особистий
підпис)

(ім'я, по-батькові,
прізвище)

М. П.

Виконавець, контактна особа
прізвище, ім'я, по-батькові
(тел., e-mail)

Додаток № 2 до Методики
відбору книжкових видань
до випуску за програмою
«Українська книга»

ПЛАНОВИЙ КОШТОРИС ВИТРАТ

На видання книги _____

Формат видання _____ см

Обсяг видання в обліково-видавничих аркушах _____

Обсяг видання в умовних друкарських аркушах _____

Тираж _____ тис. прим.

Обкладинка (палітурка), тип згідно ДСТУ ГОСТ 7.84:2008 _____

Статті витрат (в грн. без ПДВ)

1 Авторський гонорар _____

2 Художній гонорар _____

3 Видавничі витрати _____

4 Витрати на додрукарські процеси _____

5 Витрати на друкарські процеси _____

6 Витрати на брошурувально-палітурні процеси _____

7 Вартість паперу, картону, палітурних та інших матеріалів _____

-
- 8 Собівартість _____
- 9 Рентабельність _____
- 10 Доставка до споживачів _____
- 11 Загальна вартість книжкового видання _____ грн
- 12 Вартість одного примірника видання _____ грн

Заявник (найменування посадової особи суб'єктів видавничої справи, що подав заявку) (особистий підпис) (ім'я, по-батькові, прізвище)

М. П.

Виконавець, контактна особа
прізвище, ім'я, по-батькові
(тел., e-mail)

Додаток № 3 до Методики
відбору книжкових видань
до випуску за програмою
«Українська книга»

ЗАКЛЮЧЕННЯ

щодо відповідності (невідповідності) заявки на включення
до Переліку видань вимогам щодо її змісту

Заявка № _____ Дата поступлення _____ 20__ р.

Назва видання _____

Авторів _____

Заявника _____

Заявка на включення до Переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга», відповідає вимогам щодо її змісту наведеним в Порядку виконання програми «Випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга», затвердженого наказом Міністерства культури України від _____ 20__ р. № _____.

Про терміни проведення експертної оцінки відповідності заявленого книжкового видання вимогам програми «Випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга» буде додатково повідомлено на сайті Державної установи «Український інститут книги».

Заявка не відповідає відповідає вимогам щодо її змісту. Мають місце наступні невідповідності: _____

Уповноважений співробітник (особистий (ім'я, по-батькові,
Державної установи «Український підпис) прізвище)
інститут книги» (посада)

Додаток № 4 до Методики
відбору книжкових видань
до випуску за програмою
«Українська книга»

ІНДИВІДУАЛЬНА АНКЕТА

для оцінювання відповідності книжкових видань встановленим критеріям
відбору книжкової продукції

Заявлене видання	Критерії відбору видань							
	автор	актуальність	соціальна значущість	тематична спрямованість	задоволеність читацького попиту	ціна видання	наявність обладнання та матеріально- технічної бази	наявність працівників відповідної кваліфікації
1.								
2.								
.....								
<i>n.</i>								

Член Експертної ради

(особистий
підпис)

(ім'я, по-батькові,
прізвище)

Додаток № 5 до Методики
відбору книжкових видань
до випуску за програмою
«Українська книга»

ЕКСПЕРТНЕ ЗАКЛЮЧЕННЯ

про проведення оцінювання відповідності книжкового видання
встановленим критеріям відбору книжкової продукції

Заявка № _____ Дата поступлення _____ 20__ р.

Назва видання _____

Авторів _____

Заявника _____

За результатами проведеного експертного оцінювання отримані наступні результати:

	Критерії відбору книжкової продукції	Бали
1	автор (авторський колектив, упорядник) видання заявленого для включення до Програми	
2	актуальність заявленого видання	
3	соціальна значущість видання	
4	тематична спрямованість видання	
5	читацький попит	
6	ціна видання заявленого для включення до Програми	

Закінчення табл.

	Критерії відбору книжкової продукції	Бали
7	наявність обладнання та матеріально-технічної бази в суб'єкта видавничої справи, що подавав заявку на випуск видання за Програмою	
8	наявність працівників відповідної кваліфікації в суб'єкта видавничої справи, що подавав заявку на випуск видання за Програмою	
РАЗОМ, балів		

Дане експертне заключення є підставою для включення (невключення) заявленого видання до проекту переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга».

Голова Експертної ради (особистий підпис) (ім'я, по-батькові, прізвище)

Секретар Експертної ради (особистий підпис) (ім'я, по-батькові, прізвище)

Додатки

Додаток А.

Порядок виконання програми «Випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга» (проект)

1 Сфера застосування

Цей Порядок визначає процедуру виконання бюджетної програми «Українська книга» (далі — Програма) Державною установою «Український інститут книги» (далі — Інститут книги)

2 Нормативні посилання

Правовою базою порядку виконання Програми є наступні законодавчі та нормативні акти:

Закон України «Про видавничу справу» від 05.06.1997 р. № 318/97-ВР (ост. зміни від 19.07.2017 р.)

Закон України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» від 06.03.2003 р. № 601-IV (ост. зміни від 06.11.2016 р.);

Законом України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI (ост. зміни від 30.01.2018 р.);

Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI (ост. зміни від 01.05.2015 р.)

Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII (ост. зміни від 06.11.2017 р.)

Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25.12.1996 р. № 1548 (ост. зміни від 01.07.2017 р.)

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування державного замовлення на випуск видавничої продукції та її розповсюдження» від 12.09.2012 р. № 850

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для випуску книжкової продукції за програмою «Українська книга» від 09.08.2017 р. № 562

3 Терміни та визначення

У цьому Порядку використано наступні терміни:

3.1 аналізування

визначення придатності видання для включення до проекту переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга» (далі — Перелік видань) встановленим вимогам. Аналізування може також охоплювати визначення ефективності використання коштів, що мають бути витрачені на випуск книжкового видання

3.2 апеляція

запит представника суб'єкта видавничої справи, про перегляд рішення про невключення до Переліку видань, що було прийняте Інститутом книги по відношенню до конкретного книжкового видання

3.3 вимога

сформульовані потреба чи очікування, загальнозрозумілі чи обов'язкові. «Загальнозрозумілі» означає, що є звичною чи загальноприйнятою практикою для Інституту та суб'єктів видавничої справи уважати потребу чи очікування, про які йдеться, самі собою зрозумілими

3.4 відбір

формування проекту Переліку на основі оцінювання заявлених суб'єктом видавничої справи книжкових видань

3.5 відповідність

виконання вимог Програми

3.6 дані

факти щодо заявленого для включення до Програми книжкового видання та суб'єкта видавничої справи, що подавав заявку на випуск цього видання

3.7 експерт

особа включена до експертної ради з формування проекту Переліку видань (далі — Експертна рада), яка завдяки своїм знанням і досвіду має достатню компетенцію, що дає їй змогу оцінювати та відбирати книжкові видання для включення до проекту Переліку видань у відповідності до встановлених критеріїв відбору книжкової продукції

3.8 експертна рада

консультативний, постійно діючий дорадчий колегіальний орган при Інституті книги, до складу яких можуть входити представники наукових установ, творчих спілок, бібліотек, книготорговельних та поліграфічних підприємств, громадських організацій тощо.

3.9 інформація

значущі дані щодо заявленого для включення до Програми видання та суб'єкта видавничої справи, що подавав заявку на випуск цього книжкового видання

3.10 компетентність

здатність експерта застосовувати знання та навички для оцінювання та відбору книжкових видань у відповідності до встановлених критеріїв відбору книжкової продукції для включення до Переліку видань. Доведену здатність ще називають кваліфікацією

3.11 критерій відбору книжкової продукції

певна властивість або характеристика книжкового видання встановлена щоб оцінювати загальну відповідність видання Програмі

3.12 невідповідність

невиконання вимог Програми

3.13 неупередженість

фактична та свідомо наявність об'єктивності. Об'єктивність означає, що конфлікти інтересів відсутні або вирішуються таким чином, щоб вони не впливали негативно на діяльність Експертної ради. Неупередженість характеризують одним або кількома термінами: об'єктивність, незалежність, нейтральність, чесність, широта поглядів, безпристрасність, відособленість, урівноваженість, немає конфлікту інтересів, немає упередженості, немає упередженої думки

3.14 оцінювання

процес, за допомогою якого визначається відповідність заявлених суб'єктом видавничої справи книжкових видань встановленим критеріям відбору книжкової продукції, та який веде до включення їх пропозицій до Переліку видань

3.15 оцінювання в балах

метод оцінювання експертами заявлених суб'єктом видавничої справи книжкових видань згідно встановлених критеріїв відбору книжкової продукції за допомогою балів

3.16 попередній відбір

перевірка документації на видання, самого книжкового видання та визначення його відповідності встановленим вимогам чи, на основі професійного судження, загальним вимогам Програми

3.17 процедура

встановлений спосіб здійснення діяльності з формування Переліку видань, що будуть випущені за Програмою

3.18 скарга

на відміну від апеляції прояв незадоволеності діяльністю Інституту книги, що приймав рішення про невключення конкретного книжкового видання до Програми, зі сторони будь-якої особи чи організації з необхідністю дати відповідь

3.19 суперечка

незгода, що виникає у зв'язку зі скаргою на діяльність Інституту книги, що приймав рішення про невключення конкретного книжкового видання до Програми, подана особі чи організації, яка забезпечує та здійснює процес зовнішнього розв'язання суперечок

3.20 ціль

результат, який має бути досягнуто. У нашому випадку — оцінювання та відбір видань у відповідності до встановлених критеріїв відбору книжкової продукції для включення до Програми

3.21 якість

сукупність властивостей і характеристик книжкового видання, що дають змогу задовольнити виявлені та передбачувані потреби Програми

4 Загальні положення

4.1 Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем Програми є Міністерство культури України (Мінкультури).

4.2 Розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня є Інститут книги, що належить до сфери управління Мінкультури.

4.3 Бюджетні кошти використовуються з метою поповнення фондів бібліотек України книжковою продукцією, забезпечення рівного доступу населення до сучасної української літератури та зарубіжної літератури українською мовою, популяризації української літератури на міжнародному рівні, сприяння максимальному задоволенню культурно-освітніх потреб населення України та закордонних українців у вітчизняній книжковій продукції і спрямовуються на забезпечення випуску та доставки видань за наступними тематичними розділами:

видання для дітей та юнацтва;

твори класиків української літератури та сучасних українських авторів;

твори видатних зарубіжних авторів;

науково-популярні видання;

видання мовами національних меншин України;
 переклади творів українських авторів іноземними мовами;
 видання військово-патріотичного спрямування;
 довідкові та інформаційні видання (енциклопедії, довідники, словни-
 ки);

видання, створені в аудіоформаті з можливістю адаптації у спеціальний
 цифровий формат для осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією;

видання, надруковані рельєфно-крапковим шрифтом (шрифтом Брай-
 ля).

4.4 Інститут книги формує та щороку подає на розгляд колегії Міні-
 культури проект Переліку видань.

4.5 Проект Переліку видань формується Інститутом книги відповідно
 до таких критеріїв відбору книжкової продукції:

автор (авторський колектив, упорядник) видання заявленого для вклю-
 чення до Програми;

актуальність заявленого видання;

соціальна значущість видання;

тематична спрямованість видання;

читацький попит;

ціна видання заявленого для включення до Програми;

наявність обладнання та матеріально-технічної бази в суб'єкта видав-
 ничої справи, що подавав заявку на випуск видання за Програмою;

наявність працівників відповідної кваліфікації в суб'єкта видавничої
 справи, що подавав заявку на випуск видання за Програмою.

4.6 Процедури прийняті в Інституті книги повинні бути прив'язані до
 критеріїв відбору книжкової продукції, справедливі і однакові для всіх суб'єк-
 тів видавничої справи, а також відповідати всім застосовуваним правилам
 і встановленим вимогам.

4.7 Інститут книги повинен:

бути неупередженим щодо суб'єктів видавничої справи, що подають заявки на випуск книжкових видань за Програмою, а також вживати всіх необхідних заходів щодо забезпечення етичних норм в роботі;

обмежити свої вимоги з отримання даних щодо заявленого для включення до Програми книжкового видання та суб'єкта видавничої справи, що подавав заявку на випуск цього видання, тими питаннями, які стосуються формування Переліку видань, що будуть випущені за Програмою;

забезпечити функціонування системи формування проекту Переліку видань, без домінування чийого б то не було приватного інтересу;

відповідати за свої рішення з формування проекту Переліку видань, а також з припинення або скасування результатів відбору книжкових видань.

4.8 Тематичну та змістовну оцінку книжкових видань, попередньо відібраних Інститутом книги, здійснює утворена ним Експертна рада.

4.9 З метою забезпечення прозорості витрачання коштів державного бюджету, що спрямовуються на виконання Програми, інформація про закупівлю послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкової продукції за Програмою оприлюднюється відповідно до Законів України «Про публічні закупівлі» та «Про доступ до публічної інформації».

5 Забезпечення діяльності Експертної ради

5.1 Діяльність Експертної ради, утвореної Інститутом книги, повинна бути організована таким чином, щоб зацікавлені сторони були впевнені в компетентності її членів, неупередженості та об'єктивності їх у своїй діяльності.

5.2 Робота експертів повинна плануватися й організовуватися таким чином, щоб вони мали можливість якомога краще оцінити відповідність заявлених книжкових видань вимогам Програми.

5.3 Інститут книги повинен призначити відповідального (підрозділ або посадову особу) за роботу Експертної ради, який буде відповідати за формування проекту Переліку видань.

5.4 Відповідальний за роботу Експертної ради повинен справедливо і однаково представляти інтереси всіх зацікавлених сторін без домінування будь-якого приватного інтересу.

5.5 Інститут книги повинен визначити політику та спосіб (тобто правила поведінки) реагування на апеляції та скарги, отримані від суб'єктів видавничої справи, що подають заявки на випуск книжкових видань за Програмою, та зі сторони будь-якої іншої особи чи організації з приводу процедури формування проекту Переліку видань. Ця політика та способи реагування повинні гарантувати незалежне і неупереджене вирішення апеляцій і скарг.

5.6 Інститут книги повинен розробити та затвердити Методику відбору книжкових видань для включення до проекту Переліку (далі — Методика відбору видань), а також забезпечити документування проведення та результатів оцінювання відповідності вимогам Програми заявлених видань. Записи повинні демонструвати, що процес формування проекту Переліку видань виконується ефективно, особливо щодо форм заявок, протоколів оцінки та інших документів, що стосуються формування проекту Переліку видань, а також скасування чи перегляду рішень Експертної ради.

5.7 Протоколи засідань Експертної ради повинні зберігатися не менше трьох років для підтвердження справедливості процесу формування проекту Переліку видань або скільки того вимагають юридичні або інші зобов'язання.

5.8 Інститут книги повинен регулярно аналізувати методи роботи Експертної ради, щоб підтверджувати справедливість і загальну результативність її роботи та виправляти всі виявлені недоліки.

6 Конфіденційність в процесі формування проекту Переліку видань

6.1 Інститут книги повинен відповідно до чинного законодавства зберігати конфіденційність всієї інформації, одержуваної в процесі його діяльності. Ці зобов'язання поширюються на всіх окремих осіб, які співпрацюють

з Інститутом книги, включаючи членів Експертної ради. Така інформація не повинна розкриватися без письмової згоди організації або особи, від якого вона отримана, за винятком тих випадків, коли розкриття інформації вимагається на підставі чинного законодавства.

6.2 Щоб отримати доступ до інформації, необхідної для проведення ефективних дій стосовно формування Переліку видань, Інститут книги має забезпечити щоб конфіденційну інформацію не буде розголошено.

6.3 Суб'єкти видавничої справи, що надають свої заявки на випуск книжкових видань мають право на захист конфіденційної інформації, яку вони подають.

6.4 Забезпечення рівноваги між вимогами, пов'язаними з конфіденційністю і розкриттям інформації, впливає на довіру зацікавлених сторін і на їх розуміння значення здійснюваної діяльності з формування Переліку видань.

6.5 Інститут книги повинен відповідати за розпорядження всією інформацією, яку одержують або створюють в процесі формування Переліку видань. Інститут книги повинен завчасно інформувати суб'єктів видавничої справи, що надають свої заявки на випуск книжкових видань про те, яку інформацію він має намір оприлюднити. Крім інформації, яку суб'єкт видавничої справи подає відкрито чи яку оприлюднюють за згодою між Інститутом книги і суб'єктом видавничої справи (наприклад, задля реагування на скарги), усю іншу інформацію розглядають як приватну і її потрібно вважати конфіденційною.

6.6 Коли Інститут книги надає конфіденційну інформацію відповідно до вимог закону або на запит відповідних органів влади, суб'єкта видавничої справи або осіб, яких це стосується, має бути повідомлено, якщо це не заборонено законом, про розголошену інформацію.

6.7 Інформацію про суб'єкта видавничої справи, яку одержують із джерел, інших, ніж суб'єкт видавничої справи (наприклад, скажники, регулятори), потрібно вважати конфіденційною.

6.8 Працівники Інституту книги та члени Експертної ради, або особи, що діють в інтересах Інституту книги, повинні зберігати конфіденційність усієї інформації, яку одержують або створюють в процесі формування проекту Переліку видань, крім випадків, передбачених законом.

6.9 Працівники Інституту книги та члени Експертної ради повинні мати доступ та використовувати засоби для безпечного розпорядження (наприклад, надсилання поштою, електронною поштою, реєстрація даних, знищення) конфіденційною інформацією (наприклад, документи, зареєстровані дані) і об'єктами оцінювання та відбору (зразки книжкових видань).

7 Розголошення інформації

7.1 Необхідно підтримувати баланс між вимогами конфіденційності та розкриття інформації, що впливає на довіру зацікавлених сторін та їх розуміння значимості діяльності з формування Переліку видань.

7.2 Законодавчі та регламентувальні вимоги можуть вказувати на те, яким чином і кому можна розголошувати інформацію, пов'язану з оцінюванням та відбором видань для включення до Програми.

7.3 Інститут книги повинен розкрити інформацію про свої дії щодо формування проекту Переліку видань будь-якій зацікавленій особі чи організації.

7.4 Залежно від відповідних юридичних вимог з дозволу суб'єкта видавничої справи, що надавав свої пропозиції до Переліку видань, може бути розкрита інформація, що стосується поточного стану будь-якого книжкового видання, яке було включене до Програми.

7.5 Інститут книги повинен забезпечувати доступ або розкриття конкретним зацікавленим сторонам інформації, яка не є власністю Інституту книги і не є конфіденційною про проведені оцінювання та відбір книжкових видань, з метою збереження довіри до його діяльності з формування проекту Переліку видань.

7.6 Будь-яка наявна інформація по виданню заявленому для включення до Програми, повинна бути надана Інститутом книги на вимогу суб'єкта видавничої справи, що надавав заявку на випуск цього книжкового видання.

7.7 Будь-яка особа або організація можуть висловити Інституту книги сумніви, що стосуються відповідності даного органу вимогам конфіденційності та розкриття інформації.

7.8 Розголошуючи інформацію члени Експертної ради мають брати до уваги наступне: чи є вся інформація конфіденційною, якщо не вказано однозначно, що вона не є такою, чи є вся інформація доступною, якщо не вказано однозначно, що вона є конфіденційною.

7.9 У відповідь на скаргу чи апеляцію Інститут книги повинен визначити, чи залишиться його рішення чинним, а також повинен зазначити причини, чому він вирішив розголосити інформацію чи нерозголошувати її.

8 Вимоги до членів Експертної ради

8.1 Члени Експертної ради повинні мати відповідну освіту, досвід і технічні навички, щоб бути достатньо компетентними для виконання такого типу робіт.

8.2 Процес вибору членів Експертної ради повинен враховувати, що претенденти повинні:

- бути компетентними у видавничій та бібліотечній справі;
- знати та розуміти процедуру формування проекту Переліку видань;
- володіти знаннями відповідних експертних методів оцінювання;
- не залежати від будь-яких інтересів, щоб приймати неупереджені рішення (оцінки).

8.3 Члени Експертної ради повинні бути проінформовані про значення робіт з формування Переліку видань, що їм доведеться виконувати, та бути ознайомлені з процедурою.

8.4 Інститут книги повинен вимагати від членів Експертної ради підписати документ, за яким вони зобов'язуються виконувати правила, встановлені Інститутом книги, включаючи правила, пов'язані з конфіденційністю і незалежністю від комерційних та інших інтересів, а також від колишнього та (чи) нинішнього зв'язку з суб'єктами видавничої справи, які надали свої заявки на випуск книжкових видань за Програмою, що може призвести до упередженості.

8.5 Якщо член Експертної ради може стати потенційним учасником конфлікту інтересів в процесі оцінювання та відбору видань, Інститут книги повинен вжити заходів, що забезпечують таку неупередженість. Ці заходи повинні бути задокументовані.

8.6 Інститут книги повинен встановити і вести поточну документацію про кваліфікацію кожного члена Експертної ради окремо, що повинна включати в себе наступне:

прізвище, ім'я та по-батькові, адреса;
найменування організації й займана посада;
освіта й фах;
досвід і підготовка в даній галузі;
дата останньої зміни записів.

Дана інформація повинна бути доступна особам, яких вона стосується.

8.7 Склад Експертної ради та положення про неї затверджуються наказом директора Інституту книги.

8.8 Інститут книги повинен періодично проводити ротацію членів Експертної ради з метою збереження об'єктивності і конфіденційності в їх діяльності.

9 Процедура формування проекту переліку видань

9.1 Заявка та попередній відбір видань

9.1.1 Пропозиції до проекту Переліку видань на наступний рік прий-

маються Інститутом книги від суб'єктів видавничої справи з 01 лютого до 01 липня включно у вигляді заявки на включення до Переліку видань.

9.1.2 Заявка на включення до Переліку видань має містити наступну інформацію:

назву видання;

мова, якою пропонується випускати видання;

інформація про те чи є заявлене виданням новим (перевиданням, переробленим чи доповненим виданням раніше виданого);

відомості про авторів та інших осіб, які братимуть участь у створенні видання (авторський колектив, упорядник, перекладач, художник);

вчене звання та науковий ступінь, звання (народний, заслужений) авторів та інших осіб, які братимуть участь у створенні видання (авторський колектив, упорядник, перекладач, художник);

місце роботи, посада (місто, область) авторів та інших осіб, які братимуть участь у створенні видання (авторський колектив, упорядник, перекладач, художник);

тематичний розділ (перелік розділів наведено в п. 4.3 цього Порядку);

коротка анотація заявленого видання;

стан підготовки видання до випуску (рукопис, верстка, макет);

тираж видання;

вартість тиражу видання.

9.1.3 До заявки на включення до Переліку видань додаються наступні дані:

відомості про суб'єкта видавничої справи та реалізовані ним видавничі проекти у довільній формі;

плановий кошторис витрат;

нотаріально засвідчена копія документа (документів), що підтверджує (підтверджують) наявність у суб'єкта видавничої справи виключного майнового права на використання твору;

копія свідоцтва про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру України видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції;

документи, що підтверджують платоспроможність суб'єкта видавничої справи.

9.1.4 Суб'єкти видавничої справи подають Інституту книги заявки для включення до Переліку видань, але не більше трьох таких заявок на один тематичний розділ (перелік розділів наведено в п. 4.3 цього Порядку).

9.1.5 До розгляду не приймаються:

заявки на випуск книжкових видань, що не передбачені тематичними розділами наведені в п. 4.3 цього Порядку,

перевидання книг, випущених у попередні роки, за винятком тих, які не представлені у достатній кількості в бібліотечних фондах України;

заявки на випуск багатотомних видань;

заявки на випуск книжкових видань, що не відповідають вимогам п. 9.1.2 цього Порядку.

9.1.6 Багатотомні видання можуть включатися до переліку видань на виконання актів Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України.

9.1.7 Інститут книги на підставі прийнятих від суб'єктів видавничої справи заявок здійснює попередній відбір книжкових видань для включення до проекту Переліку видань.

9.1.8 В процесі аналізування прийнятих від суб'єктів видавничої справи заявок необхідно враховувати, що до собівартості послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкового видання за Програмою не включаються витрати, які безпосередньо не пов'язані з випуском книжкової продукції та її розповсюдженням (доставкою). Норматив рентабельності випуску книжкової продукції не повинен перевищувати 15 відсотків, а вартість доставки — 5 відсотків зазначеної в договорі суми.

9.1.9 За результатами попереднього відбору книжкових видань підрозділом Інституту книги, який відповідає за формування проекту Переліку видань, вносяться відповідні пропозиції на розгляд Експертної ради.

9.2 Оцінювання та відбір видань

9.2.1 Члени Експертної ради мають попередньо ознайомитися із відібраними Інститутом книги для включення до проекту Переліку виданнями.

9.2.1 Члени Експертної ради аналізують книжкові видання заявлені до включення до Переліку видань згідно критеріїв відбору книжкової продукції наведених у п. 4.5 цього Порядку та оцінюють їх окремо по кожному критерію в балах за наступною шкалою:

5 балів — видання дуже бажане для включення до Програми;

4 бали — видання бажане для включення до Програми;

3 бали — складно визначити бажане чи небажане видання для включення до Програми;

2 бали — видання небажане для включення до Програми;

1 бал — видання у край небажане для включення до Програми.

9.2.2 Оцінювання експертами заявлених книжкових видань відбувається у письмовій формі згідно Методики відбору видань.

9.2.3 На основі проведеного оцінювання Експертна формує проект Переліку видань.

9.2.4 За результатами діяльності Експертної ради з відбору книжкових видань має бути складений протокол, як цього вимагає п. 5.6 цього Порядку.

10 Скарги й апеляції

10.1 Скарги, що їх отримує Інституту книги, поділяють на дві категорії: перша категорія скарг стосується оцінювання та відбору книжкових видань для включення до Програми та (чи) апеляцій, а також до способу, яким відбувається формування проекту Переліку видань. Це тип скарг, які, у разі їх невирішення, можуть зіпсувати репутацію Інституту книги;

друга категорія скарг стосується рівня якості формування проекту Переліку видань. Скарги такого роду є частиною нормального функціонування органів влади і тут не розглядаються.

10.2 В Інституті книги має бути задокументовано процес отримання, розглядання та прийняття рішень стосовно скарг і апеляцій.

10.3 Опис процесу розглядання скарг і апеляцій потрібно подавати всім зацікавленим сторонам на запит.

10.4 Отримавши скаргу, Інститут книги повинен підтвердити, чи стосується ця скарга дій щодо оцінювання та відбору книжкових видань для включення до Програми, за яку він відповідає, і якщо це так, то він береться за її розгляд.

10.5 Вивчення апеляцій та рішення стосовно них не повинні мати дискримінаційний характер.

10.6 Процес розгляду скарг має містити наступні елементи:

опис процесу отримання, перевіряння вірогідності, вивчення скарги або апеляції, та вирішення, яких заходів вжити для розв'язання питання;

відстеження та документальне фіксування скарг і апеляцій, що охоплює вжиті для їх вирішення заходи;

забезпечення вживання належних заходів.

10.7 Інститут книги відповідає за весь процес розгляду скарг і апеляцій. Інститут книги, що отримує скаргу чи апеляцію відповідає за збирання та перевіряння всієї необхідної інформації для того, щоб підтвердити вірогідність скарги чи апеляції.

11 Затвердження переліку видань

11.1 Інститут книги подає на розгляд колегії Мінкультури проект Переліку видань сформованого на підставі висновків Експертної ради.

11.2 Перелік видань розглядається колегією Мінкультури, схвалюється її рішенням та затверджується наказом Мінкультури.

11.3 Ті, хто приймає рішення з оцінювання та відбору заявлених книжкових видань не повинні брати участі у розгляді та затверджені Переліку видань, що буде випущений за Програмою.

11.4 Текст затвердженого переліку видань розміщується на офіційному веб-сайті Інституту книги для ознайомлення громадськості.

12 Фінансове забезпечення та економічні засади реалізації програми

12.1 Реалізація Програми здійснюється за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України.

12.2. Підрозділ Інституту книги, який відповідає за формування проекту Переліку видань забезпечує фінансовий аналіз планових кошторисів витрат на виготовлення видань, включених до Переліку видань.

12.3 Встановлення нормативів рентабельності виробництва та доставки книжкової продукції здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25.12.1996 р. № 1548.

12.4 З метою забезпечення випуску книжкової продукції Інститут книги укладає договори про закупівлю з суб'єктами видавничої справи у порядку, встановленому Законом України «Про публічні закупівлі».

12.5 Книжкова продукція, передбачена до випуску за Програмою, повинна відповідати вимогам національних стандартів, інших нормативних документів з питань видавничого оформлення, поліграфічного і технічного виконання.

12.6 Перерахунок коштів суб'єктами видавничої справи на випуск книжкової продукції за Програмою здійснюється на підставі укладених договорів про закупівлю послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкового видання відповідно чинного законодавства.

13 Розповсюдження книжкової продукції, випущеної за програмою

13.1 Книжкова продукція, випущена за Програмою, розповсюджується шляхом безоплатної передачі відповідно до розподілу, що здійснюється Інститутом книги з урахуванням результатів попереднього вивчення потреби у такій продукції, для поповнення фондів публічних бібліотек (загальнодоступних), у тому числі спеціалізованих (для дітей, юнацтва, осіб з фізичними вадами), спеціальних бібліотек (академій наук, науково-дослідних інститутів, навчальних закладів, музеїв, підприємств, установ, організацій), для забезпечення дипломатичних представництв України та українських громад за кордоном, культурно-просвітницьких товариств національних меншин та для задоволення інших загальнодержавних потреб. При цьому література, яка виходить мовами національних меншин України, передається бібліотекам товариств національних меншин України для задоволення їх культурно-освітніх потреб.

13.2 Розподіл тиражів видань, випущених за Програмою, здійснюється відповідно до рознарядок, підготовлених підрозділом Інституту книги, який відповідає за формування проекту Переліку видань.

Додаток Б.

Положення про експертну раду Українського інституту книги з формування переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга» (проект)

1 Це Положення визначає процедуру здійснення діяльності Експертної ради з формування проекту переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга» (далі — Експертна рада, Програма).

2 Експертна рада — консультативний, постійно діючий дорадчий колегіальний орган при Державній установі «Український інститут книги» (далі — Інститут книги), до складу яких можуть входити представники наукових установ, творчих спілок, бібліотек, книготорговельних та поліграфічних підприємств, громадських організацій тощо.

3 У своїй діяльності Експертна рада керується чинним законодавством України, Порядком виконання Програми, цим Положенням і Методикою відбору книжкових видань для включення до проекту Переліку (далі — Методика відбору видань).

4 Персональний склад Експертної ради затверджується наказом директора Інституту книги.

5 Перед призначенням член Експертної ради має заповнити та підписати Згоду на участь у роботі Експертної ради (Додаток №1 до цього Положення) та Анкету персональних даних члена Експертної ради (Додаток №2 до цього Положення).

6 Експертну раду складається з Голови, який її очолює, його заступника, секретаря та членів.

7 Строк повноважень Голови, його заступника, члена Експертної ради становить один рік.

8 Одна й та сама особа не може бути Головою, його заступником та членом Експертної ради більше ніж два строки підряд.

9 Секретарем Експертної ради є керівник підрозділу Інституту книги відповідального за роботу Експертної ради.

10 Голова, його заступник та члени Експертної ради беруть участь у її роботі на громадських засадах.

11 Порядок денний, черговість та необхідність у проведенні засідань Експертної ради визначаються її Головою за погодженням із секретарем Експертної ради.

12 Засідання Експертної ради проводить її голова, а у разі його відсутності — його заступник.

13 Засідання Експертної ради вважається правомочним, у разі присутності на ньому 2/3 від загальної кількості її складу.

14 Формування проекту Переліку видань відбувається на основі попередньо проведеного експертами оцінювання згідно Методики відбору видань.

15 Рішення про затвердження проекту Переліку видань приймається відкритим голосуванням більшістю присутніх на засіданні членів Експертної ради. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуючого на засіданні;

16 За результатами діяльності Експертної ради з формування проекту Переліку видань має бути складений протокол, як цього вимагає Порядок виконання Програми.

17 Експертна рада має право залучати до участі в роботі консультантів та рецензентів для додаткового аналізу і рецензування заявлених книжкових видань.

18 На засіданнях Експертної ради можуть бути присутніми представники засобів масової інформації та громадських організацій.

19 Організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Експертної ради, ведення її документації здійснює підрозділ Інституту книги відповідальний за роботу Експертної ради.

20 Інформація щодо часу і місця проведення засідання Експертної ради оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту книги.

Додаток № 1 до Положення про експертну раду Українського інституту книги з формування переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга»

ЗГОДА НА УЧАСТЬ У РОБОТІ ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ

Я, _____,
(народився «___» _____ 19___ року, паспорт серії ___ №_____) шляхом підписання цього тексту, даю згоду Державній установі «Український інститут книги» (далі — Інститут книги) на участь у роботі консультативного, постійно діючого дорадчого колегіального органу при Інституті книги — Експертна рада з формування проекту переліку книжкових видань, передбачених до випуску за програмою «Українська книга» (далі — Експертна рада, Програма).

Я був ознайомлений із Порядком виконання (реалізації) Програми та Положенням про Експертну раду.

Мені також була надана можливість задавати питання, що цікавили мене з приводу майбутньої діяльності та отримати на них вичерпні та зрозумілі відповіді в доступній формі.

Я зрозумів цілі та характер майбутньої діяльності.

Зобов'язуюся не розголошувати будь-яку інформацію про діяльність Експертної ради без згоди Інституту книги.

Зобов'язуюся також повідомляти Інститут книги про можливість виникнення конфлікту інтересів в процесі оцінювання та відбору видань, що

може полягати в залежності від комерційних та інших інтересів, а також від колишнього та (чи) нинішнього зв'язку з суб'єктами видавничої справи, які надали свої заявки на випуск видань за Програмою, що може призвести до упередженості.

Я прочитав текст даної згоди і зрозумів її. На участь у роботі Експертної ради згоден / згодна.

Дата

Підпис

Додаток № 2 до Положення про експертну раду Українського інституту книги з формування переліку книжкової продукції, передбаченої до випуску за програмою «Українська книга»

АНКЕТА ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ЧЛЕНА ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ

Прізвище, ім'я та по-батькові _____

Адреса _____

Найменування організації _____

Займана посада _____

Освіта й фах _____

Досвід і підготовка з видавничої та бібліотечної справи _____

Своїм власним підписом я підтверджую точність та абсолютну достовірність усіх вищезазначених персональних даних. Я розумію, що збір, оброблення, використання та зберігання таких даних Інститутом книги не порушує моїх прав і законних інтересів, у т. ч. передбачених Законом України

«Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI.

Дані про свою особу я надаю особисто і дозволяю Інституту книги їх обробляти, використовувати та зберігати для оформлення інформаційної, правової та іншої документації, занесення до інформаційних баз даних тощо, у випадках, коли це необхідно та (або) пов'язано із моєю діяльністю у якості члена Експертної ради або оформленням правовідносин.

Я попереджений(на), що у разі надання неточної, недостовірної чи неповної інформації стосовно моїх персональних даних усі негативні правові та інші наслідки покладаються на мене. Мені зрозуміло, що в процесі моєї діяльності у якості члена Експертної ради може виникнути необхідність збирання додаткових персональних даних, тому я не заперечую щодо цього при додержанні вимог чинного законодавства.

Дата

Підпис

Примітка: Інституту книги зобов'язується забезпечити збереження повної конфіденційності всіх даних члена Експертної ради та виконання положень Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI.

Додаток В.

**Типовий договір про закупівлю послуг з підготовки, виготовлення
і розповсюдження (доставки) книжкового видання за програмою
«Українська книга» (проект)**

м. Київ

«__» _____ 20__ року

Державна установа «Український інститут книги» в особі директора _____,
що діє на підставі Статуту, затвердженого Наказом Міністерства культури
України від 05.10.2017 р. № 999 (далі — Замовник), з однієї сторони,
і _____
в особі _____,
що діє на підставі _____
(далі — Виконавець), з іншої сторони, разом — Сторони, уклали цей договір
(далі — Договір) про наступне:

1 Предмет договору

1.1 Виконавець зобов'язується протягом дії цього Договору надати послуги з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкового видання, в порядку і на умовах, встановлених цим Договором, а Замовник зобов'язується прийняти і оплатити надані Виконавцем послуги.

Підготовка і виготовлення книжкового видання:

автор _____,

назва _____

_____ ,
мова _____ ,

тираж _____ має

здійснюватися у відповідності до Технічного завдання (Додаток № 1), що є невід'ємною частиною даного Договору.

Доставка підготовленого і виготовленого книжкового видання здійснюється Виконавцем згідно рознарядки на розподіл тиражу книжкового видання, яка готується та затверджується Замовником.

1.2 Найменування послуг: підготовка, виготовлення і розповсюдження (доставка) книжкового видання.

1.3 Обсяги закупівлі послуг можуть бути зменшені залежно від реального фінансування видатків Замовника без відшкодування будь-яких можливих збитків Виконавця та сплати йому неустойки.

2 Кількість послуг та вимоги щодо їх якості

2.1 Виконавець повинен підготувати та виготовити книжкового видання, якість якого відповідає вимогам, передбаченим Технічним завданням (Додаток № 1), що є невід'ємною частиною даного Договору.

При наданні послуг з підготовки та виготовлення книжкового видання Виконавець керується чинною нормативно технічною документацією (державними стандартами та санітарно-гігієнічними вимогами, тощо), умовами Договору та додатками до нього.

Виконавець використовує усі технічні можливості та докладає усіх зусиль для забезпечення якісного надання послуг з підготовки та виготовлення книжкового видання.

2.2 Примірники книжкового видання для відправлення Замовнику повинні бути укладені в стоси. Вимоги до пакування (розміри та параметри стосів, види пакувань та матеріалів, що використовуються для пакування) повинні відповідати вимогам ОСТ 29.2-91 «Издания книжные. Упаковка, мар-

кировка, транспортирование и хранение» (в одній пачці не може бути більше 10 кг примірників книжкового видання).

2.3 Кожна зміна параметрів Технічного завдання (Додаток № 1) у процесі надання послуг оформлюється додатковою угодою сторін та є його невід'ємною частиною.

2.4 Зміни параметрів Технічного завдання (Додаток № 1), які не погоджені із Замовником, здійснюються за рахунок Виконавця.

3 Порядок здійснення оплати послуг

3.1 Розрахунки здійснюються шляхом перерахування Замовником попередньої оплати на розрахунковий рахунок Виконавця після підписання Договору у розмірі 60 відсотків від ціни цього Договору, зазначеної у пункті 4.1, що становить _____

(сума цифрами і прописом)

_____ без ПДВ (строком до 90 днів).

При здійсненні попередньої оплати Сторони дотримуються вимог бюджетного законодавства та Постанови Кабінету Міністрів України «Питання попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» від 09.10. 2006 р. № 1404.

3.2 Остаточна оплата за надані послуги здійснюється на підставі підписаного Сторонами Акта наданих послуг, шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок Виконавця.

3.3 У разі відсутності належного фінансування з державного бюджету, попередня оплата не здійснюється, але це не звільняє Виконавця від виконання умов даного Договору в повному обсязі.

3.4 Замовник має право залежно від реального фінансування з державного бюджету зменшити обсяги закупівлі послуг, що передбачені цим Договором, без відшкодування будь-яких можливих збитків Виконавцю, чи сплати неустойки.

3.5 У разі зменшення вартості наданих послуг Виконавець повертає

різницю коштів на розрахунковий рахунок Замовника.

3.6 При зменшенні Замовником обсягів закупівлі послуг, що передбачені цим договором, вартість послуг перераховується згідно з фактично наданими послугами.

4 Ціна договору, порядок її зміни

4.1 Ціна послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставка) книжкового видання визначається відповідно до Планового кошторису витрат, (Додаток № 2), що є невід'ємною частиною даного Договору, та розраховується Виконавцем у гривнях і становить очікувану вартість у розмірі

_____ (сума цифрами і прописом)

_____ без ПДВ.

4.2 Ціна за одиницю книжкового видання становить _____

_____ без ПДВ.

_____ (сума цифрами і прописом)

4.3 Ціна цього Договору, а також ціна за одиницю книжкового видання може бути зменшена або збільшена відповідно до ст. 36 Закону України «Про публічні закупівлі». У такому випадку Сторони укладають додаткову угоду, яка є невід'ємною частиною цього Договору.

5 Термін та місце надання послуг

5.1 Термін надання послуг з підготовки та виготовлення книжкового видання становить 90 (дев'яносто) днів з моменту отримання Виконавцем попередньої оплати, але не пізніше терміну, визначеного пунктом 6.1 цього Договору.

5.2 Послуги з підготовки книжкового видання Виконавець надає за адресою: _____

5.3 Послуги з виготовлення книжкового видання Виконавець надає за

адресою: _____

5.4 Розповсюдження (доставка) видань здійснюється Виконавцем у термін дії Договору, але не пізніше терміну, визначеного пунктом 6.1 цього Договору, згідно рознарядки на розподіл тиражу книжкового видання, яка готується та затверджується Замовником.

6 Термін дії договору

6.1 Цей Договір набирає чинності з моменту підписання та діє до 30 грудня 20__ року (включно), якщо інше прямо не передбачено цим Договором або чинним законодавством України.

6.2 Закінчення терміну дії Договору не звільняє сторони від відповідальності за його порушення, що мало місце під час дії Договору.

6.3 Цей Договір може бути розірваний за домовленістю Сторін, яка оформлюється додатковою угодою до цього Договору

7 Права та обов'язки сторін

7.1 Замовник зобов'язаний:

7.1.1 Здійснювати оплату послуг в межах коштів, передбачених цим Договором, після їх надходження з Державного бюджету України на розрахунковий рахунок Замовника.

7.1.2 Приймати послуги згідно з Актом наданих послуг.

7.2 Замовник має право:

7.2.1 Контролювати надання послуг відповідно до умов, визначених цим Договором.

7.2.2 Зменшувати обсяг закупівлі послуг та загальну ціну цього Договору залежно від реального фінансування видатків з державного бюджету, шляхом укладання додаткових угод до цього Договору, без відшкодування будь-яких можливих збитків Виконавцю, чи сплати неустойки

7.3 Виконавець зобов'язаний:

7.3.1 Надати послуги Замовнику у терміни, встановлені цим Договором.

7.3.2 Забезпечити якість книжкового видання відповідно до Технічного завдання (Додаток № 1), що є невід'ємною частиною даного Договору, та чинної нормативно-технічної документації (державні стандарти та санітарно-гігієнічні вимоги, тощо).

7.3.3 Бюджетні кошти, виділені Замовником на надання послуг, зазначених у цьому Договорі, використати виключно за призначенням, відповідно до Планового кошторису витрат (Додаток № 2), що є невід'ємною частиною цього Договору.

7.3.4 На звороті титульного аркуша книжкового видання зазначити: «Випущено на замовлення Державної установи «Український інститут книги» за програмою «Українська книга» 20__ року.

7.3.5 У випускних даних зазначити тираж книжкового видання.

7.3.6 Письмово повідомити Замовника про готовність тиражу книжкового видання із зазначенням номера Договору, вартості тиражу та вартості одного примірника, стандарту упаковки. До повідомлення в обов'язковому порядку додавати сигнальний примірник книжкового видання та пакет документів, що підтверджують фактичні витрати. При наявності усіх вищезазначених документів рознарядка на розподіл тиражу книжкового видання готується і затверджується Замовником впродовж п'яти днів з моменту отримання інформації про готовність тиражу книжкового видання.

7.3.7 Після отримання попередньої оплати подавати Замовнику до 5 числа кожного наступного місяця інформацію про фактично надані обсяги послуг.

7.3.8 При здійсненні попередньої оплати надати Замовнику Акт наданих послуг протягом 90 (дев'яноста) днів з моменту перерахування Замовником коштів на розрахунковий рахунок Виконавця згідно з пунктом 3.1

цього Договору, але не пізніше терміну, визначеного пунктом 6.1.

7.4 Виконавець має право:

7.4.1 Отримувати оплату за надані послуги;

7.4.2 На дострокове надання послуг, про що письмово інформує Замовника;

7.4.3 На виготовлення за власні кошти та на умовах, визначених авторським договором, додаткового тиражу книжкового видання після надання послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкового видання за програмою «Українська книга». Вимога, викладена у пункті 7.3.4 цього Договору, в такому випадку до Виконавця не застосовується.

8 Відповідальність сторін

8.1 Сторони несуть встановлену Договором та законодавством України відповідальність за невиконання, неналежне виконання умов Договору. Усі спори, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами.

8.2 У разі порушення терміну, зазначеного в пункті 7.3.8 Договору, Виконавець сплачує Замовнику пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ, що діяла у період, за який нараховується пеня, від загальної вартості Договору, визначеної пунктом 3.1 Договору, а у разі здійснення попередньої оплати Виконавець, крім сплати зазначених штрафних санкцій, повертає Замовнику кошти з урахуванням індексу інфляції.

8.3 У разі, якщо прострочення терміну, зазначеного пунктом 7.3.8 Договору, перевищить 30 календарних днів, Замовник має право розірвати Договір. При цьому, протягом 10 календарних днів з дати отримання повідомлення про розірвання Договору, Виконавець зобов'язаний повернути Замовнику суму, виплачену за Договором, з нарахуванням штрафу в розмірі 7 % від ціни цього Договору, визначеної в пункті 3.1 цього Договору.

8.4 Замовник має право пред'явити претензію Виконавцю щодо кіль-

кості та якості виготовленого книжкового видання. Претензія готується і подається в письмовій формі і пред'являється Виконавцю: щодо кількості — у день поставки виготовленої продукції, щодо якості — впродовж 6 місяців з моменту підписання Акта наданих послуг. При виникненні претензії щодо якості виготовленого книжкового видання, що трапилось з вини Виконавця, останній повинен за власні кошти замінити неякісне книжкового видання протягом 14 днів з моменту отримання претензії від Замовника.

8.5 Якщо Сторони визнали, що виявлені дефекти виготовленого книжкового видання не можуть бути виправлені протягом 14 календарних днів чи виправлення потребує більше 14 календарних днів або після початку виправлення виявлених дефектів мине більше 14 календарних днів, то Замовник може відмовитися від Договору частково. У разі відмови від Договору частково, Виконавець зобов'язаний у 10 денний термін з моменту відповідного письмового повідомлення Замовника повернути останньому сплачену вартість книжкового видання, виявлені дефекти якого виправити неможливо, та сплатити штраф у розмірі 20% від ціни дефектного замовлення.

9 Обставини непереборної сили

9.1 Сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання зобов'язань за цим Договором у разі виникнення обставин непереборної сили, які не існували під час укладання Договору та виникли поза волею Сторін (аварія, катастрофа, стихійне лихо, епідемія, епізоотія, війна тощо).

9.2 Сторона, що не може виконувати зобов'язання за цим Договором унаслідок дії обставин непереборної сили, повинна не пізніше ніж протягом п'яти робочих днів з моменту їх виникнення повідомити про це іншу Сторону в письмовій формі.

9.3 Доказом виникнення обставин непереборної сили та терміну їх дії є відповідні документи, які видаються Торгово-промисловою палатою України або іншими уповноваженими державними органами.

9.4 У разі, коли термін дії обставин непереборної сили триває більш як 30 днів, кожна із Сторін в установленому порядку має право розірвати цей Договір.

10 Вирішення спорів

10.1 У випадку виникнення спорів або розбіжностей Сторони зобов'язуються вирішувати їх шляхом взаємних переговорів та консультацій.

10.2 У разі недосягнення Сторонами згоди спори (розбіжності) вирішуються у судовому порядку в господарському суді в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

11 Інші умови

11.1 У разі виникнення спорів, взаємовідносини та відповідальність Сторін, що не урегульовані цим Договором, вирішуються у відповідності до чинного законодавства України.

11.2 Цей Договір укладено в двох автентичних примірниках, що мають однакову юридичну силу по одному примірнику для кожної зі Сторін.

11.3 Будь-які зміни та доповнення до цього Договору дійсні лише за умови, що вони складені у письмовій формі та підписані уповноваженими представниками Сторін.

11.4 Додатки до цього Договору є його невід'ємною частиною.

11.5 Доповнення, додаткові угоди вступають в силу з моменту підписання їх Сторонами і є невід'ємною частиною цього Договору.

11.6 Право власності на весь наклад книжкового видання за цим Договором належить Замовнику.

11.7 Замовнику належить виключне право розподілу тиражу книжко-

вого видання.

11.8 Розсилання обов'язкових примірників книжкового видання здійснюється Виконавцем за його рахунок з основного тиражу книжкового видання.

11.9 Виконавець закріплює за собою виключне майнове право інтелектуальної власності на книжкового видання, що дає підстави на його виготовлення без будь-яких обмежень, не порушуючи права третіх осіб.

11.10 До договору додаються:

11.10.1 Технічне завдання — Додаток № 1.

11.10.2 Плановий кошторис витрат — Додаток № 2.

11.10.3 Завірена копія авторської угоди, що підтверджує наявність у суб'єкта видавничої справи виключного майнового права інтелектуальної власності на книжкового видання, або його оригінал.

11.10.4 Копія свідоцтва про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.

12. Місцезнаходження, банківські реквізити і підписи Сторін

Замовник

Виконавець

М. П.

М. П.

Додаток № 1 до Типового договору про закупівлю послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкового видання за програмою «Українська книга»

Технічне завдання

Повна назва книжкового видання (автори, укладачі, нове, перероблене, доповнене)	Тираж (тис. прим)	Обсяг, обл.-вид. арк., ум. друк. арк. (у т. ч. вклейки)	Формат, см. Гатунок паперу: на текст; обкладинку; форзац; вклейки. Основний кегль тексту	Фарби: на текст; обкладинку, форзац, вклейки. К-ть ілюстрацій (малюнків) кольорові, чорно-білі	Обкладинка (палітурка), тип згідно ДСТУ ГОСТ 7.84:2008	Примітки

Замовник

Виконавець

М. П.

М. П.

Додаток № 2 до Типового договору про закупівлю послуг з підготовки, виготовлення і розповсюдження (доставки) книжкового видання за програмою «Українська книга»

Плановий кошторис витрат

На видання книги _____

Формат видання _____ см

Обсяг видання в обліково-видавничих аркушах _____

Обсяг видання в умовних друкарських аркушах _____

Тираж _____ тис. прим.

Обкладинка (палітурка), тип згідно ДСТУ ГОСТ 7.84:2008 _____

Статті витрат (в грн. без ПДВ)

1 Авторський гонорар _____

2 Художній гонорар _____

3 Видавничі витрати _____

4 Витрати на додрукарські процеси _____

5 Витрати на друкарські процеси _____

6 Витрати на брошурувально-палітурні процеси _____

7 Вартість паперу, картону, палітурних та інших матеріалів _____

8 Собівартість _____

9 Рентабельність _____

10 Доставка до споживачів _____

11 Загальна вартість книжкового видання _____ грн

12 Вартість одного примірника видання _____ грн

Замовник

Виконавець

М. П.

М. П.

ДОДАТОК М.
Орієнтовні норми часу
на наукові дослідження та розробки, виконувані в установах, що
займаються науковою та науково-технічною діяльністю

Продовження Додатку М

Продовження Додатку М

**ОРІЄНТОВНІ НОРМИ ЧАСУ
НА НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РОЗРОБКИ, ВИКОНУВАНІ
В УСТАНОВАХ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ НАУКОВОЮ ТА НАУКОВО-
ТЕХНІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

Київ

2018

ЗМІСТ

1 Вступ	
2 Загальна частина	
3 Організація праці	
4 Специфіка та зміст наукової праці	
5 Норми проведення наукових досліджень й розробок	
5.1 Визначення, уточнення й затвердження напрямку дослідження	
5.2 Розроблення програми дослідження	
5.3 Розроблення плану дослідження	
5.4 Проведення дослідження; оброблення, узагальнення й аналіз одержаних результатів	
5.5 Підготовка матеріалів за результатами наукової роботи	
6 Методика розрахунку загальної трудомісткості виконання наукових досліджень й розробок	
7 Приклад розрахунку загальної трудомісткості виконання наукової роботи	

1 ВСТУП

Збірник містить орієнтовні норми часу на наукові дослідження та розробки, виконувані в установах та організаціях, що займаються науковою та науково-технічною діяльністю (корпоративні, приватні неприбуткові, університети (вища освіта) та урядові).

При визначенні нормативів було враховано сучасні підходи до організації наукових досліджень та розробок, коло функціональних обов'язків дослідника, проведено ґрунтовне спостереження витрат робочого часу на наукові дослідження, виконувані науковими та науково-педагогічними працівниками в установах, що займаються науковою та науково-технічною діяльністю.

Розробники :

Котляревський Я. В., д-р екон. наук, проф.; Мельников О. В., канд. техн. наук (ДННУ «Академія фінансового управління»);

Штангрет А. М., д-р екон. наук, проф. (Українська академія друкарства);

Семенюк Е. П., д-р філософ. наук, проф.; Сторожук В. М., канд. техн. наук, доц. (Національний лісотехнічний університет України)

2 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Орієнтовні норми часу мають допомогти у розрахунку трудомісткості наукових досліджень та розробок, виконуваних в установах, що займаються науковою та науково-технічною діяльністю, та обґрунтуванні чисельності працівників, які виконують такі роботи.

Орієнтовні норми часу ґрунтуються на опрацюванні авторами:

Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII, інших законодавчих та нормативних актів, що регламентують наукову та науково-технічну діяльність;

кваліфікаційних вимог до наукових та науково-педагогічних працівників;

Міжгалузевих норм часу на наукові роботи, що виконуються працівниками бібліотек, затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 13.12.2004 р. № 332;

планово-звітної документації наукових установ і вищих навчальних закладів;

власних спостережень витрат робочого часу на наукові роботи, виконуваних науковими та науково-педагогічними працівниками в установах, що займаються науковою та науково-технічною діяльністю.

Орієнтовні норми часу згруповано за структурними елементами наукового дослідження:

визначення, уточнення й затвердження напрямку дослідження;

розроблення програми та плану дослідження;

проведення дослідження;

оброблення, узагальнення й аналіз одержаних результатів;

підготовка матеріалів за результатами наукової роботи.

Орієнтовні норми часу розташовано в логічній послідовності виконання видів робіт та операцій за кожним структурним елементом наукового дослідження.

Норми часу розроблено на роботи, виконувані одним виконавцем або групою виконавців і виражені в людино-годинах на одиницю нормування. За облікову одиницю при нормуванні праці дослідника, що виконує наукові дослідження та розробки, було взяте одне дослідження, а на підготовку матеріалів за результатами наукової роботи — один авторський аркуш, що дорівнює 40000 знаків.

Основними факторами, що впливають на розміри норм часу, є складність і новизна виконуваних робіт. Необхідно також враховувати групи складності робіт. В умовах розділення праці наукове дослідження розчленовується на вихідні задачі пізнання (експериментальні, прикладні та фундаментальні), що вирішуються особливими групами наукових працівників чи одними й тими самими, але протягом різного часу.

3 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ

1 Норми часу розраховано на типовий комплекс організаційно-технічних умов, які забезпечують можливість нормальної роботи працівників установ, що займаються науковою та науково-технічною діяльністю з урахуванням сучасного рівня технології та організації проведення наукових досліджень і виконання розробок відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів з охорони праці та пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних вимог тощо.

2 Організація праці в установах, що займаються науковою та науково-технічною діяльністю — це сукупність заходів, які забезпечують розподіл і кооперацію праці, раціональну організацію трудових процесів, раціональне оснащення робочих місць.

3 Діяльність працівників установ, що займаються науковою та науково-технічною діяльністю і розподіл функціональних обов'язків між ними регламентується посадовими інструкціями і коригується керівником наукової роботи за погодженням з керівником установи, де виконуються відповідні роботи. Для розподілу робіт між виконавцями слід враховувати їх кваліфікацію, спеціалізацію, а також ділові якості, що сприятиме якісному й своєчасному виконанню поставлених завдань та обов'язків.

4 Керівники установи та інші посадові особи повинні забезпечувати виконання вимог і дотримання норм охорони праці та пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних вимог в межах покладених на них повноважень та функціональних обов'язків відповідно до чинного законодавства;

організувати проведення атестації робочих місць за умовами праці згідно з Порядком проведення атестації робочих місць за умовами праці, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. №442, а також сприяти забезпеченню структурних підрозділів організації сучасними засобами автоматизації, копіювання, іншим обладнанням, транспортними засобами тощо.

5 Вимоги щодо забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці передбачені законодавством України з охорони праці. Відповідно до ч. 1 ст. 6 Закону України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. №2694-XII умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, устаткування та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівником, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам законодавства.

6 Вимоги до будівель і приміщень, де здійснюється наукова та науково-технічна діяльність зазначені в:

ДБН В.2.2-28:2010 «Будинки адміністративного та побутового призначення», затверджено та надано чинності наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 30.12.2010 р. №570 від 10.02.2011 р. № 23;

ДБН В.2.2-9-2009 «Громадські будинки та споруди. Основні положення», затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 30.12.2009 р. №705.

Площу приміщень визначають згідно з чинними нормативними документами.

Облаштування робочих місць повинно забезпечувати належні умови освітлення приміщення й робочого місця, оптимальні параметри мікроклімату, належні ергономічні характеристики основних елементів

робочого місяця.

Для забезпечення санітарно-побутового обслуговування і медичного забезпечення працівників за встановленими нормами обладнуються санітарно-побутові приміщення, приміщення для прийому їжі, приміщення для надання медичної допомоги, кімнати для відпочинку в робочий час і психологічного розвантаження; організуються пости для надання домедичної допомоги, укомплектовані аптечками; встановлюються апарати (пристрої) для забезпечення працівників питною водою та інше.

7 Основні вимоги щодо облаштування систем освітлення, водопостачання та каналізації, опалення, вентиляції та кондиціонування повітря зазначені в державних будівельних нормах:

ДБН В.2.5-28-2006 «Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення», затверджено та надано чинності наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 30.12.2011 р. №438;

ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво», затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.10.2012 р. №553;

ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення, вентиляція та кондиціонування», затверджено наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.01.2013 р. №24 та від 28.08.2013 р. №410.

8 Основними нормативними документами, що регламентують організацію безпечної та раціональної експлуатації електроустаткування є:

НПАОП 40.1-1.21-98 «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів», затверджено наказом Держнаглядохоронпраці від 09.01.1998 р. №4, зареєстровано у Мінюсті України 10.02.1998 р.

№93/2533 (ПБЕ);

«Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів», затверджено наказом Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 р. №258 (у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості 13.02.2012 р. №91).

9 Основні вимоги забезпечення пожежної безпеки та цивільного захисту зазначені в:

НАПБ А.01.001-2014 «Правила пожежної безпеки в Україні», затверджено наказом Міністерством внутрішніх справ України від 30.12.2014 р. №1417, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 р. за № 252/26697;

Кодекс цивільного захисту України, від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

10 Вимоги охорони праці та виробничої санітарії до приміщень, устаткування, режиму праці та відпочинку у разі експлуатації комп'ютерної техніки зазначені в нормативних актах:

НПАОП 0.00-1.28-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин», затверджено наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду 26.03.2010 р. за №65, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.04.2010 р. за №293/17588;

ДСанПіН 3.3.2.-007-98 «Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин», затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 10.12.1998 р. №7.

11 Питання забезпечення санітарно-гігієнічних вимог регламентуються державними санітарними нормами, зокрема:

ДСН 3.3.6.042-99 «Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень», затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 р. № 42;

ДСН 2.3.6.037-99 «Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку», затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 р. № 37;

ДСН 3.3.6.039-99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації», затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 р. № 39 тощо.

Крім того, у разі виконання експериментальних досліджень у лабораторних чи виробничих умовах слід керуватись вимогами відповідних галузевих нормативних актів та внутрішніх організаційно-правових документів з охорони праці та пожежної безпеки.

12 Згідно Директиви Ради ЄС від 30.11.1989 р. 89/656/ЄЕС «Про мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці» та НПАОП 0.00-4.01-08 «Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту», затверджено наказом Держгірпромнагляду від 24.03.2008 р. №53, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.05.2008 р. за №446/15137 у разі проведення досліджень, пов'язаних з виконанням певних робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, а також робіт, що пов'язані із забрудненням, або тих, що здійснюються в несприятливих метеорологічних умовах, працівники забезпечуються спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) за нормами безоплатної видачі, передбаченими у відповідних нормативно-правових актах з охорони праці (нормах безоплатної видачі ЗІЗ).

4 СПЕЦИФІКА ТА ЗМІСТ НАУКОВОЇ ПРАЦІ

Праця наукових і науково-педагогічних працівників відрізняється від інших видів трудової діяльності тим, що вона є насамперед розумовою працею, яка базується на результатах розвитку світової науки і техніки. *Наукова (науково-технічна) робота* — наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, проведені з метою одержання наукового, науково-технічного (прикладного) результату³. У свою чергу *науково-педагогічна діяльність* — педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах та закладах післядипломної освіти, що пов'язана з науковою та (або) науково-технічною⁴ діяльністю. Тобто, наукова праця — це особливий вид висококваліфікованої розумової праці, що має творчий характер. Творча праця наукових і науково-педагогічних працівників передбачає особливі здібності і тривалу підготовку, в ході якої ці здібності розвиваються і вдосконалюються. Перелік наукових робіт можемо побачити в табл. 1.

³Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII (ост. зміни від 28.09.2017 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (Ост. звертання 14.10.2017 р.).

⁴*Науково-технічна діяльність* — наукова діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань для розв'язання технологічних, інженерних, економічних, соціальних та гуманітарних проблем, основними видами якої є прикладні наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки (ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»).

Таблиця 1

Перелік основних видів наукової роботи науково-педагогічних працівників⁵

№	Назва виду роботи
1	Виконання планових наукових досліджень із звітністю в таких формах: науково-технічний звіт; дисертація (докторська, кандидатська); монографія; підручник, навчальний посібник, словник, довідник; наукова стаття в журналах, реферованих виданнях, інших виданнях; заявка на видачу охоронних документів; тези доповіді на конференціях, симпозіумах, семінарах (міжнародних, вітчизняних, інших)
2	Рецензування монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників, дисертацій, авторефератів, наукових статей, наукових проектів, тематичних планів тощо
3	Доопрацювання для перевидання монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників
4	Керівництво науковою роботою студентів з підготовкою: наукової статті; заявки на видачу охоронних документів; роботи на конкурс; доповіді на конференцію

Наукові дослідження розрізняють за їх цільовим призначенням:

фундаментальні дослідження — спрямовані на одержання нових знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язку, без будь-якої конкретної мети, пов'язаної з використанням цих знань. Результатом їх виконання є гіпотези, теорії, методи тощо. Фундаментальні дослідження можуть закінчуватися рекомендаціями щодо проведення

⁵Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» від 07.08.2002 р. № 450 // Офіційний вісник України. — 2002. — № 35. — С. 52, ст. 1655.

прикладних досліджень для визначення можливостей практичного використання одержаних наукових результатів, науковими публікаціями тощо (КФ, 2.25, 2.26)⁶;

прикладні дослідження — оригінальні дослідження, які здійснюються для отримання нових знань, але призначені головним чином для здійснення конкретної практичної мети чи завдання. Прикладні дослідження визначають можливі шляхи використання результатів фундаментальних досліджень, нові методи розв’язання проблем, сформульованих раніше (КФ, 2.29, 2.30);

експериментальні (дослідно-конструкторські) розробки — систематична діяльність, знання, отримані у результаті досліджень практичного досвіду, та додаткові знання, спрямовані на виробництво нових продуктів чи процесів, чи на удосконалення вже існуючих продуктів чи процесів (КФ, 2.32).

Бачимо, що йдеться про діалектичний перехід від чистого знання (наукової теорії) до сфери матеріального виробництва та суспільної практики, яка перетворює світ.

Для того, щоб визначити час, необхідний для проведення тих чи інших етапів наукового дослідження, необхідно по можливості чітко виділити специфічні структурні елементи наукового дослідження.

Існують нормативні вимоги до структурних елементів наукового дослідження:

звертатися до самих об’єктів пізнання, конкретних засобів пізнання та раніше встановлених результатів;

контролювати використання методів та інших засобів пізнання, зводити невизначеності, що виникають, до мінімуму;

⁶Посилання (КФ, п. ##) визначає відповідний номер пункту у Керівництві Фраскаті (OECD, 2015). Положення Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» гармонізовані з Керівництвом Фраскаті.

розчленовувати усі пізнавальні дії на такі вихідні операції, які дозволяють відтворити результати, перевірити одні й ті самі результати за допомогою різних методів;

розмежовувати встановлені та гіпотетичні знання, встановлені та передбачувані факти, тощо⁷.

Наукове дослідження є специфічною системою елементів, за допомогою яких у науці здійснюються цілеспрямовані пізнавальні дії. У науці неможливо реалізувати цілі дослідження тільки за допомогою якого-небудь окремого його елемента. Для цього необхідно виконати усі дії від вихідних (початкових) пізнавальних дій до отримання кінцевого результату, що є основною ознакою системного характеру наукового дослідження. Кожен зі складових елементів наукового дослідження не тільки по-різному бере участь у реалізації поставлених цілей, але й передбачає різне використання вихідних даних.

Для полегшення сприйняття норм коротко схарактеризуємо структурні елементи наукового дослідження.

Визначення, уточнення й затвердження напряму дослідження, що є результатом аналізу та узагальнення наявних джерел інформації, визначення та уточнення наукової проблеми, вибір об'єкта та виділення предмета дослідження, висунення та формулювання гіпотези.

Керівник теми попередньо оцінює ресурси, що знадобляться для розв'язання певної наукової проблеми, та складає організаційний план роботи⁸.

Наукове дослідження незалежно від того, до якої групи складності воно належить, може бути ефективно виконано, якщо йому передує *аналіз та узагальнення наявних джерел інформації*. Огляд джерел повинен відповідати

⁷Герасимов И. Г. Структура научного исследования / И. Г. Герасимов. — М.: Мысль, 1985. — С. 89.

⁸Kotlyarevsky Ya. V. Information and communication aspects of founding and operating the scientific schools in the field of publishing and printing / E. P. Semenyuk, Ya. V. Kotlyarevsky, A. V. Melnikov // Science and innovation. — 2016. — № 12 (2). — P. 63–80.

на наступні питання: Що нового з питання, яке має досліджуватися, побачило світ у нашій країні та за кордоном за визначений проміжок часу? В яких джерелах висвітлюються питання, над розв'язанням яких планується працювати? Які роботи у суміжних галузях науки можуть допомогти у розв'язанні аналізованої проблеми?

Визначення та конкретизація наукової проблеми є вихідною передумовою дослідження, що починається з осмислення проблеми, яка має бути вирішена. У логіко-методологічному сенсі *наукова проблема* — це протиріччя між наявним знанням про явища і незнанням про них, зумовленим відсутністю розуміння сутності явищ, які досліджуються, відповідних законів науки. Якщо ж проблема сформульована раніше, то вчений має проаналізувати її, уточнити та модифікувати. При формулюванні, обґрунтуванні та критичному аналізі наукових проблем доводиться теоретично осмислювати досліджувані об'єкти, звертатися до адекватних засобів пізнання, спеціально розглядати практичні можливості розв'язання проблеми. Зазвичай дослідження починається з загальної *постановки питання*, яка потім уточнюється, тобто *проблема конкретизується*. Необхідно також пам'ятати: якщо об'єкт, що вивчається, є системою, то й вивчення його має бути системним⁹.

Формулювання проблеми тягне за собою вибір конкретного об'єкта дослідження. *Об'єктом дослідження* може бути все те, що явно або неявно містить протиріччя і породжує проблемну ситуацію, — це те, на що спрямований процес пізнання (тобто він має онтологічний статус). Крім об'єкта, виділяється також *предмет дослідження* або ті найбільш значущі з практичної або теоретичної точки зору властивості, сторони, особливості об'єкта, які підлягають безпосередньому вивченню. Решта характеристик об'єкта залишаються поза полем зору дослідника. Іншими словами, предмет

⁹Концептуальні засади забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України / [Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, А. М. Штангрет, Е. П. Семенюк, В. І. Вороб'йов]. — К. : Центр учбової літератури, 2016. — С. 22–30.

дослідження завжди має логіко-гносеологічний та методологічний статус. Зазвичай предмет дослідження містить в собі центральне питання проблеми дослідження, пов'язане з припущенням про можливість виявити закономірність або, принаймні, логічний центр закономірності аналізованого протиріччя. Постановка й аналіз такого питання — джерело висунення робочих гіпотез.

Гіпотеза є основним методологічним інструментом, що організовує весь процес дослідження. Під *гіпотезою* розуміють припущення, здогад чи передбачення, що ґрунтуються або на попередньому знанні, або на нових фактах про структуру досліджуваного об'єкта, характер зв'язків між ним та іншими об'єктами, а також можливі підходи до вирішення виокремлених проблем, але найчастіше — на тому й іншому одночасно. Якщо припущення перебуває в явному протиріччі з твердо встановленими фактами — його не можна вважати гіпотезою. Під *фактами* ми розуміємо поодинокі встановлені, доведені наукові твердження про окремі речі та їх властивості. Окрім того завжди потрібно мати на увазі, що при встановленні соціального факту існує набагато більше розбіжностей, ніж при сприйнятті природного факту, не кажучи вже про оцінку цих фактів.

Наукова гіпотеза ґрунтується на спостереженні реальних фактів та їх поясненні, внаслідок чого її зміст значно багатший за ті обставини, на які вона спирається. Не можна говорити про підтвердження гіпотези, не вказавши тих фактів, на яких вона ґрунтується. У процесі наукового дослідження гіпотеза використовується з подвійною метою: пояснити з її допомогою існуючі і передбачити нові, невідомі факти.

Гіпотеза логічно не впливає з даних досвіду. Якщо знання, які ми маємо, не дозволяють пояснити дані спостережень, виникають нові *робочі гіпотези* (тобто проміжні, допоміжні). На яких би фактах не ґрунтувалася гіпотеза, ця форма наукового пізнання дає тільки ймовірне, а не вірогідне знання про досліджуваний об'єкт. Щоправда, ступінь такої ймовірності може

змінюватися в досить широких межах, починаючи від хибності й закінчуючи практичною достовірністю. Робоча гіпотеза дає першу, попередню відповідь на поставлену проблему, а тому ступінь її ймовірності зазвичай ніколи не наближається до практичної певності.

Необхідно також пам'ятати, що гіпотеза — це форма наукового знання, що утворює тільки вихідну частину чотиричленної системи «гіпотеза — концепція — теорія — закон»¹⁰. Для формування концепцій, теорій, законів велике значення має й така форма наукового знання, як ідея. *Наукова ідея* містить не тільки відображення певних об'єктів, а й усвідомлення мети їх подальшого пізнання і практичного перетворення, а також проєкції можливих шляхів цих процесів.

Рівень розвитку науки характеризується не стільки кількістю знайдених емпіричних даних, скільки встановленням необхідних зв'язків між ними, об'єднанням їх у рамках єдиної теоретичної системи, адже наукове дослідження має справу не з окремими, ізольованими проблемами, а з певною їх системою. *Концепція* — це впорядкована система поглядів на певне явище, спосіб його розуміння, тлумачення і водночас загальний задум дослідника щодо пізнання та перетворення дійсності. Стадію концепції проходять всі наукові теорії, поки їхні положення визрівають до належного рівня глибини та досконалості: адже теорія, як відомо, — найвища, найрозвиненіша форма наукового знання.

Теорія зазвичай пропонує якийсь новий і оригінальний спосіб узагальнення нашого досвіду і вказує, які висновки можна з нього зробити. Коли з нашого досвіду виділено те, що можна узагальнити, і коли це узагальнення виконано і зроблені відповідні висновки, тільки тоді ми маємо теорію якогось питання. Теорію ми отримуємо тоді, коли вдається встановити взаємовідношення явищ. Будучи відображенням деякого фрагмента об'єктивного світу, теорія дає єдине, цілісне уявлення про нього. Академік П.

¹⁰Семенюк Е. П. Філософія сучасної науки і техніки / Е. П. Семенюк, В. П. Мельник. — 2-е вид., випр. і доп. — Львів: Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2012. — С. 59–61, 153.

В. Копнін відзначав: «якщо наше знання не приведене у певну систему, що дозволяє тлумачити відомі явища та по можливості передбачати ще невідомі, воно не має теоретичного та практичного значення. Мета наукової теорії — осмислити вже відомі результати та визначити шляхи досягнення нового знання, передбачити нові явища»¹¹.

Теорія пов'язана з відкриттям та формулюванням законів науки, прокладає шлях до них. *Закони* характеризують загальні, повторювані необхідні та суттєві зв'язки між речами та їх властивостями. Наукові закони можна характеризувати певною мірою зрілості. Адже вони, як і описувані ними явища, виникають, розвиваються і згодом втрачають силу¹².

Існує думка, що доцільно розрізняти передбачення та прогнозування. *Передбачення* спирається на знання законів — знаючи закони, можна передбачити окремі конкретні явища, що підпорядковуються даним законам. *Прогнозування* ж на відміну від передбачення спирається не на знання законів, а на інші відомі факти, тому прогнозування на відміну від передбачення претендує не на достовірність, а на ймовірність того, про що йде мова. Окрім того, прогнозування завжди пов'язане з передбаченням майбутніх подій.

Необхідно також відзначити, що складні досліджувані явища, як правило, обумовлені не однією, а багатьма причинами, теорії, що їх пояснюють, також у багатьох випадках взаємодоповнювані. Досвід розвитку науки демонструє, що вона йде від простих однопричинних теорій, що пояснюють складні явища однією економічною, психологічною або якоюсь іншою причиною, до комплексних побудов, у самій природі яких закладена можливість різних типів розвитку.

¹¹Копнин П. В. Логические основы науки / П. В. Копнин. — К. : Наук. думка, 1968. — С. 248.

¹²Мельников О. В. Про закони розвитку та функціонування видавничо-поліграфічної галузі / О. В. Мельников, В. М. Сеньківський, А. М. Штангрет, Е. П. Семенюк // Технологія і техніка друкарства. — 2013. — № 4 (42). — С. 117–125 ; Котляревский Я. В. Напрями розвитку інноваційних процесів у видавничо-поліграфічній галузі / Я. В. Котляревский, С. І. Князєв, О. В. Мельников // Наука та інновації. — 2015. — Т. 11, № 2. — С. 5–19.

Розроблення програми дослідження. *Програма дослідження* визначає його цілі та завдання, предмет і умови проведення, використовувані ресурси, а також очікуваний результат. Програма дослідження є основним змістом майбутньої діяльності. Розроблення програми передбачає: уточнення цілей і формулювання завдань дослідження; обґрунтування актуальності роботи на підставі наявних даних; визначення етапів виконання робіт; формулювання основних вимог до досліджуваного об'єкта; розроблення способів реалізації результатів дослідження; визначення переліку документів, що надаються після закінчення робіт за етапами, і порядку розгляду й приймання їх результатів.

Важливою складовою роботи є уточнення цілей і формування завдань дослідження. *Ціль*, — в широкому сенсі, — уявне передбачення бажаних результатів дослідження. Велике значення має метод пізнання, за допомогою якого це знання досягається. *Метод пізнання* зазвичай є шляхом, на якому дослідник здійснює рішення сформульованих завдань. Щодо *завдань дослідження*, то вони полягають у розкритті внутрішніх зв'язків досліджуваної системи, що впливають з отриманих фактів¹³.

Мета дослідження орієнтує на його кінцевий *результат* (теоретичний або практичний), завдання формулюють питання, на які мають бути отримані відповіді в процесі реалізації цілей дослідження. Мета дослідження також визначає глибину аналізу отриманих даних. Не всі елементи наведеної схеми мають бути реалізовані в кожному дослідженні, вона ілюструє принциповий порядок дій аналізу явищ та процесів.

Зазвичай дослідники ставлять перед собою лише ті завдання, які вони спроможні вирішити, адже саме завдання, як правило, виникає тільки тоді, коли кардинальні умови його розв'язання вже є в наявності, або ж мають з'явитися найближчим часом. Шляхом виведення з гіпотези різних наслідків

¹³Semenyuk E. P. Information economy : The formation of special-purpose categorical framework / E. P. Semenyuk, Ya. V. Kotlyarevsky, S. I. Kniaziev, A. V. Melnikov // Science and innovation. — 2017. — № 13 (3). — P. 5–19.

можна судити про її теоретичну та емпіричну значущість. Якщо виявиться, наприклад, що з гіпотези випливають наслідки, які суперечать один одному, то це свідчить про слабкість самої гіпотези. Отримання наслідків з гіпотези, які можна емпірично перевірити, служить найвагомим доказом її актуальності. У такому випадку гіпотеза виступає вже в іншій ролі, а саме: як вихідна передумова деякого правдоподібного, або гіпотетичного, міркування.

Етапами виконання наукових робіт зазвичай є:

проведення теоретичних і емпіричних досліджень, у тому числі збір соціально-економічної та статистичної інформації;

аналіз отриманих даних та знаходження емпіричних залежностей;

передбачення на основі початкових даних та емпіричних залежностей поведінки досліджуваного об'єкта (у передбаченні обов'язковою є наявність раніше невідомого знання);

вироблення основних ідей, що відображають будь-які глибинні, суттєві сторони досліджуваного об'єкта та знаходження основних співвідношень, на яких ґрунтується пояснення відповідних явищ;

наукове пояснення досліджуваних явищ, що полягає в розкритті причин, сутності, закономірності цих явищ — осмислення взаємозв'язків між емпіричними залежностями та відповідними твердженнями теорії, що робить можливим знаходження на основі цих теоретичних положень якихось інших емпіричних залежностей;

формулювання висновків і практичних рекомендацій та пропозицій на основі результатів виконаних досліджень.

Раніше вже говорилося про те, що вивчення соціальних об'єктів має бути системним, тобто всередині досліджуваного об'єкту в процесі його аналізу, насамперед, виділяють основні підсистеми, які є його частинами (сторонами) та мають задовольняти наступним вимогам:

виокремлена підсистема є функціонально незалежною частиною (або стороною) більшого об'єкта та пов'язана з іншими його підсистемами за допомогою зав'язків різного характеру;

кожна підсистема може мати властивості, що не збігаються з властивостями цілої системи;

кожну підсистему у разі потреби можна розглядати як систему підсистем нижчого рівня.

Причому дослідження може вестися на *марко-* (якщо аналізована система укрупнено подана як така, що складається з сукупності основних підсистем і зав'язків між ними), та *мікрорівні*, якщо необхідна деталізація внутрішньої структури системи на нижчих рівнях.

Оскільки реалізація результатів наукового дослідження полягає не тільки у фактичному застосуванні отриманих результатів в теорії та на практиці, але й у документальному підтвердженні цього, — вже на етапі розроблення програми дослідження необхідно думати над впровадженням її результатів і над документальним підтвердженням цього.

Завершується цей етап наукового дослідження визначенням переліку документів, що надаються після його закінчення, та порядку розгляду й приймання результатів робіт.

Розроблення плану дослідження. *План дослідження* — це заходи, які необхідно вжити для повної реалізації програми дослідження і розв'язання поставленої проблеми. Розроблення плану дослідження складається зі: збирання, вивчення й аналізу вихідних джерел інформації; розроблення інструкції та підбирання адекватного математичного апарату для оброблення даних дослідження; оформлення й затвердження робочого плану дослідження; формування колективу виконавців і співвиконавців, баз для проведення наукових досліджень тощо.

Дослідження на основі раніше відібраних інформаційних матеріалів здійснюються у такій послідовності: аналіз та узагальнення досягнень

у розв'язанні даної проблеми, оцінка рівня розвитку даного напрямку за кордоном та в нашій країні; зіставлення зарубіжного та вітчизняного досвіду у розв'язанні даної проблеми; висновки про тенденції розвитку досліджень з теми, що нас цікавить, та рекомендації з вибору напрямку досліджень; перелік проаналізованих джерел.

Оброблення вихідних даних, отриманих упродовж проведення дослідження, охоплює перевірку даних, забезпечення їхньої зіставності, аналітичне оброблення даних і методичне забезпечення аналізу. Інформація, зібрана для аналізу, повинна бути перевірена на доброякісність: перевіряється, наскільки повними є отримані дані, чи правильно вони оформлені; проводиться перевірка отриманих даних по суті. У процесі перевірки визначають, наскільки той чи інший показник відповідає дійсності. Аналіз буде значно менш трудомістким, якщо забезпечена зіставність показників. Аналітична обробка даних — це вже безпосередньо аналіз. Організація обробки даних вимагає відповідного методичного забезпечення, певного рівня підготовки осіб, які займаються аналізом, їх забезпеченості технічними засобами проведення аналізу.

Наукові проблеми істотно різняться за змістом, але в той же час мають багато спільного. Результатами дослідження поряд із якісними показниками завжди є деякі кількісні характеристики. Найчастіше інформація, отримана в процесі дослідження, характеризується неповнотою, суперечливістю та неоднозначністю. Будь-який кількісний опис отриманих даних вимагає математичної обробки. Суперечливість отриманої інформації виявляється негайно, якщо відомі числові характеристики¹⁴. Вибір математичного апарату здійснюється відповідно до таких критеріїв: вирішення задачі має бути не тільки правильним, але й економним за витраченими зусиллями, доступним сучасним обчислювальним засобам, зручним для подальшого використання.

¹⁴Семенюк Э. П. Математизация научного знания и информатика. Вопросы теории / Э. П. Семенюк, В. М. Стасишин // НТИ. Сер. 2. — 1980. — № 1. — С. 1–7 ; Семенюк Э. П. Математизация научного знания и информатика. Прикладные аспекты / Э. П. Семенюк, В. М. Стасишин // НТИ. Сер. 2. — 1980. — № 4. — С. 1–8.

Загальний план дослідження конкретизується в *робочому плані*, що розробляється з метою розвитку плану досліджень з теми. Робочий план являє собою перелік дій, графік проведення досліджень, склад і компетенції виконавців, вартість та очікувані результати робіт на кожному етапі дослідження. Він визначає: етапи, з яких складається загальний обсяг робіт; терміни початку і закінчення робіт за етапами дослідження, графік виконання робіт; розподіл сфер і конкретних об'єктів дослідження за робочими підгрупами і окремими виконавцями; встановлення конкретних завдань і компетенцій керівників робочих підгруп та виконавців; опис проміжних результатів, а також встановлення форми та строків надання замовникові звітних документів; визначення вартості робіт по кожному з етапів дослідження.

Ще нещодавно один і той самий науковий працівник міг одночасно та однаково добре виконувати дослідження (спостереження, експерименти, опитування, експертне оцінювання тощо) та опрацьовувати здобуті нові знання (систематизувати та класифікувати, пояснювати та прогнозувати). Сьогодні суміщати ці види діяльності стає усе складніше. Тому перед керівником конкретного наукового дослідження постає нагальна необхідність сформувати колектив, усі члени якого могли б працювати, як добре відлагоджений механізм, кожна зі складових якого відповідає за свою ділянку роботи.

Проведення дослідження; оброблення, узагальнення й аналіз одержаних результатів. Проведення наукових спостережень, експертне оцінювання тощо; оброблення результатів дослідження, оцінка повноти вирішення завдань дослідження; детальний аналіз отриманих даних відповідно до програми дослідження; визначення принципових шляхів вирішення проблеми дослідження та можливого застосування результатів у теорії та на практиці.

Проведення наукових спостережень, експертне оцінювання тощо. Соціальні об'єкти — емпірично спостережувані об'єкти. У їх дослідженні утруднений та обмежений, а часто й зовсім неможливий лабораторний експеримент у тому вигляді, в якому його застосовують у природознавстві. Тому таким важливим у цьому випадку є *наукове спостереження*, яке є доцільно організованим і вибіркоким процесом, що має певне теоретичне підґрунтя. Спостереження в науковому дослідженні покликане здійснювати три основні функції: забезпечення дослідника тією емпіричною інформацією, яка необхідна для перевірки проблеми та висунутої на її основі гіпотези; перевірка таких гіпотез, концепцій і теорій, яку не можна здійснити за допомогою експерименту; перевірка адекватності та істинності результатів, отриманих у ході дослідження.

Експертне оцінювання — це застосування дослідником певних логічних засобів особистого процесу мислення для отримання нового знання про об'єкт. Необхідно пам'ятати, що *експерт* — кваліфікований спеціаліст із конкретних проблем, що залучається для винесення оцінки з поставленої задачі, а *компетентність експерта* — це його здатність виносити на базі професійних знань, інтуїції та досвіду достовірні судження про об'єкт оцінювання. У той же час треба мати на увазі, що результати експертного оцінювання не слід абсолютизувати, бо вони отримані в умовах неповної інформації, суб'єктивні в своїй основі тощо; це лише допоміжний матеріал при ухваленні рішень.

Складність в отриманні об'єктивного знання у суспільно-гуманітарних науках взагалі та в економіці зокрема пояснюється тим, що одержані результати дослідження певних процесів не завжди можуть бути піддані верифікації безпосередньо: адже особливості самої практики не завжди до кінця зрозумілі, а перевірені прийоми практичної діяльності не можуть бути накладені на предмет дослідження без суттєвих уточнень та обмежень.

Результати спостережень завжди відносяться до порівняно невеликого числа явищ і подій, між тим як наукові твердження зазвичай претендують на універсальність. За допомогою гіпотези ми прагнемо розширити наше знання, екстраполюючи виявлену в результаті дослідження певного обмеженого числа випадків закономірність на все число можливих випадків, і саме так виникають концепції. Після відповідної обробки даних, зібраних у процесі проведення дослідження, вчений прагне зрозуміти і пояснити їх теоретично. Для цього й потрібні гіпотези, як обгрунтоване припущення для попереднього пояснення, але наслідки з такої гіпотези не можуть суперечити фактам, отриманим у результаті дослідження.

Самі факти по можливості мають бути відтворювані та повторювані. По суті справи, відтворюваність явища та його повторюваність говорять про існування закону, як необхідного, істотного, стійкого, повторюваного відношення між явищами в природі і суспільстві. Відтворюваність та повторюваність факту в строго заданих умовах є неодмінною умовою існування науки. Відповідність отриманих результатів дослідження існуючій теорії свідчить про повноту вирішення завдань дослідження.

Емпірична перевірка гіпотез в кінцевому підсумку зводиться до перевірки тих наслідків, які з них випливають, безпосередньо за допомогою одержаних результатів. Якщо передбачення, виведені з гіпотези, узгоджуються з одержаними даними, то кажуть, що гіпотеза підтверджується цими даними. За допомогою досліду ми можемо перевірити лише порівняно невелику кількість випадків. Тому в принципі завжди залишається можливість спростування гіпотези за допомогою нових отриманих даних. Ось чому гіпотези загального характеру ніколи не можна остаточно верифікувати на досвіді. З іншого боку, одного випадку, що не підтверджує гіпотезу, досить, щоб спростувати її в цілому. Якщо при перевірці гіпотези виявиться, що її наслідки будуть суперечити даним досліду, то це, в строгому сенсі слова, не свідчитиме про остаточне спростування вихідної гіпотези.

Цілком можливо, що негативний результат досліду залежить від хибності будь-якого допоміжного припущення, з яким пов'язана вихідна гіпотеза. Все це говорить про те, що процес перевірки, підтвердження чи спростування гіпотез, які входять до складу будь-якої наукової теорії, носить більш складний характер, ніж це здається на перший погляд. Кожна з досить глибоких наукових гіпотез зазвичай пов'язана з цілим рядом допоміжних припущень або гіпотез. Тому негативний результат, що випливає з отриманих даних, може свідчити про хибність не самої вихідної гіпотези, а будь-якого додаткового, допоміжного припущення. Якщо нам вдасться виправити або модифікувати помилкове допоміжне припущення, то дослідження може підтвердити основну гіпотезу.

Перевірка та інтерпретація дослідником отриманих даних — це єдине, що в кінцевому підсумку забезпечує переконливість і теоретико-практичну значущість результатів дослідження. Основи інтерпретації та пояснення закладені в програмі дослідження. Реалізуючи програмні цілі, дослідник перевіряє вихідні гіпотези, ґрунтуючись на отриманих даних, доповнює і уточнює теорію, що є результатом проведеного дослідження, готує матеріали за результатами виконаної роботи (доповіді, публікації тощо).

5 НОРМИ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК

5.1 Визначення, уточнення й затвердження напрямку дослідження

Затвердження напрямку наукового дослідження є результатом аналізу та узагальнення наявних джерел інформації, визначення та уточнення наукової проблеми, вибору об'єкта та виділення предмета дослідження, висунення та формулювання гіпотези.

Таблиця 2

Норми часу на визначення, уточнення й затвердження напрямку дослідження для одного дослідження

Найменування роботи	Одиниця виміру	Група складності		
		I	II	III
		Час на одиницю виміру, люд.-год.		
Проведення підготовчої роботи, складання організаційного плану, T_{11}	Одне дослідження	12,0	18,0	25,0
Огляд джерел інформації, T_{12}		99,0	144,0	198,0
Визначення та конкретизація наукової проблеми, T_{13}		72,0	112,0	147,0
Вибір об'єкта та виділення предмета дослідження, T_{14}		53,0	71,0	82,0
Висунення та формулювання гіпотези, T_{15}		86,0	114,0	152,0

Характеристика груп складності робіт до табл. 2–5:

науково-технічна діяльність, що базується на наукових знаннях, отриманих у результаті наукових досліджень чи практичного досвіду, та

проводиться з метою доведення таких знань до стадії практичного використання (I група);

теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання і використання нових знань для практичних цілей (II група);

теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності організації та розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язків (III група).

5.2 Розроблення програми дослідження

Програма дослідження визначає його цілі та завдання, предмет і умови проведення дослідження, використовувані ресурси, а також очікуваний результат. Програма дослідження є змістом майбутньої діяльності. Розроблення програми передбачає: уточнення цілей і формування завдань дослідження; обґрунтування актуальності роботи на підставі наявних даних; визначення етапів виконання робіт; формулювання основних вимог до досліджуваного об'єкта; розроблення способів реалізації результатів дослідження; визначення переліку документів, що надаються після закінчення етапів роботи, і порядку розгляду та приймання її результатів

Таблиця 3

Норми часу на розроблення програми дослідження для одного дослідження

Найменування роботи	Одиниця виміру	Група складності		
		I	II	III
		Час на одиницю виміру, люд.-год.		
Уточнення цілей і формування завдань дослідження, T_{21}	Одне дослідження	45,0	74,0	109,0
Обґрунтування актуальності роботи на підставі наявних даних, T_{22}		242,0	312,0	447,0
Визначення етапів виконання робіт, T_{23}		23,0	38,0	69,0
Формулювання основних вимог до досліджуваного об'єкта, T_{24}		20,0	27,0	37,0
Розроблення способів реалізації результатів дослідження, T_{25}		68,0	103,0	154,0
Визначення переліку документів, що надаються після закінчення етапів роботи, і порядку розгляду та приймання її результатів, T_{26}		58,0	77,0	115,0

5.3 Розроблення плану дослідження

План дослідження — це організаційні заходи, які необхідно взяти для повної реалізації програми дослідження і розв’язання поставленої проблеми. Розроблення плану дослідження складається зі: збирання, вивчення й аналізу вихідних джерел інформації; розроблення інструкції та підбирання адекватного математичного апарату для оброблення даних дослідження; оформлення та затвердження робочого плану дослідження; формування колективу виконавців і співвиконавців, баз для проведення наукових досліджень тощо.

Таблиця 4

Норми часу на розроблення плану дослідження для одного дослідження

Найменування роботи	Одиниця виміру	Група складності		
		I	II	III
		Час на одиницю виміру, люд.-год.		
Збирання, вивчення й аналіз вихідних джерел інформації, T_{31}	Одне дослідження	94,0	146,0	202,0
Розроблення інструкції для оброблення вихідних даних, отриманих протягом проведення дослідження, T_{32}		27,0	43,0	58,0
Підбирання адекватного математичного апарату для оброблення даних дослідження, T_{33}		54,0	86,0	188,0
Оформлення та затвердження робочого плану дослідження, T_{34}		34,0	45,0	59,0
Формування колективу виконавців, визначення кола співвиконавців, баз для проведення наукових досліджень, опитувань тощо, проведення інструктажів, листування, T_{35}		158,0	220,0	266,01

5.4 Проведення дослідження; оброблення, узагальнення й аналіз одержаних результатів

Виконання цього етапу дослідження полягає в проведенні наукових спостережень, експертному оцінюванні тощо; обробленні результатів дослідження, оцінці повноти вирішення завдань дослідження; детальному аналізі отриманих даних відповідно до програми дослідження; визначенні принципів шляхів вирішення проблеми дослідження та можливого їх застосування в теорії та на практиці

Таблиця 5

Норми часу на проведення дослідження; оброблення, узагальнення й аналіз одержаних результатів для одного дослідження

Найменування роботи	Одиниця виміру	Група складності		
		I	II	III
		Час на одиницю виміру, люд.-год.		
Проведення наукових спостережень, експертне оцінювання тощо, T_{41}	Одне дослідження	635,0	737,0	874,0
Оброблення результатів дослідження, оцінка повноти вирішення завдань дослідження, T_{42}		731,0	958,0	1152,0
Детальний аналіз отриманих даних відповідно до програми дослідження; визначення принципів шляхів вирішення проблеми дослідження та можливого їх застосування в теорії та на практиці, T_{43}		2482,0	3196,0	4080,0

5.5 Підготовка матеріалів за результатами наукової роботи

Таблиця 6

Норми на підготовку матеріалів за результатами наукової роботи для одного авторського аркуша

Найменування роботи	Одиниця виміру	Група складності		
		I	II	III
		Час на одиницю виміру, люд.-год.		
Написання тексту звіту, обговорення його в колективі співвиконавців, доопрацювання за результатами обговорення, T_{51}	Один авторський аркуш	40,0	55,0	70,0
Підготовка й представлення матеріалів за результатами наукової роботи у вигляді публікацій (монографії, статті і т. д.), T_{52}		50,0	60,0	70,0
Доопрацювання матеріалів наукової роботи за зауваженнями та пропозиціями, T_{53}		10,0	20,0	40,0

Характеристика груп складності робіт до табл. 6.

наукові звіти про етапи роботи, доповіді, повідомлення за результатами наукової роботи (I група);

наукові звіти, статті прикладного характеру до практичних і професійних періодичних видань (II група);

монографії, статті теоретичного характеру до збірників наукових праць (III група).

6 МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ЗАГАЛЬНОЇ ТРУДОМІСТКОСТІ ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Й РОЗРОБОК

1. Норма часу на виконання одиниці нормованої роботи (науково-дослідної, науково-методичної і т. д.) визначається за нормативними картами збірника у будь-якій необхідній комбінації видів та елементів робіт, залежно від конкретних особливостей виконаних наукових робіт.

2. Для врахування впливу на норми часу другорядних факторів (зміни в прийнятій програмі, методиці дослідження, внесення різноманітних уточнень і доповнень з об'єктивних причин) визначені за нормативним картами значення норм часу слід помножити на поправочний коефіцієнт $K_{кор}$:

К-ть змін (уточнень, доповнень)	1–3	4–6	7–8	9 і більше
Значення коефіцієнта $K_{кор}$	1,05	1,07	1,09	1,12

3. Річна трудомісткість нормованих робіт $T_{річн.}$ визначається з урахуванням обсягу кожного виду виконаних робіт за формулою:

$$T_{річн.} = \sum_I^n T_o \cdot V_i$$

де $T_{річн.}$ — річна трудомісткість нормованих робіт, *люд-год.*;

T_o — витрати (норма) часу на виконання одиниці типового складу елементу виконаної роботи (одиниця виміру), *люд. год.* — табл. 2–6;

V_i — річний обсяг (кількість одиниць виміру) нормованих робіт.

4. Річна трудомісткість ненормованих робіт $T_{річн.н}$ — витрати часу працівників на відрядження, пов'язані з виконанням покладених на них обов'язків або підвищенням кваліфікації і т. ін., — визначається методом експертних оцінок з урахуванням обсягів виконаних робіт за формулою:

$$T_{річн.н} = \sum_I^n T_n \cdot V_j$$

де $T_{річн.н}$ — річна трудомісткість ненормованих робіт, *люд.-год.*;

T_n — витрати часу на одиницю ненормованої роботи, *люд. год.*;

V_j — річний обсяг ненормованих робіт.

5. Загальна річна трудомісткість наукових робіт визначається за формулою:

$$T_{заг.} = T_{річн.} + T_{річн.н.}$$

6. Чисельність працівників, зайнятих науковими роботами, розраховується за формулою:

$$Ч = \frac{T_{заг.}}{\Phi_{річн.}} \cdot K_n$$

де $Ч$ — чисельність працівників, які зайняті науковими роботами, *чол.*;

$\Phi_{річн.}$ — корисний фонд робочого часу одного працівника за рік, *люд.-год.*;

K_n — коефіцієнт, що враховує заплановані невиходи працівників (відпустки, хвороби тощо), прийнято 1,15.

7 ПРИКЛАД РОЗРАХУНКУ ЗАГАЛЬНОЇ ТРУДОМІСТКОСТІ ВИКОНАННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Вихідні дані

Дослідження комплексне, має прикладний характер, належить до першої групи складності.

Обсяг наукового звіту — 15,0 авторських аркушів.

Обсяг підготовлених та представлених матеріалів за результатами наукової роботи у вигляді публікацій (монографії, статті і т. д.) — 30,0 авторських аркушів.

Обсяг доопрацьованих матеріалів наукової роботи за зауваженнями та пропозиціями — 10,0 авторських аркушів.

Розрахунок трудомісткості робіт за темою

За нормативними картами визначаємо трудомісткість відповідно до виконання завдань.

Визначення, уточнення й затвердження наряду дослідження T_1 :

$$T_1 = T_{11} + T_{12} + T_{13} + T_{14} + T_{15}$$

$$T_1 = 12,0 + 99,0 + 72,0 + 53,0 + 86,0 = 322,0$$

Розроблення програми дослідження T_2 :

$$T_2 = T_{21} + T_{22} + T_{23} + T_{24} + T_{25} + T_{26}$$

$$T_2 = 45,0 + 242,0 + 23,0 + 20,0 + 68,0 + 58,0 = 456,0$$

Розроблення плану дослідження T_3 :

$$T_3 = T_{31} + T_{32} + T_{33} + T_{34} + T_{35}$$

$$T_3 = 94,0 + 27,0 + 54,0 + 34,0 + 158,0 = 367,0$$

Проведення дослідження; оброблення, узагальнення й аналіз одержаних результатів

$$T_4 = T_{41} + T_{42} + T_{43}$$

$$T_4 = 635,0 + 731,0 + 2482,0 = 3848,0$$

Підготовка матеріалів за результатами наукової роботи

$$T_5 = T_{51} + T_{52} + T_{53}$$

$$T_{51} = 40,0 \times 15,0 = 600,0$$

$$T_{52} = 50,0 \times 30,0 = 1500,0$$

$$T_{53} = 10,0 \times 10,0 = 100,0$$

$$T_5 = 600,0 + 1500,0 + 100,0 = 2200,0$$

Загальна трудомісткість дослідження становить:

$$T = T_1 + T_2 + T_3 + T_4 + T_5$$

$$T = 322,0 + 456,0 + 367,0 + 3848,0 + 2200,0 = 7193,0 \text{ люд.-год.}$$

ДОДАТОК Н.
Основні показники медіагалузей країн з найбільшим ВВП
у своєму регіоні

Таблиця Н.1

Країни, на основі показників яких було побудовано аналіз у розділі 5¹⁵

Регіони Світу	Країни дані, по яким аналізувалися
Північноамериканські	Канада і США
Латинська Америка (шість країн)	Мексика, Колумбія, Венесуела, Бразилія і Аргентина
країни Тихоокеанського регіону (дві країни)	Австралія
Азія (з тринадцяти країн)	КНР, Індія, Індонезія, Японія, Південна Корея, Малайзія, Пакистан і Таїланд
Північна Африка та арабські країни, решта країн Африки	Панарабські країни і ПАР
Західна, Північна та Південна Європа (з шістнадцяти країн)	ФРН, Франція, Великобританія, Італія, Іспанія, Швеція, Норвегія і Фінляндія
Центральної та Східної Європи (п'ять країн)	РФ і Польща

Джерело: складено на основі Kolo С. The intricate relationship of the media business and economic development / С. Kolo // Austral Comunicaci3n. — 2015. — Vol. 4, No1. — P. 41–64.

¹⁵Ізраїль і Туреччина були також обрані, оскільки їх економіки найбільш промислово розвинені серед країн Близького Сходу та Південно-Східної Європи

Таблиця Н.2

Основні показники окремих країни, медіагалузі яких аналізуються у розділі 5

Країна (групи країн)	Усереднені дані за період 2001–2015 рр.						
	ВВП, млрд. дол. США	ВНД на душу населення при ПКС, дол. США	Зростання ВВП, %	Співвідношення медіадоходів і ВВП, %	Зростання медіадоходів, %	ІГСП*	ІРЛП**
ФРН	2,824	32,586	0,9	3,0	1,9	16,0	0,882
Великобританія	2,204	33,522	1,6	3,6	0,7	18,5	0,836
Франція	2,161	30,982	1,0	2,7	4,3	20,0	0,853
Італія	1,785	29,615	0,2	2,2	2,9	30,0	0,840
Іспанія	1,146	27,900	1,9	2,6	1,3	20,5	0,846
Швеція	374	34,798	2,3	2,7	4,9	9,0	0,887
Польща	336	14,607	4,2	1,7	4,4	21,0	0,774
Норвегія	314	48,726	1,4	2,6	6,1	9,5	0,922
Фінляндія	201	32,291	1,7	3,7	4,6	10,0	0,848
Туреччина	486	11,939	5,0	0,8	16,8	54,5	0,654
Ізраїль	156	23,840	3,6	1,9	5,1	29,5	0,857
РФ	914	13,511	4,8	1,7	14,2	70,5	0,691
ПАР	233	8,633	3,6	2,7	9,3	27,5	0,592
Панарабські країни	1,334	7,342	5,1	0,6	25,5	70,4	0,663
Японія	4,576	31,325	0,8	3,0	6,1	19,0	0,870
КНР	3,026	4,699	10,7	1,8	15,6	82,0	0,600
Індія	968	2,391	7,8	1,1	12,0	37,5	0,480
Корея	807	23,520	4,2	3,5	4,0	30,0	0,846
Індонезія	369	3,140	5,4	1,1	24,6	52,5	0,550
Таїланд	203	6,702	4,6	2,5	13,4	44,0	0,627

* Індекс глобальної свободи преси,

** Індекс розвитку людського потенціалу.

Закінчення табл. Н.2

Країна (групи країн)	Усереднені дані за період 2001–2015 рр.						
	ВВП, млрд. дол. США	ВНД на душу населення при ПКС, дол. США	Зростання ВВП, %	Співвідношення медіадоходів і ВВП, %	Зростання медіадоходів, %	ІСР	ІРЛП
Малайзія	161	11,944	5,1	1,7	11,8	68,0	0,718
Пакистан	124	2,214	4,5	0,8	15,7	59,0	0,453
Бразилія	1,103	8,683	3,9	2,1	12,3	37,5	0,674
Мексика	890	12,203	2,0	1,1	7,2	50,0	0,724
Аргентина	231	9,257	4,6	2,4	5,5	43,0	0,755
Венесуела	201	10,159	3,1	0,5	5,3	59,5	0,667
Колумбія	169	7,342	4,3	2,8	14,4	60,0	0,663
США	13,092	44,399	1,7	3,1	3,5	17,0	0,98
Канада	1,156	34,304	1,9	2,4	9,2	17,5	0,878
Австралія	727	32,461	3,2	3,2	9,3	16,0	0,926

Джерело: Online Global entertainment and media outlook 2013–2017: A guided tour / PWC (2017). — Retrieved from : <https://www.pwc.com/gx/en/global-entertainment-media-outlook/assets/2013/pwc-global-entertainment-and-media-outlook-2013-2017-a-guided-tour.pdf> (Last accessed: 02.09.2018) ; World Development Indicators 2013 / WBI (2013). — Retrieved from : <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/13191> (Last accessed: 02.09.2018) ; Freedom of the Press 2013. Middle East Volatility amid Global Decline / Freedom House (2013). — Retrieved from : <https://freedomhouse.org/report/freedom-press/freedom-press-2013> (Last accessed: 02.09.2018).

ДОДАТОК О.

**Приклад оцінки ресурсного забезпечення розвитку суб'єкту
інформаційної сфери України**

Таблиця О.1

Порівняння рівнів забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери
фінансовими ресурсами та рівень неузгодженості матриці

w_j	w_1	w_2	w_3
w_1	1	7	9
w_2	1/7	1	3
w_3	1/9	1/3	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати	3,080	0,040	0,069

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.2

Порівняння рівнів забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери
матеріальними ресурсами та рівень неузгодженості матриці

x_j	x_1	x_2	x_3
x_1	1	5	7
x_2	1/5	1	3
x_3	1/7	1/3	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати	3,065	0,032	0,056

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.3

Порівняння рівнів забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери
кадровими ресурсами та рівень неузгодженості матриці

y_j	y_1	y_2	y_3
y_1	1	3	5
y_2	1/3	1	1
y_3	1/5	1	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати обчислень	3,029	0,014	0,025

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.4

Порівняння рівнів забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери
інформаційними ресурсами та рівень неузгодженості матриці

z_j	z_1	z_2	z_3
z_1	1	4	6
z_2	1/4	1	3
z_3	1/6	1/3	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати обчислень	3,053	0,027	0,046

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.5

Порівняння фінансових ресурсів за мінімального рівня забезпечення ними
та рівень неузгодженості матриці

Мінімальний рівень	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
<i>A</i>	1	1/3	1/7
<i>B</i>	3	1	1/5
<i>C</i>	7	5	1
Показник	Індекс узгодженості, <i>CI</i>	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, <i>RI</i>	Коефіцієнт узгодженості матриці, <i>CR</i>
Результати обчислень	3,064	0,032	0,056

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.6

Порівняння фінансових ресурсів за нормального рівня забезпечення ними
та рівень неузгодженості матриці

Нормальний рівень	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
<i>A</i>	1	1/2	1/5
<i>B</i>	2	1	1/3
<i>C</i>	5	3	1
Показник	Індекс узгодженості, <i>CI</i>	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, <i>RI</i>	Коефіцієнт узгодженості матриці, <i>CR</i>
Результати обчислень	3,004	0,002	0,003

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.7

Порівняння фінансових ресурсів за максимального рівня забезпечення ними
та рівень неузгодженості матриці

Максимальний рівень	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
<i>A</i>	1	1/2	1/3
<i>B</i>	2	1	1/2
<i>C</i>	3	2	1
Показник	Індекс узгодженості, <i>CI</i>	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, <i>RI</i>	Коефіцієнт узгодженості матриці, <i>CR</i>
Результати обчислень	3,009	0,005	0,079

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.8

Порівняння матеріальних ресурсів за мінімального рівня забезпечення ними
та рівень неузгодженості матриці

Мінімальний рівень	<i>D</i>	<i>E</i>	<i>F</i>
<i>D</i>	1	1/4	1/8
<i>E</i>	4	1	1/5
<i>F</i>	8	5	1
Показник	Індекс узгодженості, <i>CI</i>	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, <i>RI</i>	Коефіцієнт узгодженості матриці, <i>CR</i>
Результати обчислень	3,094	0,047	0,081

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.9

Порівняння матеріальних ресурсів за нормального рівня забезпечення ними та рівень неузгодженості матриці

Нормальний рівень	<i>D</i>	<i>E</i>	<i>F</i>
<i>D</i>	1	1/3	1/6
<i>E</i>	3	1	1/4
<i>F</i>	6	4	1
Показник	Індекс узгодженості, <i>CI</i>	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, <i>RI</i>	Коефіцієнт узгодженості матриці, <i>CR</i>
Результати обчислень	3,054	0,027	0,046

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.10

Порівняння матеріальних ресурсів за максимального рівня забезпечення ними та рівень неузгодженості матриці

Максимальний рівень	<i>D</i>	<i>E</i>	<i>F</i>
<i>D</i>	1	1/2	1/4
<i>E</i>	2	1	1/3
<i>F</i>	4	3	1
Показник	Індекс узгодженості, <i>CI</i>	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, <i>RI</i>	Коефіцієнт узгодженості матриці, <i>CR</i>
Результати обчислень	3,018	0,009	0,016

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.11

Порівняння кадрових ресурсів за мінімального рівня забезпечення ними
та рівень неузгодженості матриці

Мінімальний рівень	G	H	I
G	1	1/3	1/6
H	3	1	1/5
I	6	5	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати обчислень	3,094	0,047	0,081

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.12

Порівняння кадрових ресурсів за нормального рівня забезпечення ними
та рівень неузгодженості матриці

Нормальний рівень	G	H	I
G	1	1/3	1/5
H	3	1	1/4
I	5	4	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати обчислень	3,086	0,043	0,074

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.13

Порівняння кадрових ресурсів за максимального рівня забезпечення ними
та рівень неузгодженості матриці

Максимальний рівень	G	H	I
G	1	1/2	1/4
H	2	1	1/3
I	4	3	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати обчислень	3,018	0,009	0,016

Джерело: Складено та розраховано автором.

Таблиця О.14

Порівняння інформаційних ресурсів за мінімального рівня забезпечення ними
та рівень неузгодженості матриці

Мінімальний рівень	K	L	M
K	1	5	9
L	1/5	1	5
M	1/9	1/5	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати обчислень	3,117	0,058	0,100

Джерело: складено та розраховано автором.

Таблиця О.15

Порівняння інформаційних ресурсів за нормального рівня забезпечення ними та рівень неузгодженості матриці

Нормальний рівень	K	L	M
K	1	5	7
L	1/5	1	3
M	1/7	1/3	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати обчислень	3,065	0,032	0,056

Джерело: складено та розраховано автором.

Таблиця О.16

Порівняння інформаційних ресурсів за максимального рівня забезпечення ними та рівень неузгодженості матриці

Максимальний рівень	K	L	M
K	1	3	5
L	1/3	1	1
M	1/5	1	1
Показник	Індекс узгодженості, CI	Стохастичний коефіцієнт узгодженості матриці, RI	Коефіцієнт узгодженості матриці, CR
Результати обчислень	3,029	0,014	0,025

Джерело: складено та розраховано автором.

ДОДАТОК П.

Концепція забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України (проект)

Проблема, яка потребує розв'язання

Україна офіційно приєдналася до низки міжнародних рішень щодо сталого розвитку, підписала Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони та прийняла Стратегію сталого розвитку «Україна — 2020». Реалізація цих документів має забезпечити сталий розвиток держави, проведення структурних реформ та, як наслідок, підвищення стандартів життя. Україна має стати державою з сильною економікою та з передовими інноваціями. Для цього, передусім, необхідно відновити макроекономічну стабільність, забезпечити стійке зростання економіки екологічно невиснажливим способом, створити сприятливі умови для ведення господарської діяльності, що природно має відбуватися також через модернізацію національної інформаційної сфери на принципах сталого розвитку та з врахуванням впливу процесів глобалізації в ході зазначених перетворень.

За останні десятиліття досягнуто значний прогрес у царині людського розвитку. Важливе значення для цього мали Декларація тисячоліття та сформульовані у ній цілі розвитку і Порядок денний на період до 2030 р. та наведені у ньому глобальні цілі сталого розвитку, що були ухвалені державами-членами Організації Об'єднаних Націй. Україна перебуває в процесі усе ширшої інтеграції у глобальне світове господарство, котре впливатиме на нас щораз більше, саме тому перед органами державної влади стоїть завдання розробляти та використовувати нові соціальні інноваційні

рішення та економічні важелі, залучаючи відповідні ресурси, забезпечуючи піднесення людського розвитку.

Людський розвиток об'єднує три базових виміри: очікувана тривалість життя при народженні; середня тривалість навчання та очікувана його тривалість; валовий національний продукт на душу населення. Потрібно відзначити, що людський розвиток в Україні, залишається нерівномірним: українське суспільство в найближчі десятиліття буде розділене на три умовні, частини: населення зайняте переважно індустріальними, в тому числі й аграрно-індустріальними видами діяльності; ті, хто займатиметься високотехнологічним бізнесом, що інтегруватиметься у глобальні ланцюги доданої вартості, виконуючи сучасні наукові дослідження на замовлення, займаючись креативною діяльністю та більш вразлива до зовнішніх і внутрішніх потрясінь частина населення, яка втратить роботу внаслідок структурних змін національної економіки та не матиме ресурсів для отримання відповідної освіти й таким чином не працюватиме на конвергенцію першої та другої груп. Саме тому забезпечення вільного доступу усіх громадян до інформаційної продукції з урахуванням потреб найуразливіших верств населення має вирішальне значення для досягнення відповідного рівня людського розвитку в Україні.

Підтверджуючи правомірність та логічну обґрунтованість визначення інформаційної сфери як сфери виробництва і поширення інформаційної продукції, забезпечення способу передавання та поширення даних та інформації, спрямованої діяльності у сфері інформаційних технологій, оброблення даних та інших видів діяльності у сфері інформаційних послуг, необхідно відзначити, що основними суб'єктами реалізації державної інформаційної політики України є центральні органи виконавчої влади, які формують та реалізують державну політику в таких галузях:

освіти і науки, інтелектуальної власності, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, інформатизації, формування і використання націо-

нальних електронних інформаційних ресурсів, створення умов для розвитку інформаційного суспільства, а також у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю навчальних закладів незалежно від їх підпорядкування і форми власності;

культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, а також у сфері формування та реалізації державної політики у сфері кінематографії;

інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства;

телебачення і радіомовлення, інформаційній та видавничій сферах.

Розвиток інформаційної сфери, медіаіндустрій певним чином пов'язаний з станом національної економіки та світового господарства. Зростання доходів громадян призводить, до витрачання ними більших коштів на поліпшення організації свого дозвілля та відпочинку; зростання прибутків суб'єктів господарювання дозволяє їм більше коштів витратити на рекламу в засобах масової комунікації. У свою чергу мас-медіа впливають на суспільну свідомість формуючи її, зокрема щодо прийняття індивідуальних та групових рішень. Таким чином, вони нехай опосередковано, через неформальні інститути впливають на економічні процеси. Окрім того, національна інформаційна сфера та національна економіка одночасно взаємодіють на тлі політичних змін або змін в техніці та технології виробництва. У сучасних умовах особливо важливим є встановлення балансу між можливостями громадян нашої держави споживати інформаційну продукцію та збереженням інформаційного суверенітету країни під впливом зовнішніх загроз. Тому в конкретних умовах нашої країни важливим є стимулювання органами державної влади сталого розвитку інформаційної сфери.

Концепція забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України визначає мету та ключові пріоритети, і завдання, виконання яких спрямоване на реалізацію Концепції.

Мета і строки реалізації Концепції

Метою Концепції є забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери, яка полягає у створенні відповідних умов для стійкого та економічно обґрунтованого зростання виробництва інформаційної продукції, що здатне забезпечити інтереси теперішнього та прийдешнього поколінь за умови забезпечення інформаційної безпеки, яка у свою чергу полягає у забезпеченні доступу громадян у будь-який час до інформаційної продукції, необхідної для всебічного розвитку (за умов дотримання принципів щодо повноти, своєчасності та доступності інформації).

Інтереси громадян в інформаційній сфері полягають у реалізації їх конституційних прав на вільний доступ і використання інформаційної продукції для незабороненої законом діяльності, фізичного та інтелектуального розвитку. Відповідно, інтереси суспільства в інформаційній сфері охоплюють забезпечення інтересів людини і громадянина у цій сфері, продовження демократичного розвитку, досягнення та підтримання суспільної згоди, а інтереси держави — полягають у створенні умов для сталого розвитку інформаційної інфраструктури, забезпеченні конституційних прав і свобод громадян на доступ та використання ними інформаційної продукції з метою підтримання непорушності конституційного ладу, суверенітету та територіальної цілісності України, політичної, економічної та соціальної стабільності в державі.

Реалізація Концепції розрахована на період до 2025 року.

Принципи забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України

Державне регулювання сталого розвитку інформаційної сфери має ґрунтуватися на наступних основних принципах:

знаходження балансу інтересів громадянина, суспільства й держави для забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери передбачає участь громадських організацій і громадян в контролі за діяльністю органів державної влади в інформаційній сфері, перед усім за реалізацією державою прав громадян на задоволення своїх потреб в інформаційній продукції за безумовного врахування потреб найбідніших прошарків населення, що має ґрунтуватися на всебічному аналізі проблем інформаційної сфери та плануванні комплексу таких інструментів, механізмів, програм і заходів, які здатні своєчасно та ефективно розв'язати ту чи іншу проблему інформаційної сфери з урахуванням специфіки конкретного регіону чи громади та потреб населення у відповідній продукції та послугах;

створення правових, організаційних та фінансових умов комплексного регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері, що передбачає виявлення усієї сукупності цих відносин, формування та реалізацію державної політики забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери як невід'ємної складової державної політики розвитку України та узгодження використовуваних для цього регулювання механізмів;

узгодженості дій центральних та місцевих органів державної влади з нормативно-правового забезпечення функціонування суб'єктів інформаційної сфери, що передбачає організацію цієї діяльності на основі пріоритету компетенції центральних органів державної влади в галузі інформаційної безпеки й повноти влади місцевих органів в галузі розвитку й використання регіональних інформаційних і телекомунікаційних систем, мереж зв'язку, регіональних інформаційних ресурсів для забезпечення населення інформаційною продукцією;

розвитку та застосування норм міжнародного права у системі нормативно-правового забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери, що передбачає активну та узгоджену діяльність центральних органів державної влади із їх застосування та активну участь у розробці міжнародних документів, що стосуються сталого розвитку інформаційної сфери.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Реалізація Концепції здійснюватиметься шляхом: забезпечення конституційних прав і свобод людини і громадянина вільно отримувати інформаційну продукцію будь-яким законним способом; гарантування свободи масової інформації та заборони цензури, недопущення обігу інформаційної продукції, що сприяє розпалюванню національної, расової чи релігійної ненависті та ворожнечі.

Проблема може бути розв'язана через реалізацію політики держави з:

інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади шляхом розширення можливості засобів масової комунікації зі своєчасного та максимально повного доведення необхідної інформації до відома громадян; забезпечення накопичення, збереження та ефективного використання вітчизняних інформаційних ресурсів;

розвитку сучасних інформаційних технологій шляхом розвитку та удосконалення вітчизняної індустрії інформаційних послуг і підвищення ефективності використання державних інформаційних ресурсів; розвитку виробництва в Україні сучасних засобів інформатизації, телекомунікації та зв'язку, забезпечення державної підтримки вітчизняним фундаментальним та прикладним розробкам у цій сфері;

захисту інформаційних ресурсів від несанкціонованого доступу шляхом підвищення безпеки інформаційних систем органів державної влади, фінансово-кредитної та банківської сфер, господарської діяльності; інтенсифікації

розвитку вітчизняного виробництва апаратних і програмних засобів захисту інформації та методів контролю за їх ефективністю;

формування єдиних принципів, економічних та інституційних важелів державного регулювання щодо надання бюджетної підтримки і державної допомоги суб'єктам інформаційної сфери для вироблення інформаційної продукції з урахуванням засадничих положень, передбачених євро інтеграційним курсом України.

Завдання, що планується розв'язати в ході реалізації положень концепції

Основним завданням забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України є:

затвердження мінімальних стандартів забезпечення громадян інформаційною продукцією та інформаційними послугами;

реформування фінансового забезпечення системи забезпечення інформаційною продукцією та надання інформаційних послуг;

впровадження політики модернізації наявної інфраструктури для виготовлення інформаційної продукції та надання інформаційних послуг;

створення умов для збереження та формування висококваліфікованого кадрового забезпечення інформаційної сфери;

розроблення системи моніторингу якості інформаційних послуг та оцінки забезпечення населення інформаційною продукцією.

Затвердження мінімальних стандартів забезпечення громадян інформаційною продукцією та інформаційними послугами

Проблема доступності інформаційної продукції та інформаційних послуг вирішуватиметься шляхом затвердження базового набору інформаційної продукції та інформаційних послуг, надання яких має здійснюватися безоплатно.

Такий підхід дозволить забезпечити задоволення потреб громадян в

інформаційній продукції та інформаційних послугах незалежно від їх віку та доходів.

Виконання цього завдання пов'язано з необхідністю визначення на законодавчому рівні:

загальних підходів до забезпечення інформаційною продукцією та надання інформаційних послуг;

переліку, змісту та обсягу інформаційної продукції та інформаційних послуг, що надаються громадянам на безоплатній основі на різних рівнях адміністративно-територіального устрою України;

показників оцінки рівнів забезпечення інформаційною продукцією та критеріїв якості інформаційних послуг;

вимог до ресурсного забезпечення базового набору інформаційної продукції та інформаційних послуг, що надаються громадянам на безоплатній основі.

Реформування фінансового забезпечення системи забезпечення інформаційною продукцією та надання інформаційних послуг

Розв'язання проблем, пов'язаних з утриманням державних і комунальних підприємств і закладів інформаційної сфери та забезпеченням сталого розвитку інформаційної сфери України, потребує удосконалення існуючої моделі фінансування, яка передбачає:

чіткі та прозорі гарантії держави щодо переліку, змісту та обсягу базового набору інформаційної продукції та інформаційних послуг, надання яких має здійснюватися безоплатно;

залучення в інформаційну сферу бюджетних коштів через такі інструменти, як бюджетні програми, субвенції, кошти Державного фонду регіонального розвитку тощо;

створення умов для залучення в інформаційну сферу позабюджетних коштів для створення нових підприємств і закладів.

Впровадження політики модернізації наявної інфраструктури для виготовлення інформаційної продукції та надання інформаційних послуг

Формування ефективної системи забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України передбачає проведення оцінки відповідного потенціалу та визначення механізму його раціонального використання, примноження та створення на його основі нової інформаційної продукції та якісних інформаційних послуг. Зокрема, передбачається:

проведення інвентаризації та оцінки якісного стану наявних державних і комунальних підприємств і закладів інформаційної сфери;

визначення шляхів організації раціонального використання наявної інфраструктури та ресурсного потенціалу інформаційної сфери для задоволення потреб різних груп споживачів, зокрема молоді та малозабезпечених громадян.

Створення умов для збереження та формування висококваліфікованого кадрового забезпечення інформаційної сфери

Розвиток системи забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України передбачає розширення компетентностей та підвищення кваліфікації її працівників. Підтримка та розвиток кадрового потенціалу інформаційної сфери здійснюватиметься шляхом:

підтримки закладів вищої освіти, що готують фахівців відповідних спеціальностей;

розроблення та впровадження короткострокових програм і курсів підвищення кваліфікації працівників інформаційної сфери за різними напрямками;

розроблення та впровадження безоплатних онлайн-курсів підвищення кваліфікації працівників інформаційної сфери за різними напрямками.

Розроблення системи моніторингу якості інформаційних послуг та

оцінки забезпечення населення інформаційною продукцією

Забезпечення доступності інформаційної продукції та інформаційних послуг для громадян, особливо гарантованого державою базового набору інформаційної продукції та інформаційних послуг, надання яких має здійснюватися безоплатно, передбачає впровадження моніторингу та оцінки їх якості, що дозволить оперативно реагувати на виявлені недоліки та своєчасно коригувати державну політику. Зазначене передбачається досягти шляхом:

визначення порядку і методики здійснення моніторингу та оцінки реалізації державної політики щодо забезпечення населення інформаційною продукцією та інформаційними послугами;

проведення щорічного моніторингу та оцінки реалізації державної політики щодо забезпечення населення якісними інформаційною продукцією та інформаційними послугами згідно із затвердженою методикою;

здійснення громадського контролю за дотриманням прав людини у забезпеченні доступу до інформаційної продукції, необхідної для всебічного розвитку.

Реалізація Концепції здійснюватиметься відповідно до плану заходів із зазначенням органів, відповідальних за здійснення конкретних заходів, обсягу фінансових ресурсів і строків виконання, який щороку в разі потреби буде коригуватися за результатами оцінки його виконання.

Очікувані результати

Виконання Концепції дасть змогу забезпечити:

доступ громадян у будь-який час до інформаційної продукції, необхідної для їх всебічного фізичного та інтелектуального розвитку, та незабороненої законом діяльності;

продовження демократичного розвитку держави, досягнення та підтримання суспільної згоди;

конституційні права і свободи громадян на доступ та використання ними інформаційної продукції з метою підтримання непорушності конституційного ладу, суверенітету та територіальної цілісності України, політичної, економічної та соціальної стабільності в державі.

Крім того, за результатами реалізації Концепції очікується:

подальший розвиток та удосконалення інформаційної, зокрема гуманітарної та культурної політики;

спрощення доступу громадян нашої держави до найкращих зразків вітчизняної і світової культурної спадщини;

ширше залучення молоді до реалізації інформаційної політики держави;

підвищення міжнародного авторитету держави.

Обсяг фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів

Реалізація Концепції здійснюється за рахунок та в межах коштів державного та місцевих бюджетів, суб'єктів інформаційної діяльності, коштів міжнародної технічної допомоги, внесків міжнародних організацій та інших джерел, не заборонених законом.

ДОДАТОК Р.

Розрахунки індексу сталого розвитку інформаційної сфери

Таблиця Р.1

Категорії політики, індикатори та параметри економічного виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Вимір	Категорія політики	Індикатор	Позначення параметру	Параметр
Економічний розвиток, <i>Ie</i>	Підприємницька діяльність, <i>Ipd</i>	Базові потреби, <i>Ibp</i>	E1	Валовий внутрішній продукт (у фактичних цінах), млн грн
			E2	Дефлятор ВВП
		Підприємницька активність, <i>Ipa</i>	E3	Чисельність постійного населення, млн осіб
			E4	Кількість суб'єктів господарювання (підприємств та фізичних осіб підприємців), тис. од.
			E5	Кількість зайнятих працівників, тис. осіб
	Інноваційно-кадровий потенціал, <i>Iik</i>	Ринок праці, <i>Ipr</i>	E6	Обсяг реалізованої продукції, млрд. грн
			E7	Зайняте населення у віці 15–70 років, млн осіб
			E8	Середньомісячна номінальна заробітна плата, грн
		Наукова сфера, <i>Iscf</i>	E9	Чисельність населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць, нижчими прожиткового мінімуму, млн. осіб
			E10	Середньорічний розмір прожиткового мінімуму (у середньому на одну особу в місяць), грн
			E11	Кількість організацій, які виконують наукові дослідження й розробки, од.
				Кількість науковців, тис. осіб

Джерело: складено автором на основі узагальнення думок експертів

Таблиця Р.2

Категорії політики, індикатори та параметри соціального виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Вимір	Категорія політики	Індикатор	Позначення параметру	Параметр
Соціальний прогрес, Іс	Загальна середня освіта, Ісо	Заклади загальної середньої освіти, Ізсо	C1	Кількість закладів загальної середньої освіти, од.
			C2	Одержали свідоцтво про здобуття базової загальної середньої освіти, тис. осіб
			C3	Одержали атестат про здобуття повної загальної середньої освіти, тис. осіб
	Вища освіта (заклади вищої освіти), Іво	Коледжі, технікуми, училища, Ікту Університети, академії, інститути, Іуаі	C4	Кількість коледжів, технікумів, училищ, од.
			C5	Кількість осіб випущених із коледжів, технікумів, училищ, тис. осіб
			C6	Кількість університетів, академій, інститутів, од.
			C7	Кількість осіб, випущених із університетів, академій, інститутів, тис. осіб
			C8	Кількість аспірантів, осіб
	Культура та мистецтво, Ікм	Театри, Ітеа Концертні зали, Ікза Музеї, Імуз Бібліотеки, Ібіб Кінотеатри, Ікін Клуби, Іклу	C9	Кількість докторантів, осіб
			C10	Кількість театрів, од.
			C11	Кількість відвідувань театрів за рік, млн.
			C12	Кількість концертних організацій, од.
			C13	Кількість слухачів на концертах за рік, млн.
			C14	Кількість музеїв, од.
			C15	Кількість відвідувань музеїв за рік, млн.
			C16	Кількість бібліотек, тис.
			C17	Бібліотечний фонд, млн. прим.
	C18	Кількість демонстрацій фільмів, тис.		
	C19	Кількість глядачів на сеансах в кінотеатрах за рік, млн.		
	C20	Кількість клубних закладів, тис.		
	C21	Кількість місць в клубних закладах, млн.		

Джерело: складено автором на основі узагальнення думок експертів

Категорії політики, індикатори та параметри виробничого виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Вимір	Категорія політики	Індикатор	Позначення параметру	Параметр	
Виробництво інформаційної продукції, <i>Iv</i>	Аудіовізуальні мистецтва, <i>Iam</i>	Видавничо-поліграфічна діяльність, <i>Ivnd</i>	B1	Кількість підприємств, що займаються поліграфічною діяльністю, тиражуванням записаної інформації, од.	
			B2	Кількість зайнятих працівників на підприємствах, що займаються поліграфічною діяльністю, тиражуванням записаної інформації, тис. осіб	
			B3	Кількість підприємств, що займаються видавничою діяльністю, од.	
			B4	Кількість зайнятих працівників на підприємствах, що займаються видавничою діяльністю, тис. осіб	
			B5	Кількість видань (книжок і брошур), од.	
			B6	Кількість періодичних і продовжуваних видань (крім газет), од.	
			B7	Кількість газет, од.	
		Діяльність у сфері радіо та телевізійного мовлення, виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів, од.	радіо та телевізійного мовлення, виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів, од.	B8	Кількість підприємств, що займаються виробництвом кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів, од.
				B9	Кількість зайнятих працівників на підприємствах, що займаються виробництвом кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів, тис. осіб
				B10	Кількість підприємств, що займаються діяльністю у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення, од.
				B11	Кількість зайнятих працівників на підприємствах, що займаються діяльністю у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення, тис. осіб
				B12	Середньодобовий обсяг телемовлення, год.
				B13	Середньодобовий обсяг радіомовлення, год.

Джерело: складено автором на основі узагальнення думок експертів

Закінчення табл. Р.4

Вимір	Категорія політики	Індикатор	Позначення параметру	Параметр	
Виробництво інформаційної продукції, <i>Iv</i>	Цифрова продукція та пов'язані із нею послуги, <i>Icp</i>	Телекомунікації (електрозв'язок), <i>Iтел</i>	B14	Кількість підприємств, що займаються наданням телекомунікаційних послуг, од.	
			B15	Кількість зайнятих працівників на підприємствах, що займаються наданням телекомунікаційних послуг, тис. осіб	
				B16	Абоненти мережі Інтернет, тис. осіб
		Надання інформаційних послуг, <i>Iинф</i>	B17	Кількість підприємств, що займаються комп'ютерним програмуванням, консультуванням і пов'язаною з цим діяльністю, од.	
	B18		Кількість зайнятих працівників на підприємствах, що займаються комп'ютерним програмуванням, консультуванням і пов'язаною з цим діяльністю, тис. осіб		
	B19		Кількість підприємств, що займаються наданням інформаційних послуг, од.		
B20	Кількість зайнятих працівників на підприємствах, що займаються наданням інформаційних послуг, тис. осіб				

Джерело: складено автором на основі узагальнення думок експертів

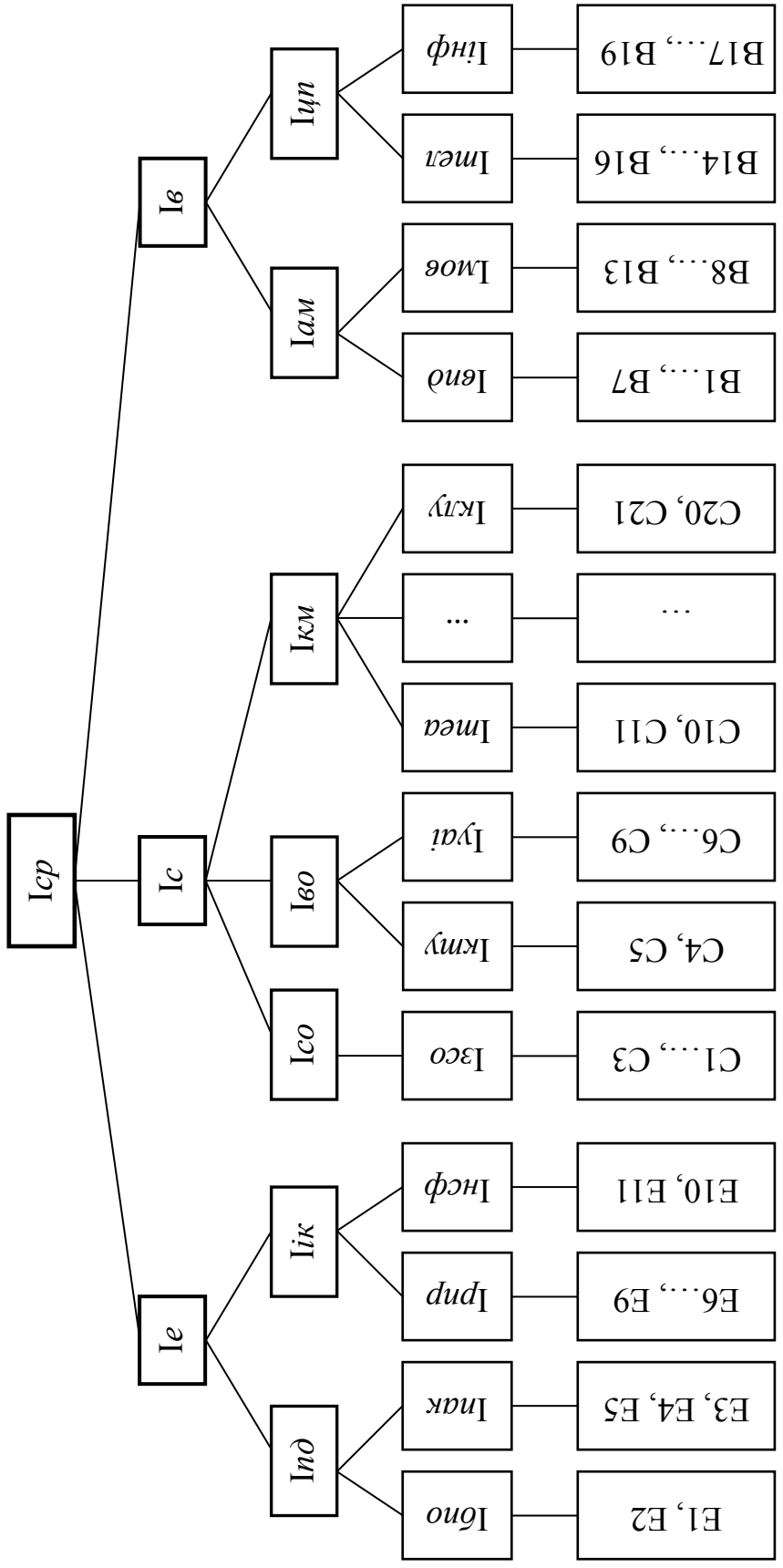

Рис. Р.1. Структурні складові індексу сталого розвитку інформаційної сфери Isp

Джерело: складено автором

Таблиця Р.5

Параметри економічного виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Позначення параметру	Рік															
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
E1	225,8	267,3	345,1	441,4	544,1	720,7	948,0	913,3	1082,6	1302,1	1411,2	1454,9	1586,9	1979,4	2385,4	2983,9
E2	48,2	47,8	47,4	47,1	46,7	46,5	46,2	46,0	45,8	45,6	45,4	45,2	42,7	42,6	42,6	42,4
E3	889,3	935,6	981,0	1023,4	1070,7	1133,2	1187,0	1228,9	2183,9	1701,6	1600,1	1722,1	1932,1	1974,4	1865,6	1805,1
E4	14793,5	14323,5	14041,2	14005,3	14069,2	12926,5	13040,0	12573,8	10772,7	10164,5	10198,8	9965,1	9008,3	8475,0	8244,0	8271,3
E5	931,5	1095,9	1405,1	1514,5	2020,3	2571,5	3224,0	2941,7	3596,6	4202,4	4563,8	4437,3	4609,0	5530,7	6877,1	8467,0
E6	20,1	20,2	20,3	20,7	20,7	20,9	21,0	20,2	20,3	20,3	20,3	20,4	18,1	16,4	16,3	16,1
E7	376,0	462,0	590,0	806,0	1041,0	1351,0	1806,0	1906,0	2239,0	2633,0	3026,0	3265,0	3480,0	4195,0	5183,0	7104,0
E8	38,5	31,1	23,1	13,0	9,7	5,7	3,2	2,6	3,6	3,2	3,8	3,5	3,2	2,5	1,5	0,9
E9	342,0	342,0	362,2	423,0	463,0	518,5	607,5	638,5	843,2	914,1	1042,4	1113,7	1176,0	1227,3	1388,1	1603,7
E10	1477,0	1487,0	1505,0	1510,0	1452,0	1404,0	1378,0	1340,0	1303,0	1255,0	1208,0	1143,0	999,0	978,0	972,0	963,0
E11	107,4	104,8	106,6	105,5	100,2	96,8	94,1	92,4	89,5	85,0	82,0	77,8	69,4	63,9	63,7	59,4

Джерело: Складено автором на основі даних Державної служби статистики України

Таблиця Р.6

Параметри соціального виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Позначення параметру	Рік																				
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017					
C1	22,1	22,9	21,7	21,6	21,4	21,2	21,0	20,6	20,3	19,9	19,7	19,3	17,6	17,3	16,9	16,2					
C2	724,0	720,0	675,0	649,0	595,0	561,0	546,0	317,0	566,0	480,0	441,0	411,0	339,0	336,0	329,0	329,0					
C3	508,0	526,0	519,0	515,0	485,0	467,0	427,0	391,0	364,0	215,0	329,0	304,0	247,0	229,0	211,0	203,0					
C4	667,0	670,0	619,0	606,0	570,0	553,0	528,0	511,0	505,0	501,0	489,0	478,0	387,0	371,0	370,0	372,0					
C5	155,5	162,8	148,2	142,7	137,9	134,3	118,1	114,1	111,0	96,7	92,2	91,2	79,1	73,4	68,0	61,2					
C6	330,0	339,0	347,0	345,0	350,0	351,0	353,0	350,0	349,0	345,0	334,0	325,0	277,0	288,0	287,0	289,0					
C7	356,7	416,6	316,2	372,4	413,6	468,4	505,2	527,3	543,7	529,8	520,7	485,1	405,4	374,0	318,7	359,9					
C8	25288,0	27106,0	28412,0	29866,0	31293,0	32497,0	33344,0	34115,0	34653,0	34192,0	33640,0	31482,0	27622,0	28487,0	25963,0	24786,0					
C9	1166,0	1220,0	1271,0	1315,0	1373,0	1418,0	1476,0	1463,0	1561,0	1631,0	1814,0	1831,0	1759,0	1821,0	1792,0	1646,0					
C10	131,0	135,0	133,0	135,0	137,0	138,0	138,0	136,0	140,0	133,0	132,0	133,0	113,0	113,0	112,0	113,0					
C11	6,2	6,1	6,0	6,2	6,3	6,6	7,0	6,2	6,6	6,7	6,7	6,9	5,4	5,6	5,8	6,2					
C12	67,0	71,0	77,0	78,0	81,0	79,0	77,0	77,0	83,0	82,0	88,0	85,0	73,0	73,0	76,0	76,0					
C13	6,6	4,0	4,9	4,4	4,1	4,2	4,0	3,8	4,2	4,1	4,6	4,9	2,4	2,5	2,6	2,8					
C14	376,0	394,0	422,0	437,0	445,0	458,0	478,0	499,0	546,0	570,0	592,0	608,0	543,0	564,0	576,0	574,0					
C15	17,5	17,6	18,5	18,9	20,2	21,1	21,9	20,8	21,7	21,8	22,4	22,3	14,2	15,1	15,8	16,4					
C16	20,4	20,3	20,0	19,8	19,8	20,8	20,6	20,1	19,5	19,3	19,2	19,1	16,9	17,3	17,0	16,8					
C17	339,0	336,0	333,0	330,0	324,0	345,0	352,0	338,0	326,0	318,0	315,0	311,0	258,0	266,0	255,0	236,0					
C18	5,3	4,1	3,6	3,3	3,2	3,0	2,4	2,2	2,2	2,2	1,7	1,6	1,3	1,1	1,1	1,1					
C19	9,0	10,0	10,0	10,0	12,0	18,0	11,0	11,0	9,0	15,0	16,0	14,0	11,0	11,0	11,0	11,0					
C20	19,9	19,6	19,4	19,1	19,0	18,9	18,8	18,7	18,6	18,5	18,5	18,5	16,8	17,2	17,1	17,1					
C21	5,2	5,1	5,1	5,0	4,9	4,8	4,8	4,8	4,7	4,7	4,7	4,7	4,2	4,3	4,2	4,2					

Джерело: Складено автором на основі даних Державної служби статистики України

Таблиця Р.7

Параметри виробничого виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Позначення параметру	Рік																			
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
B1	2676,0	2793,0	2880,0	3027,0	3045,0	3042,0	2921,0	2973,0	1892,0	1770,0	1671,0	1978,0	1810,0	1783,0	1568,0	1657,0				
B2	32,0	31,5	35,0	36,8	43,7	44,3	42,9	37,5	21,0	22,4	23,5	25,7	23,4	19,9	18,9	18,9				
B3	2440,0	2746,0	2854,0	2926,0	2889,0	2928,0	2760,0	2899,0	3865,0	4154,0	3822,0	3929,0	3406,0	3276,0	2685,0	2807,0				
B4	32,5	32,2	36,6	37,7	26,8	26,2	25,8	24,4	29,3	28,9	28,4	26,4	25,6	21,8	19,6	18,5				
B5	12444,0	13805,0	14790,0	15720,0	15867,0	17987,0	24040,0	22491,0	22557,0	22826,0	26036,0	26323,0	21796,0	19958,0	21330,0	22047,0				
B6	1923,0	2246,0	2385,0	2182,0	2301,0	2420,0	2422,0	2515,0	2822,0	2886,0	2945,0	3259,0	3121,0	2847,0	2617,0	2692,0				
B7	3045,0	2891,0	3014,0	2974,0	2918,0	2885,0	2647,0	2499,0	2347,0	2266,0	2343,0	2270,0	2129,0	1846,0	1656,0	1666,0				
B8	1289,0	1298,0	1395,0	1457,0	1462,0	1485,0	1364,0	1402,0	929,0	1128,0	956,0	1086,0	956,0	921,0	765,0	835,0				
B9	16,8	31,4	16,1	16,8	15,0	17,4	16,0	15,6	19,0	20,3	11,2	12,2	10,8	9,2	11,6	11,1				
B10	961,0	1069,0	1194,0	1305,0	1351,0	1435,0	1360,0	1427,0	1105,0	1108,0	1066,0	1179,0	1022,0	1018,0	902,0	931,0				
B11	13,5	14,2	14,9	16,5	18,0	19,6	18,0	17,2	12,0	13,3	18,0	17,8	14,9	15,4	15,0	20,6				
B12	237,7	240,7	271,1	313,7	455,8	519,1	541,2	490,5	443,8	417,2	1078,5	1081,6	1127,6	1131,6	1142,5	1151,7				
B13	344,0	349,6	345,5	364,9	399,1	433,0	435,5	386,5	361,8	355,4	376,2	354,5	364,8	379,3	386,9	392,1				
B14	1278,0	1386,0	1512,0	1610,0	1809,0	1926,0	1810,0	1849,0	1856,0	1964,0	1824,0	1954,0	1694,0	1792,0	1716,0	1877,0				
B15	153,4	152,9	151,6	156,0	161,3	155,3	145,7	128,1	121,6	112,8	104,1	98,6	87,9	69,5	61,9	55,0				
B16	164,9	334,7	482,7	711,5	957,0	1374,6	1905,1	2797,1	3661,2	4178,0	5063,4	5957,4	5892,3	6089,9	6844,3	7355,8				
B17	2150,0	2291,0	2509,0	2857,0	3037,0	3191,0	3175,0	3414,0	2990,0	3567,0	3842,0	4541,0	4194,0	4458,0	3996,0	4669,0				
B18	21,2	15,8	18,4	21,1	22,1	24,6	25,5	24,2	23,7	29,0	34,4	36,1	34,0	32,3	32,1	33,3				
B19	2148,0	2427,0	2993,0	3695,0	3641,0	4283,0	4101,0	4529,0	2006,0	2133,0	1938,0	2196,0	2047,0	2152,0	1868,0	2294,0				
B20	20,1	23,6	27,5	34,5	32,0	36,0	34,6	32,4	18,1	16,6	18,3	22,8	19,2	18,2	16,9	20,5				

Джерело: Складено автором на основі даних Державної служби статистики України

Таблиця Р.8

Нормалізація параметрів економічного виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Позначення параметру	Рік															
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
E1	0,0000	0,0150	0,0433	0,0782	0,1154	0,1794	0,2618	0,2493	0,3106	0,3902	0,4298	0,4456	0,4935	0,6358	0,7830	1,0000
E2	1,0000	0,9310	0,8621	0,8103	0,7414	0,7069	0,6552	0,6207	0,5862	0,5517	0,5172	0,4828	0,0517	0,0345	0,0345	0,0000
E3	0,8163	0,8367	0,8571	0,9388	0,9388	0,9796	1,0000	0,8367	0,8571	0,8571	0,8571	0,8776	0,4082	0,0612	0,0408	0,0000
E4	0,0000	0,0128	0,0318	0,0639	0,0988	0,1449	0,2125	0,2274	0,2769	0,3355	0,3939	0,4294	0,4614	0,5676	0,7145	1,0000
E5	0,0000	0,1968	0,4096	0,6782	0,7660	0,8723	0,9388	0,9548	0,9282	0,9388	0,9229	0,9309	0,9388	0,9574	0,9840	1,0000
E6	0,0000	0,0000	0,0160	0,0642	0,0959	0,1399	0,2104	0,2350	0,3972	0,4534	0,5551	0,6116	0,6610	0,7017	0,8291	1,0000
E7	0,0000	0,0358	0,0708	0,1036	0,1401	0,1884	0,2300	0,2623	1,0000	0,6275	0,5490	0,6433	0,8055	0,8382	0,7541	0,7074
E8	0,0000	0,0718	0,1149	0,1203	0,1106	0,2851	0,2677	0,3389	0,6139	0,7068	0,7015	0,7372	0,8833	0,9647	1,0000	0,9958
E9	0,0000	0,0218	0,0628	0,0774	0,1445	0,2176	0,3042	0,2668	0,3537	0,4341	0,4820	0,4652	0,4880	0,6103	0,7890	1,0000
E10	0,9397	0,9580	0,9909	1,0000	0,8940	0,8062	0,7587	0,6892	0,6216	0,5338	0,4479	0,3291	0,0658	0,0274	0,0165	0,0000
E11	1,0000	0,9458	0,9833	0,9604	0,8500	0,7792	0,7229	0,6875	0,6271	0,5333	0,4708	0,3833	0,2083	0,0938	0,0896	0,0000

Джерело: Розраховано автором

Таблиця Р.9

Нормалізація параметрів соціального виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Позначення параметру	Рік																				
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017					
C1	0,8806	1,0000	0,8209	0,8060	0,7761	0,7463	0,7164	0,6567	0,6119	0,5522	0,5224	0,4627	0,2090	0,1642	0,1045	0,0000					
C2	1,0000	0,9902	0,8796	0,8157	0,6830	0,5995	0,5627	0,0000	0,6118	0,4005	0,3047	0,2310	0,0541	0,0467	0,0295	0,0295					
C3	0,9443	1,0000	0,9783	0,9659	0,8731	0,8173	0,6935	0,5820	0,4985	0,0372	0,3901	0,3127	0,1362	0,0805	0,0248	0,0000					
C4	0,9900	1,0000	0,8300	0,7867	0,6667	0,6100	0,5267	0,4700	0,4500	0,4367	0,3967	0,3600	0,0567	0,0033	0,0000	0,0067					
C5	0,9281	1,0000	0,8563	0,8022	0,7549	0,7195	0,5600	0,5207	0,4902	0,3494	0,3051	0,2953	0,1762	0,1201	0,0669	0,0000					
C6	0,6974	0,8158	0,9211	0,8947	0,9605	0,9737	1,0000	0,9605	0,9474	0,8947	0,7500	0,6316	0,0000	0,1447	0,1316	0,1579					
C7	0,1780	0,4413	0,0000	0,2470	0,4281	0,6690	0,8308	0,9279	1,0000	0,9389	0,8989	0,7424	0,3921	0,2541	0,0110	0,1921					
C8	0,0509	0,2351	0,3675	0,5148	0,6595	0,7815	0,8673	0,9455	1,0000	0,9533	0,8973	0,6786	0,2874	0,3751	0,1193	0,0000					
C9	0,0000	0,0812	0,1579	0,2241	0,3113	0,3789	0,4662	0,4466	0,5940	0,6992	0,9744	1,0000	0,8917	0,9850	0,9414	0,7218					
C10	0,6786	0,8214	0,7500	0,8214	0,8929	0,9286	0,9286	0,8571	1,0000	0,7500	0,7143	0,7500	0,0357	0,0357	0,0000	0,0357					
C11	0,5000	0,4375	0,3750	0,5000	0,5625	0,7500	1,0000	0,5000	0,7500	0,8125	0,8125	0,9375	0,0000	0,1250	0,2500	0,5000					
C12	0,0000	0,1905	0,4762	0,5238	0,6667	0,5714	0,4762	0,4762	0,7619	0,7143	1,0000	0,8571	0,2857	0,2857	0,4286	0,4286					
C13	1,0000	0,3810	0,5952	0,4762	0,4048	0,4286	0,3810	0,3333	0,4286	0,4048	0,5238	0,5952	0,0000	0,0238	0,0476	0,0952					
C14	0,0000	0,0776	0,1983	0,2629	0,2974	0,3534	0,4397	0,5302	0,7328	0,8362	0,9310	1,0000	0,7198	0,8103	0,8621	0,8534					
C15	0,4024	0,4146	0,5244	0,5732	0,7317	0,8415	0,9390	0,8049	0,9146	0,9268	1,0000	0,9878	0,0000	0,1098	0,1951	0,2683					
C16	0,9000	0,8750	0,8000	0,7500	0,7500	1,0000	0,9500	0,8250	0,6750	0,6250	0,6000	0,5750	0,0250	0,1250	0,0500	0,0000					
C17	0,8879	0,8621	0,8362	0,8103	0,7586	0,9397	1,0000	0,8793	0,7759	0,7069	0,6810	0,6466	0,1897	0,2586	0,1638	0,0000					
C18	1,0000	0,7143	0,5952	0,5238	0,5000	0,4524	0,3095	0,2619	0,2619	0,2619	0,1429	0,1190	0,0476	0,0000	0,0000	0,0000					
C19	0,0000	0,1111	0,1111	0,1111	0,3333	1,0000	0,2222	0,2222	0,0000	0,6667	0,7778	0,5556	0,2222	0,2222	0,2222	0,2222					
C20	1,0000	0,9032	0,8387	0,7419	0,7097	0,6774	0,6452	0,6129	0,5806	0,5484	0,5484	0,5484	0,0000	0,1290	0,0968	0,0968					
C21	1,0000	0,9000	0,9000	0,8000	0,7000	0,6000	0,6000	0,6000	0,5000	0,5000	0,5000	0,5000	0,0000	0,1000	0,0000	0,0000					

Джерело: Розраховано авторами

Таблиця Р.10

Нормалізація параметрів виробничого виміру сталого розвитку інформаційної сфери України

Позначення параметру	Рік																			
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
B1	0,7502	0,8294	0,8883	0,9878	1,0000	0,9980	0,9160	0,9513	0,2194	0,1368	0,0697	0,2776	0,1638	0,1456	0,0000	0,0603				
B2	0,5157	0,4961	0,6339	0,7047	0,9764	1,0000	0,9449	0,7323	0,0827	0,1378	0,1811	0,2677	0,1772	0,0394	0,0000	0,0000				
B3	0,0000	0,1785	0,2415	0,2835	0,2620	0,2847	0,1867	0,2678	0,8314	1,0000	0,8063	0,8687	0,5636	0,4877	0,1429	0,2141				
B4	0,7292	0,7135	0,9427	1,0000	0,4323	0,4010	0,3802	0,3073	0,5625	0,5417	0,5156	0,4115	0,3698	0,1719	0,0573	0,0000				
B5	0,0000	0,0981	0,1690	0,2360	0,2466	0,3994	0,8355	0,7239	0,7287	0,7480	0,9793	1,0000	0,6738	0,5414	0,6402	0,6919				
B6	0,0000	0,2418	0,3458	0,1939	0,2829	0,3720	0,3735	0,4431	0,6729	0,7208	0,7650	1,0000	0,8967	0,6916	0,5195	0,5756				
B7	1,0000	0,8891	0,9777	0,9489	0,9086	0,8848	0,7135	0,6069	0,4975	0,4392	0,4946	0,4420	0,3405	0,1368	0,0000	0,0072				
B8	0,7278	0,7403	0,8750	0,9611	0,9681	1,0000	0,8319	0,8847	0,2278	0,5042	0,2653	0,4458	0,2653	0,2167	0,0000	0,0972				
B9	0,3423	1,0000	0,3108	0,3423	0,2613	0,3694	0,3063	0,2883	0,4414	0,5000	0,0901	0,1351	0,0721	0,0000	0,1081	0,0856				
B10	0,1107	0,3133	0,5478	0,7561	0,8424	1,0000	0,8593	0,9850	0,3809	0,3865	0,3077	0,5197	0,2251	0,2176	0,0000	0,0544				
B11	0,1744	0,2558	0,3372	0,5233	0,6977	0,8837	0,6977	0,6047	0,0000	0,1512	0,6977	0,6744	0,3372	0,3953	0,3488	1,0000				
B12	1,0000	0,9967	0,9635	0,9168	0,7614	0,6921	0,6679	0,7234	0,7745	0,8036	0,0801	0,0767	0,0264	0,0220	0,0101	0,0000				
B13	1,0000	0,9388	0,9836	0,7716	0,3978	0,0273	0,0000	0,5355	0,8055	0,8754	0,6481	0,8852	0,7727	0,6142	0,5311	0,4743				
B14	0,0000	0,1574	0,3411	0,4840	0,7741	0,9446	0,7755	0,8324	0,8426	1,0000	0,7959	0,9854	0,6064	0,7493	0,6385	0,8732				
B15	0,9257	0,9210	0,9087	0,9501	1,0000	0,9436	0,8532	0,6877	0,6265	0,5437	0,4619	0,4102	0,3095	0,1364	0,0649	0,0000				
B16	0,0000	0,0236	0,0442	0,0760	0,1102	0,1682	0,2420	0,3660	0,4862	0,5581	0,6812	0,8055	0,7965	0,8240	0,9289	1,0000				
B17	0,0000	0,0560	0,1425	0,2807	0,3521	0,4133	0,4069	0,5018	0,3335	0,5625	0,6717	0,9492	0,8114	0,9162	0,7328	1,0000				
B18	0,2660	0,0000	0,1281	0,2611	0,3103	0,4335	0,4778	0,4138	0,3892	0,6502	0,9163	1,0000	0,8966	0,8128	0,8030	0,8621				
B19	0,1052	0,2101	0,4228	0,6866	0,6663	0,9076	0,8392	1,0000	0,0519	0,0996	0,0263	0,1233	0,0673	0,1067	0,0000	0,1601				
B20	0,1804	0,3608	0,5619	0,9227	0,7938	1,0000	0,9278	0,8144	0,0773	0,0000	0,0876	0,3196	0,1340	0,0825	0,0155	0,2010				

Джерело: Розраховано автором

Таблиця Р.11

Індикатори економічного виміру сталого
розвитку інформаційної сфери

Вимір	Економічний розвиток			
	Підприємницька діяльність		Інноваційно-кадровий потенціал	
Рік / Індиктор	<i>I_{бпо}</i>	<i>I_{пак}</i>	<i>I_{рпр}</i>	<i>I_{нсф}</i>
2002	0,5000	0,2721	0,0000	0,9698
2003	0,4730	0,3488	0,0323	0,9519
2004	0,4527	0,4328	0,0661	0,9871
2005	0,4443	0,5603	0,0914	0,9802
2006	0,4284	0,6012	0,1228	0,8720
2007	0,4432	0,6656	0,2077	0,7927
2008	0,4585	0,7171	0,2531	0,7408
2009	0,4350	0,6730	0,2757	0,6884
2010	0,4484	0,6874	0,5912	0,6243
2011	0,4710	0,7105	0,5554	0,5336
2012	0,4735	0,7246	0,5719	0,4594
2013	0,4642	0,7459	0,6143	0,3562
2014	0,2726	0,6028	0,7095	0,1371
2015	0,3351	0,5288	0,7787	0,0606
2016	0,4087	0,5798	0,8431	0,0530
2017	0,5000	0,6667	0,9258	0,0000

Джерело: Розраховано автором

Таблиця Р.12

Індикатори соціального виміру сталого розвитку інформаційної сфери

Вимір	Соціальний прогрес										
	Середня освіта	Вища освіта			Культура та мистецтво						
		Ізо	Ікту	Іуаі	Ітеа	Ікза	Імуз	Ібіб	Ікін	Іклу	
Рік / Індиктор											
2002	0,9416	0,9591	0,2316	0,5893	0,5000	0,2012	0,8940	0,5000	1,0000		
2003	0,9967	1,0000	0,3934	0,6295	0,2857	0,2461	0,8685	0,4127	0,9016		
2004	0,8929	0,8431	0,3616	0,5625	0,5357	0,3613	0,8181	0,3532	0,8694		
2005	0,8625	0,7944	0,4702	0,6607	0,5000	0,4181	0,7802	0,3175	0,7710		
2006	0,7774	0,7108	0,5899	0,7277	0,5357	0,5146	0,7543	0,4167	0,7048		
2007	0,7210	0,6647	0,7008	0,8393	0,5000	0,5975	0,9698	0,7262	0,6387		
2008	0,6575	0,5434	0,7911	0,9643	0,4286	0,6893	0,9750	0,2659	0,6226		
2009	0,4129	0,4953	0,8201	0,6786	0,4048	0,6675	0,8522	0,2421	0,6065		
2010	0,5741	0,4701	0,8853	0,8750	0,5952	0,8237	0,7254	0,1310	0,5403		
2011	0,3300	0,3930	0,8715	0,7813	0,5595	0,8815	0,6659	0,4643	0,5242		
2012	0,4057	0,3509	0,8802	0,7634	0,7619	0,9655	0,6405	0,4603	0,5242		
2013	0,3354	0,3276	0,7632	0,8438	0,7262	0,9939	0,6108	0,3373	0,5242		
2014	0,1331	0,1164	0,3928	0,0179	0,1429	0,3599	0,1073	0,1349	0,0000		
2015	0,0971	0,0617	0,4397	0,0804	0,1548	0,4601	0,1918	0,1111	0,1145		
2016	0,0529	0,0335	0,3008	0,1250	0,2381	0,5286	0,1069	0,1111	0,0484		
2017	0,0098	0,0033	0,2679	0,2679	0,2619	0,5609	0,0000	0,1111	0,0484		

Джерело: Розраховано автором

Таблиця Р.13

Індикатори виробничого виміру сталого розвитку
інформаційної сфери

Вимір	Виробництво інформаційної продукції			
Категорія політики	Аудіовізуальні мистецтва		Цифрова продукція	
Рік / Індиктор	<i>Iвпд</i>	<i>Iмов</i>	<i>Iтел</i>	<i>Iінф</i>
2002	0,4279	0,5592	0,3086	0,1379
2003	0,4924	0,7075	0,3673	0,1567
2004	0,5998	0,6697	0,4314	0,3138
2005	0,6221	0,7119	0,5034	0,5378
2006	0,5870	0,6548	0,6281	0,5306
2007	0,6200	0,6621	0,6855	0,6886
2008	0,6215	0,5605	0,6236	0,6629
2009	0,5761	0,6703	0,6287	0,6825
2010	0,5136	0,4383	0,6518	0,2130
2011	0,5320	0,5368	0,7006	0,3281
2012	0,5445	0,3482	0,6463	0,4255
2013	0,6096	0,4562	0,7337	0,5980
2014	0,4551	0,2831	0,5708	0,4773
2015	0,3163	0,2443	0,5699	0,4796
2016	0,1943	0,1664	0,5441	0,3878
2017	0,2213	0,2853	0,6244	0,5558

Джерело: Розраховано автором

Таблиця Р.14

Категорій політики вимірів сталого розвитку інформаційної сфери

Рік	Виміри сталого розвитку										
	Економічний розвиток					Соціальний прогрес					Виробництво інформаційної продукції
	Категорія політики										
	Інд	Іік	Ісо	Іво	Ікм	Іам	Іцп				
2002	0,3861	0,4849	0,9416	0,5953	0,6141	0,4935	0,2232				
2003	0,4109	0,4921	0,9967	0,6967	0,5574	0,5999	0,2620				
2004	0,4428	0,5266	0,8929	0,6024	0,5834	0,6347	0,3726				
2005	0,5023	0,5358	0,8625	0,6323	0,5746	0,6670	0,5206				
2006	0,5148	0,4974	0,7774	0,6503	0,6090	0,6209	0,5794				
2007	0,5544	0,5002	0,7210	0,6828	0,7119	0,6410	0,6870				
2008	0,5878	0,4969	0,6575	0,6672	0,6576	0,5910	0,6433				
2009	0,5540	0,4821	0,4129	0,6577	0,5753	0,6232	0,6556				
2010	0,5679	0,6078	0,5741	0,6777	0,6151	0,4760	0,4324				
2011	0,5907	0,5445	0,3300	0,6323	0,6461	0,5344	0,5143				
2012	0,5991	0,5156	0,4057	0,6155	0,6860	0,4463	0,5359				
2013	0,6051	0,4853	0,3354	0,5454	0,6727	0,5329	0,6659				
2014	0,4377	0,4233	0,1331	0,2546	0,1271	0,3691	0,5241				
2015	0,4320	0,4197	0,0971	0,2507	0,1854	0,2803	0,5247				
2016	0,4943	0,4480	0,0529	0,1671	0,1930	0,1803	0,4660				
2017	0,5833	0,4629	0,0098	0,1356	0,2084	0,2533	0,5901				

Джерело: Розраховано автором

Таблиця Р.15

Індекс сталого розвитку інформаційної сфери

Рік	Індекси			Індекс, I_{cp}	Ступінь гармонізації, G_{cp}
	I_e	I_c	I_b		
2002	0,4355	0,7170	0,3584	0,5036	0,3782
2003	0,4515	0,7503	0,4310	0,5442	0,4516
2004	0,4847	0,6929	0,5037	0,5604	0,6521
2005	0,5190	0,6898	0,5938	0,6009	0,7576
2006	0,5061	0,6789	0,6001	0,5950	0,7526
2007	0,5273	0,7052	0,6640	0,6322	0,7494
2008	0,5424	0,6608	0,6171	0,6068	0,8317
2009	0,5180	0,5486	0,6394	0,5687	0,8108
2010	0,5878	0,6223	0,4542	0,5548	0,7279
2011	0,5676	0,5361	0,5244	0,5427	0,9296
2012	0,5574	0,5691	0,4911	0,5392	0,8669
2013	0,5452	0,5178	0,5994	0,5541	0,8721
2014	0,4305	0,1716	0,4466	0,3496	0,2757
2015	0,4258	0,1778	0,4025	0,3354	0,3261
2016	0,4712	0,1377	0,3231	0,3107	0,1337
2017	0,5231	0,1179	0,4217	0,3542	0,0530

Джерело: розраховано автором

ДОДАТОК С.

Список опублікованих праць за темою дисертації

Монографії:

1. Мельников О. В. Сталий розвиток інформаційної сфери України: Напрями та перспективи / О. В. Мельников. — К. : Акад. фін. упр., 2018. — 390 с. — 24,37 друк. арк.
2. Дурняк Б. В. Видавничо-поліграфічна галузь України : Стан, проблеми, тенденції. Статистично-графічний огляд / Б. В. Дурняк, А. М. Штангрет, О. В. Мельников. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2006. — 275 с. (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо основних аспектів господарської діяльності підприємств галузі — 5,72 друк. арк.).
3. Видавнича справа та поліграфічна діяльність в Україні / [Б. В. Дурняк, А. М. Штангрет, О. В. Мельников, Я. М. Угрин]. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 151 с. (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо основних аспектів господарської діяльності підприємств галузі — 2,35 друк. арк.).
4. Читання як проблема вільного часу : За результатами соціолого-статистичних досліджень / [В. М. Сеньківський, Т. В. Олянишен, А. М. Штангрет, О. В. Мельников]. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 160 с. (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання інформації щодо зміни форм культурної діяльності та її залежності від прибутків населення — 2,50 друк. арк.).
5. Антикризове корпоративне управління : Теоретичні та прикладні аспекти / [С. С. Гасанов, А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, Т. С. Мінаєва]. — К. : Акад. фін. упр., 2012. — 301 с. (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання інформації для

розроблення системи раннього попередження та реагування — 3,76 друк. арк.).

6. Екологізація суспільства : Соціальна роль та моделювання = Ecologization of society : Social role and modelling = Экологизация общества : Социальная роль и моделирование / [Е. П. Семенюк, Т. В. Олянишен, В. М. Сеньківський, О. В. Мельников, Я. В. Котляревський ; слово до читача Ю. Ю. Туниці]. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2012. — 460 с. (Особистий внесок здобувача: опрацювання думок експертів за допомогою відповідного математичного апарата в контексті забезпечення сталого розвитку суспільства — 5,75 друк. арк.).

7. Котляревський Я. В. Організаційно-економічний механізм розвитку видавничо-поліграфічної галузі в процесі гарантування інформаційної безпеки України / Я. В. Котляревський, А. М. Штангрет, О. В. Мельников. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2012. — 214 с. (Особистий внесок здобувача: дослідження стану інформаційної безпеки України — 4,45 друк. арк.).

8. Фінансова санація : Теоретичні та прикладні аспекти / [С. С. Гасанов, А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, Т. С. Мінаєва] . — К. : Акад. фін. упр., 2013. — 310 с. (Особистий внесок здобувача: визначено сучасні підходи до визначення економічного змісту кризових явищ — 3,87 друк. арк.).

9. Концептуальні засади забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України / [Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, А. М. Штангрет, Е. П. Семенюк, В. І. Воробйов]. — К. : Центр учбової літератури, 2016. — 148 с. (Особистий внесок здобувача: дослідження еволюції теоретико-методологічних підходів до концепції сталого розвитку, сутності та ключових параметрів формування інформаційної сфери, формування концептуальних підходів до забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери — 1,85 друк. арк.).

10. Теоретико-методичні засади формування організаційного забезпечення управління економічною безпекою машинобудівного підприємства / [О. В. Халіна, А. М. Штангрет, Л. Є. Сухомлин, О. В. Мельников]. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2016. — 252 с. (Особистий внесок здобувача: визначено ключові етапи здійснення інтегральної оцінки втрат від реалізації загроз економічній безпеці підприємств — 3,93 друк. арк.).

11. Фінансова безпека машинобудівного підприємства : Методичні засади формування та забезпечення / [Х. О. Мандзіновська, А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський, О. В. Мельников]. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2016. — 240 с. (Особистий внесок здобувача: визначено ключові етапи оцінювання альтернативних варіантів досягнення необхідного рівня фінансової безпеки підприємств за різної потреби у ресурсах — 3,75 друк. арк.).

12. Державна підтримка видавничої справи : Досвід, проблеми, перспективи / [О. В. Мельников, В. М. Сеньківський, А. М. Штангрет, Ю. В. Ратушняк]. — К. : Центр учбової літератури, 2017. — 130 с. (Особистий внесок здобувача: досліджено перспективи впровадження засад сталого розвитку в систему державної підтримки суб'єктів інформаційної сфери — 2,03 друк. арк.).

13. Штангрет А. М. Стан і тенденції видавничо-поліграфічної галузі України / В. І. Воробйов, А. М. Штангрет, О. М. Петрашова, О. В. Мельников // Удосконалення методичного забезпечення антикризового управління на підприємствах видавничо-поліграфічної галузі / В. І. Воробйов, А. М. Штангрет, О. М. Петрашова. — К. : УкрНДІСВД, 2010. — С. 67–144 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо основних аспектів господарської діяльності підприємств галузі — 1,20 друк. арк.).

14. Штангрет А. М. Підприємства видавничо-поліграфічної галузі як суб'єкт інформаційної безпеки : Регіональний розріз / А. М. Штангрет, М. М. Назарук, О. В. Мельников // Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку держави, регіону, галузі та підприємства / за заг. ред. А. М. Штангрета. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2013. — С. 219–235 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо основних аспектів господарської діяльності підприємств галузі — 5,33 друк. арк.).

Статті у наукових фахових виданнях України:

15. Мельников О. В. Трудові ресурси видавничо-поліграфічної галузі : Кількісна та якісна характеристики / О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2010. — Вип. 9 (112). — С. 149–153. — 0,25 друк. арк. [*Видання включено до наукометричних баз даних Google Scholar і РИНЦ*].

16. Мельников О. В. Концепція розроблення інформаційного забезпечення управління видавничо-поліграфічною галуззю / О. В. Мельников // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2013. — № 1 (42). — С. 73–77153. — 0,25 друк. арк. [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

17. Мельников О. В. Державне стимулювання стійкого розвитку інформаційної сфери / О. В. Мельников // Причорноморські економічні студії. — 2016. — Вип. 9, ч. 2. — С. 32–36153. — 0,25 друк. арк. [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

18. Мельников О. В. Концептуальні засади забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України / О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2016. — № 9 (184). — С. 76–80. — 0,25 друк. арк. [*Видання включено до наукометричних баз даних Google Scholar і РИНЦ*].

19. Мельников О. В. Сутність та ключові параметри формування інформаційної сфери України / О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2016. — № 10 (185). — С. 39–44. — 0,31 друк. арк. [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

20. Мельников О. В. Методологічні аспекти формування безпеки інформаційної сфери як основи її сталого розвитку / О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2017. — № 4 (191). — С. 30–35. — 0,31 друк. арк. [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

21. Мельников О. В. Розроблення механізму державного стимулювання сталого розвитку інформаційної сфери України із застосуванням методології функціонального моделювання / О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2017. — № 9 (196). — С. 34–38. — 0,25 друк. арк. [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

22. Мельников О. В. Сутність та завдання державного регулювання розвитком інформаційної сфери України / О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2017. — № 5 (192). — С. 87–93. — 0,37 друк. арк. [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

23. Мельников О. В. Функціональна модель виготовлення та поширення інформаційної продукції / О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2017. — № 10 (197). — С. 96–100. — 0,25 друк. арк. [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

24. Мельников О. В. Сучасний етап реалізації програми «Українська книга» / О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2018. — № 7–8 (206–207). — С. 103–110. — 0,43 друк. арк. [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

25. Мельников О. В. Шляхи удосконалення методичних і практичних засад реалізації програми «Українська книга» / О. В. Мельников // Вчені зап. Таврій. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Сер. Економіка і управління. — 2018. — Т. 29 (68), № 4. — С. 64–69. — 0,31 друк. арк. [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

26. Штангрет А. Структура активів підприємств видавничо-поліграфічного комплексу України у 2001–2004 рр. / А. Штангрет, Б. Дурняк, О. Мельников // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2006. — Вип. 9. — С. 91–97 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо активів підприємств галузі — 0,12 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

27. Сеньківський В. М. Модель ієрархії критеріїв попиту на книги / В. М. Сеньківський, О. В. Мельников, Т. В. Олянишен // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2008. — № 1 (13). — С. 155–162 (Особистий внесок здобувача: пошук та систематизація даних про попит на видавничу продукцію — 0,14 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

28. Котляревський Я. В. Перспективи інноваційних процесів у видавничо-поліграфічній галузі / Я. В. Котляревський, Н. І. Передерієнко, О. В. Мельников // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2009. — № 1 (15). — С. 93–102 (Особистий внесок здобувача: охарактеризовано окремі аспекти галузевих інноваційних процесів — 0,18 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

29. Штангрет А. М. Стан та перспективи розвитку поліграфії в умовах інтернаціоналізації та глобалізації ринкової економіки / А. М. Штангрет, О. В. Мельников, В. В. Мартинів // Економічні науки. Сер. Економічна теорія та економічна історія. — 2009. — Вип. 6 (23), ч. 2. — С. 390–400 (Особистий внесок здобувача: охарактеризовано вплив глобалізації на розвиток окремих

складових інформаційної сфери — 0,20 друк. арк.) [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

30. Воробйов В. І. Інформаційне забезпечення як основа прийняття ефективних антикризових рішень органами державної влади (на прикладі видавничо-поліграфічної галузі) [Електронний ресурс] / В. І. Воробйов, А. М. Штангрет, О. В. Мельников // Ефективна економіка. — 2010. — № 12. — Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=411&p=1> (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання інформації щодо діючих нормативних документів — 0,12 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Index Copernicus International*].

31. Штангрет А. М. Загрози на шляху України до економіки знань : Стан та ключові проблеми освіти / А. М. Штангрет, О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2011. — № 3 (118). — С. 24–30 (Особистий внесок здобувача: побудова моделі ієрархії факторів впливу на сучасний рівень вітчизняної вищої освіти — 0,18 друк. арк.) [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

32. Котляревський Я. В. Розвиток вітчизняної поліграфії у контексті техніко-економічних укладів / Я. В. Котляревський, О. В. Мельников // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2011. — № 1 (34). — С. 63–70 (Особистий внесок здобувача: охарактеризовано зміст окремих етапів розвитку галузі — 0,21 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Index Copernicus International*].

33. Ареф'єва О. В. Побудова моделей ключових загроз на шляху до економіки знань в Україні / О. В. Ареф'єва, В. М. Сеньківський, А. М. Штангрет, О. В. Мельников // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2011. — № 2 (35). — С. 52–67 (Особистий внесок здобувача: визначено ключові етапи побудови моделей — 0,23 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Index Copernicus International*].

34. Швайка Л. А. Ієрархія факторів економічного розвитку поліграфічної галузі України / Л. А. Швайка, В. М. Сеньківський, О. В. Мельников // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2011. — № 3 (36). — С. 54–69 (Особистий внесок здобувача: визначено ключові фактори розвитку галузі — 0,31 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

35. Петрашова О. М. Моделювання загроз техніко-технологічної безпеки підприємств видавничо-поліграфічної галузі [Електронний ресурс] / О. М. Петрашова, О. В. Мельников, А. М. Штангрет // Ефективна економіка. — 2011. — № 9. — Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=715&p=1> (Особистий внесок здобувача: визначено ключові етапи побудови моделей — 0,33 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

36. Швайка Л. А. Економічний розвиток видавничо-поліграфічної галузі України : Дослідження сутності, показників, факторів і результатів / Л. А. Швайка, В. М. Сеньківський, О. В. Мельников // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2012. — № 4 (41). — С. 95–102 (Особистий внесок здобувача: визначено та охарактеризовано ключові фактори розвитку однієї зі складових інформаційної сфери — 0,14 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

37. Мельников О. В. Багатофакторний вибір альтернативних варіантів оптимального антикризового рішення в процесі гарантування економічної безпеки підприємства на основі нечіткого відношення переваги / О. В. Мельников, М. М. Караїм // Наук. вісник (Нац. лісотехн. ун-т України). — 2013. — Вип. 23.3. — С. 355–362 (Особистий внесок здобувача: визначено ключові етапи пошуку антикризового рішення — 0,21 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

38. Мельников О. В. Формалізація предметної області управління видавничо-поліграфічною галуззю на основі системного підходу / О. В. Мельников, В. М. Сеньківський, А. М. Штангрет // Наук. зап. [Укр. акад. друкарства]. — 2013. — № 2 (43). — С. 73–78 (Особистий внесок здобувача: запропоновано інформаційно-логічну модель галузі — 0,15 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

39. Штангрет А. М. Фінансова безпека підприємства : Методичні засади управління / А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський, О. В. Мельников // Фінанси України. — 2013. — № 11 (216). — С. 56–65 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання інформації щодо загроз фінансовій безпеці підприємств — 0,18 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

40. Мандзіновська Х. О. Прогнозування впливу на фінансову безпеку машинобудівного підприємства внутрішніх загроз / Х. О. Мандзіновська, О. В. Мельников, А. М. Штангрет // Формування ринкових відносин в Україні. — 2015. — № 4 (167). — С. 135–141 (Особистий внесок здобувача: опрацювання думок експертів щодо впливу загроз на фінансову безпеку підприємств за допомогою методу парних порівнянь — 0,12 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричних баз даних Google Scholar і РИИЦ*].

41. Котляревський Я. В. Напрями розвитку інноваційних процесів у видавничо-поліграфічній галузі / Я. В. Котляревський, С. І. Князєв, О. В. Мельников // Наука та інновації. — 2015. — Т. 11, № 2. — С. 5–19 (Особистий внесок здобувача: проаналізовано закони розвитку та функціонування галузі — 0,29 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

42. Котляревський Я. В. Основні засади діяльності Державного комітету з питань телебачення і радіомовлення України як суб'єкта інформаційної сфери / Я. В. Котляревський, А. М. Штангрет,

О. В. Мельников // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. — 2015. — № 5 (86). — С. 15–22 (Особистий внесок здобувача: узагальнено та проаналізовано інформацію про діяльність Держкомтелерадіо — 0,14 друк. арк.) [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

43. Халіна О. В. Інтегральна оцінка втрат від реалізації загроз для економічної безпеки машинобудівного підприємства / О. В. Халіна, А. М. Штангрет, Ю. В. Ратушняк, О. В. Мельников // Формування ринкових відносин в Україні. — 2015. — № 9 (172). — С. 91–95 (Особистий внесок здобувача: застосовано відповідний підхід до визначення інтегральної оцінки втрат від реалізації загроз економічній безпеці підприємства — 0,06 друк. арк.) [Видання включено до наукометричних баз даних *Google Scholar* і *РИНЦ*].

44. Котляревський Я. В. Формування аналітичного забезпечення застосування антикризових технологій в управлінні економічною безпекою машинобудівних підприємств / Я. В. Котляревський, А. М. Штангрет, М. М. Караїм, Ю. В. Ратушняк, О. В. Мельников // Бізнес Інформ. — 2015. — №10. — С. 281–285 (Особистий внесок здобувача: запропоновано підхід для оцінки пріоритетності впливу загроз економічній безпеці підприємства — 0,05 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Index Copernicus International*].

45. Котляревський Я. В. Ієрархічне впорядкування факторів, що стримують або стимулюють розвиток інформаційної сфери в Україні / Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, А. М. Штангрет, Ю. В. Ратушняк // Наук. пр. Науково-дослід. фін. ін-ту. — 2016. — Вип. 2 (75). — С. 39–52 (Особистий внесок здобувача: визначено перелік основних стримуючих і стимулюючих чинників, проведено їх оцінку та ієрархічно впорядковано — 0,20 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Index Copernicus International*].

46. Семенюк Е. П. Інформаційно-комунікаційні аспекти формування і функціонування наукових шкіл видавничо-поліграфічної галузі / Е. П. Семенюк, Я. В. Котляревський, О. В. Мельников // Наука та інновації. — 2016. — Т. 12, № 2. — С. 71–89 (Особистий внесок здобувача: охарактеризовано рух інформаційних потоків у процесі створення інформаційної продукції — 0,37 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

47. Котляревський Я. В. Сутність та індикатори досягнення сталого розвитку інформаційної сфери / Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, А. М. Штангрет // Наук. пр. Науково-дослід. фін. ін-ту. — 2016. — Вип. 4 (77). — С. 5–14 (Особистий внесок здобувача: розроблено перелік індикаторів сталого розвитку інформаційної сфери — 0,18 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

48. Семенюк Е. П. Економіка інформаційної сфери : Формування спеціально-наукового категоріального апарату / Е. П. Семенюк, Я. В. Котляревський, С. І. Князєв, О. В. Мельников // Наука та інновації. — 2017. — Т. 13, № 3. — С. 5–21 (Особистий внесок здобувача: визначено та охарактеризовано поняття «інформаційна сфера», «інформаційна безпека», «сталий розвиток інформаційної сфери» — 0,25 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

49. Мельников О. В. Оцінка ефективності управління основними виробничими засобами поліграфічних підприємств / О. В. Мельников, М. В. Сірик // Наук. пр. Науково-дослід. фін. ін-ту. — 2017. — Вип. 2 (79). — С. 118–131 (Особистий внесок здобувача: пошук статистичної інформації щодо основних аспектів господарської діяльності окремих суб'єктів господарювання — 0,40 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

50. Котляревський Я. В. Розвиток видавничої діяльності в контексті вдосконалення регулювання конкурентної політики та державної допомоги /

Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, Р. В. Єрмоличев, В. В. Деревянкін, А. М. Штангрет // *Наук. пр. Науково-дослід. фін. ін-ту.* — 2017. — Вип. 4 (81). — С. 104–127 (Особистий внесок здобувача: зібрано та проаналізовано дані про державну допомогу вітчизняній видавничій діяльності — 0,28 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

51. Melnikov A. Theoretical and methodological foundations for providing sustainable development of the information sphere in Ukraine / A. Melnikov, Ya. Kotliarevskyy, A. Shtangret // *Problems and prospects of economics and management.* — 2017. — № 3 (11) : Dedicated to the Siversky Scientific Listening «Information economy: problems of formation and development prospects in Ukraine» (To the 100th anniversary of the National Academy of Sciences of Ukraine). — P. 46–52 (Особистий внесок здобувача: обґрунтовано сукупність основних принципів та перелік стратегічних завдань забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери — 0,12 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

52. Котляревський Я. В. Про стратегічні пріоритети вимірювання публікаційної та видавничої активності в науковій діяльності / Я. В. Котляревський, А. І. Радченко, О. В. Мельников, Е. П. Семенюк // *Наука та інновації.* — 2018. — Т. 14, № 5. — С. 5–18 (Особистий внесок здобувача: описано вимоги до деяких видів інформаційної продукції — 0,20 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus International*].

53. Гасанов С. С. Методологічні підходи до нормування праці у сфері наукових досліджень та розробок / С. С. Гасанов, Я. В. Котляревський, О. В. Мельников, С. І. Князєв, А. М. Штангрет, Е. П. Семенюк // *Наука та інновації.* — 2019. — Т. 15, № 1. — С. 5–27 (Особистий внесок здобувача: визначено та охарактеризовано етапи аналітичного дослідження — 0,22 друк.

арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Index Copernicus International*].

54. Melnikov A. Effect of constraining and stimulating factors on the sustainable development of the information sphere of Ukraine / A. Melnikov, Ya. Kotliarevsky, S. Knyazev, A. Shtangret // *Economics and Law*. — 2019. — No1 (52). — P. 74–86 (Особистий внесок здобувача: спрогнозовано у коротко- та середньостроковій перспективі вплив факторів, що визначають розвиток вітчизняної інформаційної сфери — 0,18 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Index Copernicus International*].

Статті в наукових фахових виданнях України, які входять до міжнародних наукометричних баз даних:

55. Semenyuk E. P. Information and communication aspects of founding and operating the scientific schools in the field of publishing and printing / E. P. Semenyuk, Ya. V. Kotlyarevsky, A. V. Melnikov // *Science and innovation*. — 2016. — Vol. 12, No.2. — P. 63–80 (Особистий внесок здобувача: охарактеризовано рух інформаційних потоків у процесі створення інформаційної продукції — 0,35 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Web of Science*].

56. Semenyuk E. P. Information economy : The formation of special-purpose categorical framework / E. P. Semenyuk, Ya. V. Kotlyarevsky, S. I. Kniaziev, A. V. Melnikov // *Science and innovation*. — 2017. — Vol 13, No.3. — P. 5–19 (Особистий внесок здобувача: визначено та охарактеризовано поняття «інформаційна сфера», «інформаційна безпека», «сталий розвиток інформаційної сфери» — 0,21 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Web of Science*].

57. Kotlyarevsky Ya. V. Strategic Priorities in Measuring the Publication and Publishing Works in Scholarly Research Activity / Ya. V. Kotlyarevsky, A. I. Radchenko, A. V. Melnikov, E. P. Semenyuk // *Science and innovation*. —

2018. — Vol. 14, No.5. — P. 5–16 (Особистий внесок здобувача: описано вимоги до деяких видів інформаційної продукції — 0,17 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Web of Science*].

58. Gasanov S. S. Methodological Approaches to Labor Norming in Scholarly Research and Development / S. S. Gasanov, Ya. V. Kotlyarevsky, A. V. Melnikov, S. I. Knjazev, A. M. Shtangret, E. P. Semenyuk // *Science and innovation*. — 2019. — Vol 15, No1. — P. 5–24 (Особистий внесок здобувача: визначено та охарактеризовано етапи аналітичного дослідження — 0,19 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Web of Science*].

Статті в іноземних фахових виданнях:

59. Мельников А. В. Информационная революция и современная полиграфия / А. В. Мельников, Э. П. Семенюк // *Научно-техническая информация*. Сер. 1. Организация и методика информационной работы. — 2014. — № 1. — С. 1–12 (Особистий внесок здобувача: проаналізовано вплив науково-технічного прогресу на розвиток складових інформаційної сфери — 0,34 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Scopus*].

60. Melnikov A. V. The information revolution and the modern printing industry / A. V. Melnikov, E. P. Semenyuk // *Scientific and technical information processing*. — 2014. — Vol. 41, No.1. — P. 1–11 (Особистий внесок здобувача: проаналізовано вплив науково-технічного прогресу на розвиток складових інформаційної сфери — 0,31 друк. арк.) [Видання включено до наукометричних баз даних *Scopus* і *Web of Science*].

61. Kotlyarevsky Ya. V. Sustainable development of informational sphere in Ukraine / Ya. Kotliarevskyy, A. Melnikov, A. Shtangret, H. Pushak // *European cooperation*. — 2016. — № 8 (15). — P. 80–87 (Особистий внесок здобувача: запропоновано механізм державного стимулювання сталого розвитку інформаційної сфери України — 0,10 друк. арк.) [Видання включено до наукометричної бази даних *Web of Science*].

62. Sylkin O. Assessing the financial security of the engineering enterprises as preconditions of application of anti-crisis management: practical aspect / O. Sylkin, A. Shtangret, O. Ogirko, A. Melnikov // Business and Economic Horizons. — 2018. — Vol. 14, No. 4. — P. 926–940 (Особистий внесок здобувача: пошук даних стосовно господарської діяльності окремих суб'єктів господарювання — 0,21 друк. арк.) [*Видання включено до наукометричної бази даних Scopus*].

Праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

63. Мельников О. В. До проблеми періодизації розвитку друкарства в Україні / О. В. Мельников // XI Міжнар. наук.-практ. конф. з проблем вид.-полігр. галузі, бер. 2008 р., м. Київ : тези доп. — К., 2008. — С. 11–14. — 0,18 друк. арк.

64. Мельников А. В. Исследование развития полиграфии на основе информационного подхода / А. В. Мельников // XIII Міжнар. наук.-практ. конф. з проблем вид.-полігр. галузі, бер. 2010 р., м. Київ : тези доп. — К., 2010. — С. 18–20. — 0,12 друк. арк..

65. Мельников О. В. Конкретизація поняття сталого розвитку інформаційної сфери / О. В. Мельников // Мат. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Можливості та перспективи забезпечення сталого розвитку економіки України», 21–22 жовт. 2016 р., м. Ужгород. — Ужгород, 2016. — С. 38–40. — 0,12 друк. арк.

66. Мельников О. В. Механізми державного стимулювання стійкого розвитку інформаційної сфери [Електронний ресурс] / О. В. Мельников // Соціально-економічний розвиток системи фінансів і управління в інноваційному середовищі : Проблеми, ефективність, перспективи : Тези доп. IX Симпозіуму, 25 лист. 2016 р., м. Харків. — С. 413–415. — Режим доступу: https://vk.com/doc234427284_441213678. — 0,12 друк. арк.

67. Мельников О. В. Удосконалення інституційних механізмів забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери / О. В. Мельников // Мат. II Всеукраїн. наук.-практ. конф. «Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні», 23–25 лист. 2016 р., м. Львів. — Львів, 2016. — С. 113–116. — 0,18 друк. арк..

68. Мельников О. В. Перспективи розвитку видавничої справи в Україні відповідно до європейських норм регулювання конкурентної політики та державної допомоги / О. В. Мельников // Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами : Мат. міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 7 груд. 2017 р., м. Луцьк. — Ч. 1. — Луцьк, 2017. — С. 147–150. — 0,18 друк. арк.

69. Мельников О. В. Трансформація системи державної допомоги суб'єктам інформаційної сфери [Електронний ресурс] / О. В. Мельников // Трансформація фінансових відносин в умовах економічної глобалізації : Тези доп. учасників Всеукраїн. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, 20 квіт. 2017 р., м. Харків. — Х., 2017. — С. 142–143. — Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B13QVCtAuM2-dXJNbGxUNU9yN0VoM1ktVmRQQzRLdVgtbTRZ/view>. — 0,06 друк. арк.

70. Мельников О. В. Програма «Українська книга» : Генеза державного регулювання / О. В. Мельников // Мат. V Всеукраїн. наук.-практ. конф. «Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні : Проблеми та шляхи їх вирішення», 17–19 трав. 2018 р., м. Львів. — Львів, 2018. — С. 107–108. — 0,06 друк. арк.

71. Дурняк Б. В. Сучасні тенденції розвитку поліграфії в Україні (2001–2005 рр.) / Б. В. Дурняк, А. М. Штангрет, О. В. Мельников // Наук.-техн. конф. проф.-викл. складу, наук. спів роб. і асп. [Укр. акад. друкарства], 5–8 лют. 2007 р., м. Львів: [тези доп.]. — Львів, 2007. — С. 3 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо основних аспектів господарської діяльності підприємств галузі — 0,02 друк. арк.).

72. Дурняк Б. В. Тенденції розвитку підприємництва у видавничо-поліграфічній галузі України (2001–2006) / Б. В. Дурняк, А. М. Штангрет, О. В. Мельников // Тези доп. наук.-техн. конф. проф.-викл. складу, наук. співроб. і асп. [Укр. акад. друкарства], 4–8 лют. 2008 р., м. Львів. — Львів, 2008. — С. 3 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо основних аспектів господарської діяльності підприємств галузі — 0,02 друк. арк.).

73. Дурняк Б. В. Сучасний стан розвитку підприємництва у видавничій справі та поліграфічній діяльності України (2005–2008) / Б. В. Дурняк, А. М. Штангрет, О. В. Мельников // Наук.-техн. конф. проф.-викл. складу, наук. співроб. і асп. [Укр. акад. друкарства], 2–5 лют. 2010 р., м. Львів: тези доп. [у 2-х чч.]. — [Ч. 1]. — Львів, 2010. — С. 3 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо основних аспектів господарської діяльності підприємств галузі — 0,02 друк. арк.).

74. Швайка Л. А. Моделі факторів впливу на економічний розвиток поліграфічної галузі України / Л. А. Швайка, В. М. Сеньківський, О. В. Мельников // Наук.-техн. конф. проф.-викл. складу, наук. працівників і асп. [Укр. акад. друкарства], 1–4 лют. 2011 р., м. Львів: тези доп. — Львів, 2011. — С. 116 (Особистий внесок здобувача: визначено ключові фактори розвитку галузі — 0,02 друк. арк.).

75. Воробйов В. І. Спільні науково-дослідні розробки ПрАТ «УкрНДІСВД» та Української академії друкарства у 2008–2011 рр. / В. І. Воробйов, О. М. Петрашова, А. М. Штангрет, О. В. Мельников // XIV Міжнар. наук.-практ. конф. з проблем вид.-полігр. галузі, 27 трав. 2011 р., м. Київ : тези доп. — К., 2011. — С. 6–8 (Особистий внесок здобувача: узагальнено інформацію про наукові дослідження та розробки — 0,03 друк. арк.).

76. Жидецький Ю. Ц. Моделі факторів впливу на розвиток технічної освіти в Україні (на прикладі поліграфічної галузі) / Ю. Ц. Жидецький,

В. М. Сеньківський, О. В. Мельников // Наук.-техн. конф. проф.-викл. складу, наук. працівників і асп. [Укр. акад. друкарства], 24–27 січ. 2012 р., м. Львів: тези доп. — Львів, 2012. — С. 130 (Особистий внесок здобувача: опрацювання думок експертів щодо впливу факторів на розвиток технічної освіти — 0,02 друк. арк.).

77. Мельников О. В. Багатофакторний вибір альтернативних варіантів оптимального антикризового рішення в процесі гарантування економічної безпеки підприємства / О. В. Мельников, М. М. Караїм // Легалізація економіки та протидія корупції в системі економічної безпеки держави : Тези доп. учасн. Міжнар. наук.-практ. конф., 31 трав. 2013 р., м. Львів. — Львів, 2013. — С. 191–195 (Особистий внесок здобувача: пошук оптимального антикризового рішення — 0,12 друк. арк.).

78. Мельников О. В. Аналіз забезпечення людського розвитку в Україні інформаційною продукцією / О. В. Мельников, Л. Є. Сухомлин // Соціально-економічний потенціал сталого розвитку країни : Сучасний стан, тенденції та проблеми відтворення : мат. Міжнар. наук.-практ. конф., 28–29 квіт. 2017 р., м. Львів : у 2-х ч. — Ч. 1. — Львів, 2017. — С. 34–37 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо забезпечення інформаційною продукцією — 0,09 друк. арк.).

79. Котляревський Я. В. Видання навчальної та наукової літератури у контексті забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України / Я. В. Котляревський, О. В. Мельников // Сучасні видавництва вищих навчальних закладів : Мат. II Всеукраїн. наук.-практ. конф., [присвяч. 100-річчю Держ. наук. установи «Книжкова палата України ім. Івана Федорова»], 25–27 трав. 2017 р., м. Одеса. — Одеса, 2017. — С. 86–96 (Особистий внесок здобувача: пошук та опрацювання статистичної інформації щодо забезпечення видавничою продукцією, побудова моделі руху потоків інформаційної продукції в суспільстві — 0,31 друк. арк.).

80. Мельников О. В. Удосконалення системи підготовки кадрів для інформаційної сфери [Електронний ресурс] / О. В. Мельников, Я. В. Котляревський // Забезпечення якості вищої економічної освіти : Сучасний стан та перспективи : зб. мат. IV Наук.-метод. конф. Харків. ін.-ту фін. Київ. нац. торг.-екон. ун-ту, 2 лют. 2017 р., м. Харків. — Х., 2017. — С. 76–79. — Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B13QVCtAuM2-RWFlekJwZzJkUl9vYWoxVlcxYjV6ZFAxNmpF/view> (Особистий внесок здобувача: опрацювання думок експертів щодо удосконалення системи підготовки кадрів — 0,09 друк. арк.).

81. Мельников О. В. Формування безпеки інформаційної сфери як основи її сталого розвитку / О. В. Мельников, Л. Є. Сухомлин // Мат. IV Всеукр. наук.-практ. конф. «Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні : Проблеми та шляхи їх вирішення», 18–20 трав. 2017 р., м. Львів. — Львів, 2017. — С. 199–201 (Особистий внесок здобувача: уточнена характеристика поняття «інформаційна безпека» — 0,06 друк. арк.).

82. Котляревський Я. В. Функціональне моделювання процесу забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України / Я. В. Котляревський, О. В. Мельников // IX Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні проблеми управління : Імперативи забезпечення сталого розвитку» : зб. мат., 23–24 лист. 2017 р., м. Київ. — К., 2017. — С. 175–177 (Особистий внесок здобувача: застосування методу функціонального моделювання для опису процесу забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери — 0,06 друк. арк.).

ДОДАТОК Т.

Апробація результатів дисертаційної роботи

Таблиця Т.1

№	Тип конференції	Назва конференції	Місце й дата проведення	Тип участі
1	II Міжнародна науково-технічна конференція	Еколого-економічні проблеми Карпатського єврорегіону	23–25 трав. 2005 р., м. Львів;	Заочна
2	III Міжнародна науково-технічна конференція	Еколого-економічні проблеми Карпатського єврорегіону	22–26 трав. 2006 р., м. Івано-Франківськ	Заочна
3	II Всеукраїнський науково-практичний семінар	Книгознавство та книжковий бізнес	14–15 трав. 2007 р., м. Львів	Очна
4	IV Міжнародна науково-технічна конференція	Еколого-економічні проблеми Карпатського єврорегіону	22–25 трав. 2007 р., м. Івано-Франківськ	Заочна
5	VIII Міжнародна конференція	Прогресивна техніка і технологія — 2007	19–22 черв. 2007 р., м. Севастополь	Заочна
6	Науково-технічна конференція	професорсько-викладацького складу, наукових співробітників і аспірантів Української академії друкарства	5–8 лют. 2007 р., м. Львів	Очна
7	Науково-технічна конференція	професорсько-викладацького складу, наукових співробітників і аспірантів Української академії друкарства	4–8 лют. 2008 р., м. Львів	Очна

Продовження табл. Т.1

№	Тип конференції	Назва конференції	Місце й дата проведення	Тип участі
8	XI Міжнародна науково-практична конференція	з проблем видавничо-поліграфічної галузі	берез. 2008 р., м. Київ	Заочна
9	VII Міжнародна науково-методична конференція	Безпека життєдіяльності людини — освіта, наука, практика	20–21 берез. 2008 р., м. Миколаїв	Заочна
10	XII Міжнародна науково-практична конференція	з проблем видавничо-поліграфічної галузі	берез. 2009 р., м. Київ	Заочна
11	Міжнародна науково-практична конференція	Перспективи розвитку транскордонного співробітництва в умовах євроінтеграції України	29–30 трав. 2009 р., м. Луцьк	Заочна
12	Науково-технічна конференція	професорсько-викладацького складу, наукових співробітників і аспірантів Української академії друкарства	2–5 лют. 2010 р., м. Львів	Очна
13	XIII Міжнародна науково-практична конференція	з проблем видавничо-поліграфічної галузі	берез. 2010 р., м. Київ	Заочна
14	II Міжнародна науково-практична конференція	Сучасні інформаційні та інноваційні технології на транспорті (MINTT — 2010)	25–27 трав. 2010 р., м. Херсон	Заочна
15	III Міжнародна науково-практична конференція	Фінансово-економічні механізми підприємницької діяльності структур видавничо-поліграфічного комплексу та напрямки їх удосконалення	9–10 листоп. 2010 р., м. Львів	Очна

Продовження табл. Т.1

№	Тип конференції	Назва конференції	Місце й дата проведення	Тип участі
16	XIV Міжнародна науково-практична конференція	з проблем видавничо-поліграфічної галузі	27 трав. 2011 р., м. Київ	Очна
17	III Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю	Екологія/Ecology — 2011	21–24 верес. 2011 р, м. Вінниця	Заочна
18	Науково-технічна конференція	професорсько-викладацького складу, наукових співробітників і аспірантів Української академії друкарства	24–27 січ. 2012 р., м. Львів	Очна
19	IV Міжнародна науково-практична конференція	Сучасні інформаційні та інноваційні технології на транспорті (MINTT — 2012)	29–31 трав. 2012 р., м. Херсон	Заочна
20	I Міжнародна науково-практична конференція	Пакувальна індустрія : Сучасні тенденції розвитку та підготовки кадрів	8–9 листоп. 2012 р., м. Львів	Очна
21	Міжнародна науково-практична конференція	Легалізація економіки та протидія корупції в системі економічної безпеки держави	31 трав. 2013 р., м. Львів	Очна
22	Міжнародна наукова конференція	Міжнародне синергетичне співробітництво	9–11 верес. 2016 р., м. Сувалки, Республіка Польща	Заочна
23	Міжнародна науково-практична конференція	Можливості та перспективи забезпечення сталого розвитку економіки України	21–22 жовт. 2016 р., м. Ужгород	Заочна

Продовження табл. Т.1

№	Тип конференції	Назва конференції	Місце й дата проведення	Тип участі
24	II Всеукраїнська науково-практична конференція	Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні	23–25 листоп. 2016 р., м. Львів	Заочна
25	IX Симпозіум	Соціально-економічний розвиток системи фінансів і управління в інноваційному середовищі : Проблеми, ефективність, перспективи	25 листоп. 2016 р., м. Харків	Заочна
26	IV Науково-методична конференція	Забезпечення якості вищої економічної освіти : Сучасний стан та перспективи	2 лют. 2017 р., м. Харків	Заочна
27	Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених та студентів	Трансформація фінансових відносин в умовах економічної глобалізації	20 квіт. 2017 р., м. Харків	Заочна
28	Міжнародна науково-практична конференція	Соціально-економічний потенціал сталого розвитку країни : Сучасний стан, тенденції та проблеми відтворення	28–29 квіт. 2017 р., м. Львів	Заочна
29	IV Всеукраїнська науково-практична конференція	Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні : Проблеми та шляхи їх вирішення	18–20 трав. 2017 р., м. Львів	Очна
30	II Всеукраїнська науково-практична конференція	Сучасні видавництва вищих навчальних закладів», присвячена 100-річчю Державної наукової установи «Книжкова палата України ім. Івана Федорова»	25–27 трав. 2017 р., м. Одеса	Очна

Закінчення табл. Т.1

№	Тип конференції	Назва конференції	Місце й дата проведення	Тип участі
31	Сіверські наукові слухання	Інформаційна економіка : Проблеми становлення та перспективи розвитку в Україні», до 100-річчя Національної академії наук України	6–9 верес. 2017 р., с. Бреч, Корюківський р-н, Чернігівська обл.	Очна
32	Науково-практичний семінар	Актуальні питання державного управління видавничо-поліграфічною галуззю України	8 верес. 2017 р., м. Київ	Очна
33	ІХ Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених	Сучасні проблеми управління : Імперативи забезпечення сталого розвитку	23–24 листоп. 2017 р., м. Київ	Заочна
34	Міжнародна науково-практична інтернет-конференція	Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами	7 груд. 2017 р., м. Луцьк	Заочна
35	V Всеукраїнська науково-практична конференція	Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні : Проблеми та шляхи їх вирішення	17–19 трав. 2018 р., м. Львів	Очна
36	Круглий стіл	Роль Національної поліції України в соціально-економічних відносинах : Теорія та практика	28 верес. 2018 р., м. Львів	Очна

ДОДАТОК У.

**Довідки та акти впровадження (використання) результатів
дисертаційної роботи**

Адміністрація Президента України
Головний департамент інформаційної політики

06.12.2018 № 11-01/461

На № _____

ДОВІДКА

про використання результатів дисертаційної роботи
Мельникова Олександра Валерійовича на тему «Регулювання
сталого розвитку інформаційної сфери України»,
представленої на здобуття наукового ступеня доктора
економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та
управління національним господарством

Основні наукові висновки та рекомендації щодо ключових параметрів формування інформаційної сфери на сучасному етапі розвитку суспільства, а також базові узагальнення стосовно формування концепції забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України, а саме:

методологічні положення щодо сталого розвитку галузей господарювання взагалі та інформаційної сфери України зокрема;

уточнення трактування сутності понять «інформаційна сфера», «інформаційна безпека», «сталий розвиток інформаційної сфери»;

визначено сукупність стримуючих та стимулюючих факторів розвитку інформаційної сфери в Україні;

запропоновано механізм державного стимулювання стійкого розвитку інформаційної сфери.

Висновки дисертаційної роботи докторанта Науково-дослідного фінансового інституту Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління» О. В. Мельникова, використовуються у аналітичній, нормотворчій і практичній роботі Головного департаменту інформаційної політики, зокрема щодо розвитку єдиного національного інформаційного простору, його всебічної інтеграції у європейські та глобальні комунікації, забезпечення інформаційної безпеки й реформування національної інформаційної сфери відповідно до положень Стратегії сталого розвитку «Україна-2020».

Керівник Головного
департаменту інформаційної політики

А.Жигулін

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

На № 25076019 від № 04000-05/319

**Науково-дослідний фінансовий інститут
Державної навчально-наукової установи
«Академія фінансового управління»**

ДОВІДКА
про впровадження пропозицій і результатів дисертаційної роботи
Мельникова Олександра Валерійовича на тему:
«Регулювання сталого розвитку інформаційної сфери України»

Розгляд теоретико-методологічних та практичних рекомендацій щодо фінансового забезпечення інформаційної сфери з урахуванням міжнародного досвіду, а також окремих узагальнень стосовно формування концепції забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України, що викладені в дисертаційній роботі докторанта Науково-дослідного фінансового інституту Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління» Мельникова О. В., дозволяє дійти висновку, що результати вказаної роботи можуть бути використані в процесі реалізації бюджетної політики в інформаційній сфері України.

Запропоновані у роботі аналітичні оцінки, узагальнення та рекомендації мають практичний інтерес, спрямований на вдосконалення механізму фінансування інформаційної сфери для її ефективного та збалансованого розвитку.

Директор Департаменту видатків
бюджету гуманітарної сфери

Р. В. СРМОЛИЧЕВ

327172 *

Додаток У.3

**ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ
УКРАЇНИ**

вул. Прорізна, 2, м. Київ, 01001, Тел. (044) 239-63-89, факс 279-44-50
E-mail: office@comin.gov.ua, www.comin.kmu.gov.ua

« 10 » лютого 2016 р. № 136/4-210

На № _____ від _____

П Р О Ш Т В Е Р Д Ж У Ю

Голова Держкомтелерадіо України

О. І. Наливайко

« 06 » лютого 2016 р.

АКТ

про впровадження в діяльність Державного комітету з питань телебачення і радіомовлення України інформаційно-аналітичних матеріалів «Концептуальні засади забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України», підготовлених на базі наукових результатів дисертаційної роботи О. В. Мельникова на тему «Регулювання сталого розвитку інформаційної сфери України»

Основні наукові висновки та рекомендації щодо ключових параметрів формування інформаційної сфери на сучасному етапі розвитку суспільства, а також базові узагальнення стосовно формування концепції забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери в Україні, які містяться у інформаційно-аналітичних матеріалах на тему «Концептуальні засади забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України» (авторський колектив: А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський, В. І. Воробйов, Е. П. Семенюк), підготовлених на основі результатів дисертаційної роботи докторанта науково-дослідного фінансового інституту Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління» Мельникова Олександра Валерійовича, використовуються у аналітичній, нормотворчій і практичній роботі департаменту видавничої справи та преси, зокрема щодо розвитку єдиного національного інформаційного простору, його всебічної інтеграції у європейські та глобальні комунікації із одночасним вирішенням завдань забезпечення інформаційної безпеки, подальшого впровадження реформ комунікативної діяльності держави, розроблення економічного забезпечення формування інформаційного суспільства тощо.

Начальник управління
видавничої справи і преси

О. А. Кононенко

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Вадима Гетьмана»

03680, м.Київ, проспект Перемоги, 54/1. Тел. приймальної 456-50-55, факс (044) 226-25-73

11.04.2014 № 4-725

На № _____

ДОВІДКА

*про використання в навчальному процесі кафедри макроекономіки
та державного управління Київського національного економічного університету імені Вадима
Гетьмана результатів
дисертаційної роботи Мельникова Олександра Валерійовича на тему:
«Регулювання сталого розвитку інформаційної сфери України»*

Довідка видана про те, що кафедрою макроекономіки та державного управління прийнято до впровадження основні положення та результати дисертаційної роботи Мельникова О.В. Серед них:

- в навчальних курсах «Макроекономіка» та «Макроекономічна політика» застосовано положення про загострення проблем сталого розвитку на глобальному та національному рівнях, що відповідним чином впливають на економічну рівновагу та на формування макроекономічної політики в умовах загострення світових запасів сировинних та енергетичних ресурсів;
- в навчальному курсі «Державне та регіональне управління» застосовано теорію асиметричності та фальсифікації інформації, що впливає на адекватність та результативність ухвалених державою рішень, а також авторські ідеї електронного врядування, що набувають широкого практичного впровадження в країнах світу;
- в навчальному курсі «Національна економіка» знайшла своє втілення авторська аргументація національних особливостей нерівності розвитку інфраструктури інформаційної сфери та вирішення проблем інформаційної безпеки.

Запропоновані пропозиції виконані на належному науковому рівні, мають наукове обґрунтування і прикладне значення для вирішення проблем ефективності функціонування економіки України, забезпечення її конкурентоспроможності на світових ринках інформаційних послуг та подолання загроз безпеці. Використання вище вказаних результатів дисертаційної роботи в навчальному процесі кафедри макроекономіки та державного управління Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана сприяє покращенню рівня фахової підготовки бакалаврів з економіки та публічного управління.

Проректор
з науково-педагогічної роботи

Зав. кафедрою
макроекономіки та державного управління

А.М. Колот

І.І. Малий

027530

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

61166, м. Харків, пр. Науки, 9-А, тел. (057) 702-03-04, факс: (057) 702-07-17
 E-mail: post@hneu.edu.ua, http://www.hneu.edu.ua

№ 17/86-03-87 від 07.03.2017

На № _____ від _____

Д О В І Д К А

про використання результатів і пропозицій дисертаційної роботи
 Мельникова Олександра Валерійовича за темою «Регулювання
 сталого розвитку інформаційної сфери України», представленої на здобуття
 наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.03 —
 економіка та управління національним господарством

Результати дослідження, зокрема уточнене трактування сутності понять «інформаційна сфера», «інформаційна безпека», «сталий розвиток інформаційної сфери», дозволили визначити та охарактеризувати ключові етапи формування інформаційної сфери та розробити модель інформаційної сфери України як економічної системи, що стало підґрунтям для формування концепції забезпечення її сталого розвитку, які були використані у навчальному процесі Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця при підготовці фахівців за спеціальністю «Менеджмент» в процесі викладання дисциплін «Інформаційний менеджмент», «Економіка знань та інноваційна інфраструктура».

Отримані знання та навички з аналізу виробництва інформаційної продукції та ресурсного забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери дозволяють сформувати у фахівців необхідні компетентності з управління суб'єктами господарювання з урахуванням сучасних тенденцій розвитку інформаційної сфери України.

170820

Ректор,
 член-кореспондент НАН України,
 докт. екон. наук, професор

В. С. Пономаренко

Додаток У.6

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені ІВАНА ФРАНКА

79000, м. Львів, вул. Університетська, 1

Тел. (032) 2603402 Факс (032) 2616048 <http://www.franko.lviv.ua> код ЗКПО 02070987
Управління держказначейства у Львівській області, МФО 825014, р.р. 35221005000549
№ свідоцтва 17701483, ін. под. № 020709813029
Валютний рахунок № 26007006042 в Укресімбанку м. Львова МФО 325718

29.03.2017 168/1-3

На № _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Львівського національного
університету ім. Івана Франка
проф. В. П. Мальчик

«_____» 2017 р.

А К Т

впровадження результатів дисертаційної роботи
О. В. Мельникова «Регулювання сталого розвитку
інформаційної сфери України»

Даним актом підтверджується, що результати дисертаційної роботи О. В. Мельникова впроваджені у навчальний процес Львівського національного університету ім. Івана Франка при проведенні лекційних, практичних і лабораторних занять із курсів «Концептуальні засади філософії довкілля та природокористування», «Соціоекологія» і «Філософія довкілля та природокористування».

Зокрема, у навчальному процесі використовуються підготовлені за участю О. В. Мельникова монографії «Екологізація суспільства: Соціальна роль та моделювання» (2012) та «Концептуальні засади забезпечення сталого розвитку інформаційної сфери України» (2016).

Професор кафедри раціонального
використання природних ресурсів
і сталого розвитку, д-р географ. наук

М. М. Назарук

Додаток У.7

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Державний вищий навчальний заклад
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
 вул. Генерала Чупринки, 103, м. Львів, 79057, тел. (032) 237-80-94, тел./факс (032) 237-89-05
 E-mail: nltu@ukr.net Web: http://www.nltu.edu.ua Код ЄДРПОУ 02070996

"20" лютого 2017 р. № 180/6-4

На № _____ від _____ 20__ р.

[Про]

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НЛТУ України
 академік НАН України
 Ю. Ю. Туницький

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

результатів дисертаційної роботи О. В. Мельникова
 «Регулювання сталого розвитку
 інформаційної сфери України»

Даним актом підтверджується, що результати дисертаційної роботи О. В. Мельникова впроваджені у навчальний процес Національного лісотехнічного університету України при проведенні занять з курсу «Філософські засади сталого розвитку» для ОКР магістра спеціальностей 8.03050401 – економіка підприємства і 8.180100170151 – економіка довкілля і природних ресурсів.

Зокрема, у навчальному процесі використовується підготовлена за участю О. В. Мельникова монографія «Екологізація суспільства: Соціальна роль та моделювання» (2012).

Завідувач кафедри філософії
 та психології НЛТУ України,
 докт. філос. наук, професор

16.02.17 Е. П. Семенюк

Довідка

**про використання результатів
наукових досліджень**

Мельникова О.В.

в науково-дослідній роботі №0118U004287

**«Управління сталим розвитком інтеграційних процесів підприємств
повітряного транспорту в міжнародному просторі»
(науковий керівник: д.е.н., професор Ареф'єва О.В.;
термін виконання: 01.03.2018-31.12.2020 р.р.)**

Ця довідка складена про те, що результати наукових досліджень Мельникова Олександра Валерійовича використані у I етапі НДР «Управління сталим розвитком інтеграційних процесів підприємств повітряного транспорту в міжнародному просторі», що виконувався з 01.03.2018р. по 30.06.2018 р. на кафедрі економіки повітряного транспорту Факультету економіки та бізнес-адміністрування Національного авіаційного університету.

Науковий керівник:

д.е.н., професор Ареф'єва О.В.

Декан Факультету економіки
та бізнес-адміністрування:

к.е.н., доцент Петровська С.В.

Додаток У.9

ДОВІДКА

про використання результатів дисертаційної роботи О. В. Мельникова
«Регулювання сталого розвитку інформаційної сфери України»

Результати наукового дослідження Мельникова Олександра Валерійовича використані в процесі виконання науково-дослідних робіт:

державної бюджетної теми: «Розроблення теоретико-методологічних підходів здійснення обліково-аналітичного забезпечення процесу гарантування економічної безпеки промислових підприємств» (2016–2017, номер державної реєстрації 0116U004759), в якій автор розробив модель впливу загроз на економічну безпеку промислових підприємств окремих галузей;

господарських договірних робіт за темами: «Управління підприємством на основі бюджетування та застосування сучасних інструментів обліку, контролю та аналізу» (2009, номер державної реєстрації 0109U005445), в якій автор сформував теоретико-практичний підхід до планування та аналізу виробництва інформаційної продукції;

«Розроблення систем антикризового управління на промислових підприємствах» (2009–2011, номер державної реєстрації 0109U003673), в якій автор систематизував фактори розвитку інформаційної сфери України;

«Створення інформаційної обліково-аналітичної системи управління підприємством» (2010–2011, номер державної реєстрації 0110U000837), в якій автор сформував комплексну систему інформаційного забезпечення прогнозування та управління суб'єктами інформаційної сфери;

«Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства» (2013, номер державної реєстрації 0113U004621), в якій автор розробив комплексну функціональну модель процесу виготовлення та поширення інформаційної продукції;

«Проблеми та шляхи активізації інноваційного розвитку видавничо-поліграфічної діяльності» (2013, номер державної реєстрації 0113U005696), в якій автор розробив матрицю оцінювання інформаційної продукції.

НДР виконувалися на кафедрі фінансово-економічної безпеки, обліку і оподаткування факультету медіакомунікацій та підприємництва Української академії друкарства.

Науковий керівник тем,
д-р екон. наук, проф.

А. М. Штангрет